

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Esasında hava muhalefeti ile meclis muhalefeti arasında pek bir farkın olmadığını Amsterdam'da anladım.

Yaşamın Entrikaları'nda Cem Al'in Rolü

CEM AL

Türkiye'nin metafizik dalındaki bombardisinin, totaliter bir global enerjiye rastgelmesi an meselesi. Dolayısıyla ambargonun yaygınlaştığı bir anafartalarda, diyalizmle birlikte analiz edilen jeofizik ödüllerin, bir nevi dolma kalem dalında popülist bir düşünce çağrıştırmakta. Organizmaların beraberinde getirdiği bir perspektif düşüncenin orijinalitesi, daha çok antiseptik çevrelerde bitkisel mod ile tabiatın doğasına erişmektedir. Uluslararası kamuoyuna dönüştürülen hodri meydanlarda yapılan holiganlık ile yasadışı rejimsel analitik formatlar, yaşam biçimi içerisinde duru ve sakin seyrediyor. Esasında hava muhalefeti ile meclis muhalefeti arasında pek bir farkın olmadığını Amsterdam'da anladım. Oysa insanların çok garip bir hücrelendirme sistemi, spontane içerikli, değişik insiyatifli bir keşkülizm tadında bir formasyona sahip olmaları çok mükemelliyetçi. Geçenlerde izlediğim Fashion TV'de, fuji film metrajı top onuma girdi. Bir nevi aslında sürrealist tutumun süryani belirtileri, geçaltı ekolünün yansımasına yağmur tanecikleri halinde, stratejik noktalarda sahibine müteakip iştirak etmiştir.

Geçen gün, Finlandiya'dan bir kargo uçağıyla devekuşu gelmişti bana ve ben devekuşuma atlayıp, Mardin ovalarına doğru yol alırken, birden karşıma bir farenin çıkması beni akabinde Papua Yeni Gine'ye sıçrattı. Çünkü bir otobüsün tekerleği ile örneğin turbo intergooling motorizasyonunun, sübjektif anlamda daha çok bujile-

rinin temassızlığından meydana gelmesi hakikaten çok patlak vericiydi. Leylek ile karıncaların Güney Sydney'de bir lağımında karşı karşıya gelmeleri, filler dünyasında büyük bir etki yarattı ve Frankfurt'ta ise ülke sorunu haline geldi. Lümpen bir ide-

alizmin, fenomen çatısı altında bize getirdiği etkinlikler ile sergi sarayı açmayı, hayalet avcılarında öğrendik. Çok tuhaf! Bakınız, emerson ile roketizm birlikteliğinin bugün dünya şablonizesinde, daha çok lezbiyenlik dalında hak kazanması, adeta kestane şekeri formatında gibi. Edebiyat dünyasında, sahiden de felsefik yapılar ve k-

ramsar bakış açıları, içe dönük transportation emeller ile Bulgaristan'ın başkenti olan Sofya'da tak-siler pür dikkat çalışmaktadır. İnsanların en güzide olanı, dış teknisyenliği ile ilgilidir. Çünkü analitik sempozyumların, mimaridizayn sendromu ile potansiyel portföyü manasız bir ötenazidir. Felsefik bir dayanışmanın ağırlığındaki bir başyapıtın, günler öncesinde yankı uyandırması bizleri adeta şokella etmiştir. Bu nedenle, şekerin domates ile zıt olması daha çok entelektüalizmin maceraperestliğidir; hatta makro ekonominin mikro ekonomiye hiyerarşisidir. Dolayısıyla günümüzde spot lambalarının, epis-

tomolojik bir tekzip halinde tasvip edilmesi noterler dünyası tarafından hoyratca kınanmıştır. Lakin gramerizmin sosyolojik yapısı buna izin vermemiş, mütemadiyen daha çok çevre illerde hissedilmiştir.

Sonuç olarak bizler, Alman Dışa Vurumcu Sinema'nın bir başyapıtı sayılan, Dr. Caligari'nin muayenehanesinde olan portföy içerikli hesapların, çoğunlukta postmodern bir hortumlamaya maruz kalması, gündeme yakın şu günlerde Slayzberg çikolatalarının fiyatlarında müthiş bir tüfe hissedilmiştir. Buğday taneciklerinin, sosyo-ekonomi ile ilgili ambarları doldurup boşaltması, Umman'da ekonomik krize yol açmış ve ülkede öğrencilerin ayaklanmasına sebebiyet göstermiştir. Arapça'da örneğin hızma tacirlerinin, hurmalara olan mazoşizm tepkileri çıkmıştır ve daha neler neler!

Son olarak sizlere, bu ay ki köşemde bir manî ile veda isteği içine girmiş bulunmaktayım ve girdim. (Benim sevdam, ülkem ekonomisine kadar değil, tefe tüfe olaylarına kadar değil, ekmek fiyatlarına kadaaaaar.

Maillerinizi bekliyorum. H

cemtrik@myynet.com

Saadeti pay etmezseniz, elinizden kaçır.

"Bir yarışmada olduğumuzu unutmayın," diyor, "Biri Bizi Okuyor evinden sadece bir galip çıkacak, ama diğerlerimiz de okura en iyiyi, en doğruyu vermeye çalışmalıyız. Yapmamız gereken kavga etmek değil, milyonlarca gözün önünde romanlarımızı tamamlamaya çalışmak..."

Yazarları da Vururlar

YEKTA KOPAN

Yazdıklarının hepsinin çalıntı olduğunu kanıtlayacağım," diyor. Bakışlarındaki nefret kanımı donduracak. Elinde ucu çakıyla sivriltilmiş bir kurşun kalem; bana doğru sallıyor. "Üç haftadır görüşme odasında benim adımla verdiğini bilmiyorum muyum sanıyorsun pis pragmatist? Ama bu iş bu evde kapanmayacak, elbet dışarıda bir meyhanede karşılaşırız, bittin artık, seni okura havale ediyorum, onlar tükürsün yüzüne!" Aramıza giriyorlar, yoksa hakaret edip, bağırarak yetinmeyecek, kalemiyle gözlerimi oyacak. Daha sakın bakışlılardan biri "Bir yarışmada olduğumuzu unutmayın," diyor, "Biri Bizi Okuyor evinden sadece bir galip çıkacak, ama diğerlerimiz de okura en iyiyi, en doğruyu vermeye çalışmalıyız. Yapmamız gereken kavga etmek değil, milyonlarca gözün önünde romanlarımızı tamamlamaya çalışmak, neyin alıntı, neyin çalıntı, neyin özgün, neyin güzel olduğuna sevenlerimiz karar verecek." Çevreme bakıyorum; hiç tanımadığım, açık ofise benzeyen bir mekandayım. On beş kişi ve tepesinde kamera olan on beş masa var; kavga bitince herkes masalarına dönüyor, yazmaya başlıyor. Boşta kalan masa benim olmalı; oraya doğru yürürken ayakım takılıyor, düşünüyorum.

Düşüşüm, uzun bir okuma masasındaki sandalyelerden birine konmamla sonlanıyor. On kişi var masada; hepsinin önünde cilt cilt kitaplar. Kimi kendi kendine konuşuyor, kiminin gözleri yarı baygın. Kimi omuzlarını sağa sola çevirerek rahatlamaya çalışıyor, kiminin tene yeşile dönmüş. Aynı ciltlerden benim önümde de var. Tam kitabın ne olduğuna bakacakken, siyah kadife ceketli, yuvarlak gözlüklü, keçi sakallı bir adamın elinde mikrofonla masanın çevresinde dolaştığını görüyorum: "Evet sayın seyirciler, sayın okurlar; **Oku Beni** programında yarışmacılarımız bir rekora doğru gidiyorlar. Altmış dördüncü saatteyiz. Dört saatte bir verilen dinlenme molaları hariç, kitaplarının başından hiç kalkmıyorlar. En son ayakta kalan yarışmacı bizden son model bir diz üstü bilgisayar kazanmakla kalmayacak, romanını da bastırtacak. Bu masadaki yarışmacılardan birinin fotoğrafları, kısa süre

sonra dergi-gazete sayfalarını, şehrin duvarlarını süsleyecek. Heyecan sürüyor, **Marcel Proust'un 'Kayıp Zamanın İzinde'** ciltleri bir bir bitiriliyor. Bakalım bu olağanüstü deneyimde kim rakiplerini geride bırakacak? Kısa bir reklam arasından sonra ilginç görüntüler ve şaşırtıcı gelişmelerle karşınızda olacağız; bizden ayrılmayın." Kameranın kırmızı ışığıyla birlikte, sunucunun yüzündeki yapay gülümseme de yok oluyor. Tam "Proust'u kim alet etti böyle bir saçmalığa?" diye düşünürken karşımdaki adam aniden sarsılarak ağlıyor, kısa boylu bir kadın "Viva Zapata!" diye bağdırdıktan sonra bayılıyor. Yanımdaki adam 'Swann'ın Yolu' cildinin üzerine kusunca, korku ve irkilemeyle geriye kaykılıyor, sandalyemden düşünüyorum.

O kadar uzun bir düşüş ki, yüreğim ağzıma geliyor. Pofuduk bir koltuk kesiyor hızımı; aynalarla kaplı bir salondayım. Yanımda beş kişi daha var; üstümüzdeki lacivert ceket ve gri pantolonlarla lise öğrencilerine benziyoruz. Karşımdaki koltuktaki şarap rengi tayyörlü kadın, bizlerle tane tane konuşuyor; artık onun bir sunucu olduğunu biliyorum: "Elimde sadece beş dolmakalem var, yani biriniz benden kalem alamayacak ve her hafta olduğu gibi bu hafta da aranızdan biri, **Ben Okuyorum** evine veda edecek. Kızlarımız hafta boyunca okuduğunuz kitaplara bakarak seçimlerini yaptılar ve birinizin daha entelektüel dünyadan kovulmasına karar verdiler." Diğerleri bir şeyler mırıldanıyor; ben ne diyeceğimi bilemiyorum. Şarap rengi tayyörlü sunucu ağır ağır konuşarak, heyecanımızı doruğa çıkararak dolmakalemleri dağıtmaya başlıyor. Kalemi

eline alan mutluluğunu gösteriyor; zafer işaretleri, derin derin iç çekmeler, hatta gözyaşları. Bana kalem verilmiyor; içim burkuluyor, hangi kitap yüzünden elendiğimi merak ediyorum. Sahte gülücükler ve basmakalıp teselli sözcükleriyle uğurlanıyorum aynalı salondan; arkadaşları büyük kapıdan çıkıyor.

Kendimi ışı ışı bir sahnede buluyorum. Ayaklarımı bastığım yerde, duvarlarda, masalarda, göğsümdeki numara yazılı kağıtta hep aynı amblem var: **PenStar**. Karşımdaki uzun masanın ardında dört kişi oturuyor. Boş boş baktığımı görünce, ellerindeki kalemleri sallayarak konuşmaya başlıyorlar; o kadar heyecanlılar ki, birbirlerinin sözünü kesmeden dertlerini anlatamıyorlar. Takım elbiseli olan adam "Bu konularla PenStar olabileceğine inanıyor musun? **'Best Seller'** listelerine girdiğinde o yükü kaldırmayacağına inanıyor musun? Yazdığın her şeyle okur kitlelerini arkandan sürükleyebileceğine inanıyor musun?" diyor. Tam "Kusura bakmayın, ben entelektüel dünyadan yeni kovuldum, o yüzden buraya düştüm," diyecekken, kemik çerçeveli gözlüğünün sapını ısırarak kadın "Aramızda büyük tartışmalara neden oldun," diyor, "yazmayı çok sevdiğin belli, ama böyle devam edersen 'Hayatımı yazsam roman olur' diyenlerden ne farkın kalır ki?" Hayatımın oldukça sıradan olduğunu söylemek istiyorum ama saçını atkuyruğu yapmış, kalın sesli adam buna izin vermiyor: "Bak sana son bir şans veriyoruz! Haydi bizi yerimizden oynatacak, şapkalarımızı başımızdan uçuracak, PenStar olabileceğini kanıtlayacak bir roman konusu anlat da fikrimiz değişsin." Ağzımı açıyorum, tam

konuşmaya başlayacakken ısıltılı sahnenin görüntüsü bir anda yok oluyor... Derin bir karanlık...

Uyanıyorum. Açık ofiste, masa başında, salonda ya da sahnede değilim; yatağımdayım. Odamda ve yatağımda. Gördüğüm rüyaya bir anlam vermeye çalışıyorum; içim sıkılıyor. Kalkıp bir bardak su içmeliyim. Doğrulamaya çalıştıkça göğsüme tonlarca ağırlık konulmuşçasına, yapıyorum yatağa. Gözlerimi kapatıyorum, açıyorum, kapatıyorum, açıyorum... Kapatıyorum... Kitaplar, kalemler, kâğıtlar uçuşuyor zihnimin karanlık koridorlarında; ve yüzler, yüzler, yüzler... Pembe-beyaz tene, tıraşlı yüzü, tombul yanakları ve mavi gözleriyle güven veren bir adamın yüzü yanına çağırıyor beni. Eli-me içinde kalemler olan şık, deri bir çanta tutuşturuyor. Aniden ışıklar yanıyor ve ikimide de karşımdaki kameranın kırmızı ışığına bakıyoruz; yüzümüze sığmayan gülümsemelerimizle. Tonton amca büyük bir neşe ve abartılı el-kol hareketleriyle konuşuyor: "Mankenimizin elinde gördüğünüz bu harika kalem setine bir telefonla sahip olabilirsiniz. İster kapıda ödeyin, ister kredi kartıyla. Ürünümüzden memnun kalmayacak olursanız, paranız size iade edilecektir. Siparişinizi önümüzdeki yirmi dört saat içinde verecek olursanız, sadece kesik uçlu güzel yazı kalemi, dolma kalem, tükenmez kalem, keçeli kalem ve kurşun kalemle oluşan, şık deri çantalı bu sete sahip olmakla kalmayacak; hediye olarak eserlerinizi yazabileceğiniz üç adet spiralli deftere ve size ilham vermesi için Proust'un dev eseri 'Kayıp Zamanın İzinde'nin de tüm ciltlerine..."

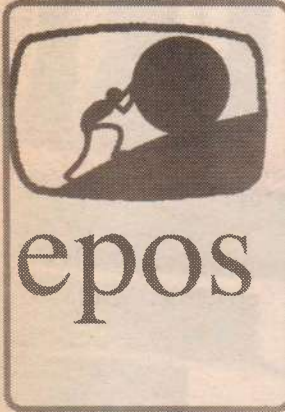

ALO00000!

HAYVAN'dan ARİYORUZ

Hazırlayan: SINAN SÜLÜN

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Epos yaynevi mi?

- Evet.

Epos yaynevinin kurulma amacı nedir?

- Genel olarak kültürel krizlerle ilgili tartışmaları izlemek, daha dar alanda da marksizmin kriziyle ilgili gündemdeki tartışmaları izleyip okura aktarmak amacıyla 2002 yılında yayın hayatımıza başladık.

Ne tür kitaplar yayınladınız şimdiye kadar?

- Şimdiye kadar 18 kitap yayınladık. Marks ve Doğa, Marks'ın Ekolojisi, İdeoloji ve Ütopya bunlardan sadece üçü. Genellikle sosyoloji, araştırma, inceleme ve ekoloji üzerine kitaplar yayınladık.

Yayın kurulumuzda kimler var?

- Ercüment Özkaya, Mustafa Serdar Kayaoğlu, Ali Osman Alayoğlu.

Bir yaynevinin yaşadığı zorluklar nelerdir?

- Biz daha çok emek yoğunluğuyla çalışan insanlarız. Türkiye'de yayın dünyasında çok ciddi bir tekelleşme var. Büyük yaynevlerinin karşısında küçük yaynevlerinin

hayatta kalma mücadelesini zorlukla sürdürüyor. Küçük bir yaynevi olduğunuz için tanıtım zorlukları çıkarılabiliyor, hamili yakın ilişkileriniz yoksa gazetelerde tanınmanız çok zor oluyor, reklam veremiyorsunuz ve daha onlarca şey. Tüm bunlara rağmen biz de elimizden geldiğince iyi şeyler yapmaya çalışıyoruz.

Peki çok teşekkür ederiz, kolay gelsin.

- Sağ olun, size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Metal Endüstri İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. mi?

- Evet, ben Emel Atalay.

Ürettiğiniz deprem kabininden biraz bahseder misiniz?

- Ülkemiz deprem kuşağında olduğundan ve yaşadığımız büyük acıların bir daha olmaması için böyle bir

kabin geliştirildi. Kabin dört kişiliktir. Deprem esnasında kabinin içine girerek depremden sağ kurtulabilirsiniz. Bu kabin özel bir çelikten üretilmiştir. Otuz tona kadar dayanıklıdır. İç yüzü yangına karşı ızalasyonludur. Her tarafında darbelerle karşı koruyucu yastıklar var. İçlerinde emniyet kemerleri mevcut. Havalandırması ve toza karşı koruyuculuğu var.

Deprem olduğunda kabine girilemezse...

- Kabinin bir de elektronik donanımı var. Örneğin deprem uyarı cihazı; bu cihaz binanız sallanmadan 3-4 saniye önce sizi uyarıyor.

Kabine girdiğimizde yardıma ihtiyacımız olduğunu nasıl bildireceğiz?

- Kabinin 10 gün boyunca durmadan çalışan bir siren ve aydınlatma sistemi var. Bunun dışında otomatik telefon çevirici de bulunuyor. Siz daha kabine girerken bu alet sizin daha önceden kaydettiğiniz numaraları arıyor ve sizin gene önceden bıraktığınız mesajı o telefonlara iletiyor. Tüm bunları daha telefon hatları kilitlenmeden yapıyor.

Bu kabinin başka bir örneği var mı?

- Hayır, dünyada tek. Sadece İsrail'de böyle bir kabin var ama o kimyasal silahlardan koruyucu bir kabin.

Fiyatı ne kadar?

- Aydınlatma ve siren sistemi ile birlikte 2.5 milyar. Elektronik uyarı cihazı ve otomatik telefon çevirici 250 milyon.

Satışlarınız nasıl?

- Çok yoğun. Bir talebe en az on gün sonra yanıt verebiliyoruz. İnternet adresimizden okurlarınız daha geniş bilgi alabilirler. www.depremkabini.com

Kolay gelsin, iyi çalışmalar.

- Teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Ayşegül ile mi görüşüyoruz?

- Evet.

Ayşegül nasılsın?

- Valla nasıl olsun, okul ve spor gidiyor işte.

Yaptığın 'sualtında rugby' nasıl bir spor?

- Sualtında içi tuzlu su dolu bir topla oynanan bir oyun. 5 metre derinliğinde havuzda 6 kişilik iki takımla oynanıyor. Bir de sualtında ve su dışında

hakemler var. Amaç karşı takımın kalesine gol atmak. Oyuncular palet şnorkel ve maske takarlar. Sert bir spordur. Dipte topu karşı takımdan alabilmek için bayağı mücadele edilir. Yüksek kondisyon ve sağlam ciğer gerektirir, yani nefesi uzun süre tutmak önemli. Sualtında oynandığından dışardan izlemek zordur.

Türkiye'de bunun bir ligi var mı peki?

- Tabi. Türkiye'de her sene 1. ve 2. lig turnuvaları düzenlenir. Bu turnuvalara, üniversiteler ve çeşitli spor kulüpleri tarafından kurulmuş takımlar katılır. Ben İTÜ Sualtı Kulübünde oynuyorum.

Sualtında sakatlanırsanız ne oluyor?

- Yedek oyuncular var. Her takımın beş yedek oyuncusu var.

Para kazanıyor musun?

- Şimdilik kazanmıyorum pek ama ileride kazanırım herhalde.

Başarılar diliyoruz sana

- Teşekkür ederim. Size de.

Teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Sofort Hali Yıkama Fabrikası mı?

- Buyrun, ben Metin Yüksek.

İlanınızda kendinizden "Dünyanın En Duygusal Hali Yıkamacıları" diye bahsediyorsunuz...

- Kendimiz biraz duygusalız. Zaten bence duygusal olmayan insan yoktur. Biz üç kardeş bu işi yapıyoruz. Aslında benim büyük abimden çıktı bu fikir. İnsanların

duygularına hitap ediyoruz.

Nasıl oluyor bu?

- İnsanlara kibar davranıyoruz, onları kırmıyoruz. Önemli olan gönülleri hoş tutmak, ticaret sonradan gelir. Biz sadece insanlara değil haliya da duygusal yaklaşıyoruz.

Haliya mı?

- Evet. Yani haliya da iyi davrandığımız için haliya da duygusalız. Bu halıları yapan Anadolu kadınlarımız bu kilimlere, halılara duygularını katıyorlar, Ayrıllıklarını, özlemlerini. Bu böyle olunca bu halıyı ve kilimi yıkayanların da haliya karşı duygu yüklü olması gerekiyor.

Ücretleri ne kadar yıkamanın?

- Makine halıyı 1.750'ye, Isparta halıyı 2.500'e, Hereke kilimlerini 3.500'a yıkıyoruz. Halılarını yıkatmak isteyenler 0312 390 29 61'den bize ulaşabilir.

İşler nasıl peki?

- Valla bu reklamdan sonra bayağı açıldı. Geçen bir teyze aradı, "Evladım gelin şu benim halıları alın bi yıkayın, üzülmeyle öyle" dedi. Duygusalız deyince teyze bize kimse halı vermiyor zannetti.

İyi duygusal hali yıkamalar.

- Teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Üç Ekoloji Dergisi mi?

- Buyrun ben Ümit Şahin. Derginin ilk sayısı hayırlı olsun, böyle bir dergi hazırlama fikri nereden çıktı?

- Yeşil politikayla, ekolojinin düşünsel ve politik boyutuyla ve özgürlükçü düşünceyle ilgili bir yayın ihtiyacından doğdu. Böyle bir derginin gerekliliği yeşiller içerisinde çıktı ama dergi bağımsız bir

anlamıyla.

İçeriğinde neler var?

- İlk sayısının dosya konusunu "Küreselleşmeye karşı alternatifler" oluşturuyor. Yaşar Çabuklu ile söyleşi ve Ömer Laçiner "Sol ve Sosyalist bir bakış açısıyla yeşil hareketlerin ve ekolojizmin nasıl görüldüğünü" anlatıyor, bunların dışında Ender Eren ve Melih Ergen'in ve burada ismini saymadığım birçok değerli yazarın yazıları var.

Başka projeleriniz olacak mı?

- Bizim yeşiller içerisinde yaptığımız çeşitli projeler var. Önümüzde ki en önemli hedefimiz Üç Ekolojiyi devam ettirmek, ondan sonra ise çeşitli etkinliklerimiz devam edecek.

İyi yayınlar.

- Teşekkür ederiz, size de.

ÖTEKİSTANBUL

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Öteki İstanbul Gazetesi mi?

- Evet ben, Ergun Adaklı. **Öteki İstanbul Gazetesi ne kadar zamandır yayın hayatında?**

- Gazete projesi 1.5 yıldır tartışılıyordu. Haziran ayında altyapı, kadro ve prova çalışmaları başladı. Kasım ayı başında da ilk sayı çıktı.

Neden Öteki İstanbul?

- "Öteki" kavramıyla ilgili felsefi tartışmaların dışındayız. Yalnızca holding medyasının göstermeye çalıştığı İstanbul'un dışında ve ötesinde koca bir gerçek İstanbul olduğunu göstermeye çalışıyoruz..

Yayınlanma aralığı ve ücreti ne kadar?

- Şimdilik 15 günde bir çıkıyor. Hedefimiz, tempo yakalayarak haftalık gazete düzeyine yükselmek. Çıkış sayıları için ücreti 500 bin TL olarak belirledik.

Kimler yazıyor gazetede?

- Herkes yazıyor, yazabilir, yazmalı. İşçisi, işsizi, esnafı, balıkçısı, öğretmen, ev kadını ve tabii ki gençler. Bizim gazetede "okur köşesi" olmaz. Sadece okur kabul etmiyoruz. Okuyan haber de yazar, makale de. Yayın kurulumuzda yerler boş, gelir orada da yerini alır. Ancak, gazetemizde 'şöhretli yazar'lara pek ihtiyaç duyulmuyor.

Böyle bir gazete çıkarma fikri nereden doğdu?

- Toplumsal ve siyasal birikimleri çok yoğun olan bir ülkeyiz. Merkezden aşağıya dayatılan siyaset tıkanı ve çürüdü. Tüm burjuva partiler denendi ve eskidi, AKP en çabuk kaşarlanan parti oldu. Artık sıra yerelden kaynaklanan halk insiyatiflerine geldi. Yurttaşlık bilinci, özgür bireyin kendi iradesiyle sürece müdahalesi ve bunun üzerinden gelişecek yeni yapılanma anlayışlarını desteklemek, yerel insiyatifler arasında haberleşme ve eşgüdümüne hizmet etmek temel düşüncemiz.

Okuyucuların tepkileri nasıl gazeteye?

- Başlangıç olarak çok olumlu. Bunca amatörliğümüze ve teknik altyapı zayıflığına rağmen, ortaya çıkan ürün genelde beğeniliyor. Sağolsunlar, Yavuz Şimşek ve Ragıp Duran gibi tecrübeli arkadaşlarımız eğitim desteğini bizden esirgemiyorlar.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Aygün Filiz?

- Benim buyrun. **Hazırladığınız 'Bilimsel Bakış' isimli belgesel programın Ocak ayı içerisinde TRT 2'de gösterime gireceğini duyduk. İçerisinden bahsedermisiniz?**

- Aşk, gülmek, stres, şiddet gibi soyut ve bilimsel anlatımı zor konular zaman zaman dramatik canlandırmalarla destekleniyor ve bilim gözüyle

inceleniyor. Amaç, bilimin ne kadar da hayatın içinden bir kavram olduğunu, aslında yaşadığımız her şeyin bilimsel bir açılımı olduğunu göstermek ve seyreden kişiyi bilimsel düşünceye alıştırmak.

Tam olarak ne zaman yayınlanacak?

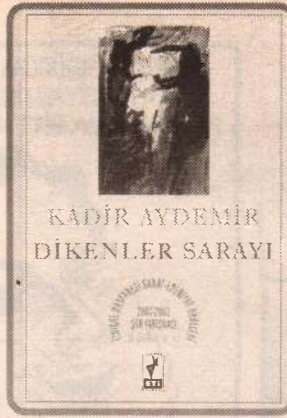
- 10 Ocak, Cumartesi saat 20:30'da. Birinci bölüm "Aşk"ın yanıt aradığı sorulardan müteşekkil. Aşkın kimyası var mı? Aşık olacağımız kişiyi nasıl seçiyoruz? Aşkın ömrü ne kadar? Kıskançlık normal bir davranış mı? vs. Ayrıca konuklarımız da olacak.

Kimlerin emeği geçti programa?

- Uzmanlar, sanatçılar bilimsel sonuçları yorumluyor. Çizgi karakter Porof. Zihni Sinir ise yaptığı projelerle programın güler yüzü oluyor. Yapımcılığını Nihal Boğatartan yapıyor ve ana danışmanımız Tübitak Bilim Teknik Dergisi yayın yönetmeni Raşit Gündilek.

Hayırlı olsun... Teşekkürler.

- Sağ olun. Biz teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Kadir Aydemir ile mi görüşüyoruz?

- Evet benim buyrun.

"Dikenler Sarayı" kaçınıcı şiir kitabınız?

- "Dikenler Sarayı" ikinci ve yeni şiir kitabım. İlk şiir kitabım 2002 yılında Hera Şiir Kitaplığı'ndan çıkan "Sessizliğin Bekçisi" adlı yapıtımdı. Bu kitap haiku şiirlerinden oluşuyordu. "Dikenler Sarayı"nda daha farklı bir yoldaki

şiirler var.

Şiir yazma uğraşı ne zaman ve nasıl başladı?

- 1995-96'da başladım amatörce şiirler yazmaya.

İlk şiirlerim 1997-98 arası Fayton ve Şiir Oku dergilerinde yayımlandı. Daha sonra kendi şiir dergim olan Başka'yı çıkarttım. Tüm bunların ardından da internette yitkulke.com edebiyat sitesini oluşturdum.

Etkilendiğin şairler oldu mu şiir yazarken?

- Sabahattin Kudret Aksal'dan İlhan Berk'e; Yannis Ritsos'tan Elitis'e dek pek çok şairi severim, onların şiir dünyalarından beslendiğimi düşünüyorum...

"Türkiye'de şiir satmıyor" diyorlar, bu konuda ne düşünüyorsun?

- Satsın ya da satmasın, şiir kitapları inadına çıkıyor. Yayınevlerinin otomatik bir sansürü var şiire karşı, basmıyorlar şiir dosyalarını, satmaz diyorlar ve geri çeviriyorlar.

Kolay gelsin, iyi çalışmalar.

- Teşekkür ederim.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Son Kişot dergisi mi?

- Buyrun ben Cenk Koyuncu.

Son Kişot dergisinin çıkış amacı neydi?

- Son Kişot, basit ama karmaşık, yalın ve güzel, güzel ama çok güzel olması için didinen, inandığım insanların desteğiyle yoluna devam etmesi istenilen bir Ütopya'nın kağıda basılmış hâlidir.

Ne kadar zamandır

yayınlanıyor?

- Son Kişot Kasım-Aralık 2002'den

bu yana yayımlanıyor.

Ücreti ve periyodu nedir?

- Son Kişot'un ücreti, 2.500.000.

Periyodu ise iki aylık.

Derginin içeriğinden biraz bahsedebilir misiniz?

- İçeriğin ana konumu: İyi şiir... Gene de ilk sayımızda belirttiğimiz gibi kapımız her türlü iyi yapıta açık. Bu şiir, öykü, desen, yeniden yazım, roman, çizim vb. olabilir... Bizim kaygımız 32 sayfa bütünlüğünde, tek yaprakta, 2 sayfa olarak iyi bir oluşum içinde olmamız...

Okurların tepkileri nasıl dergiye?

- Okurların tepkisini anlamak güç, güçlüğüne yanı Son Kişot'un her sayıda farklı bir alan yaratma çabası... Bu güne kadar yeniden yazımdan, tefrika romana; çeşitli desenlerden, çeşitli insanların ilginç yazılarına ve son olarak 'Fakir İdris' ile başlayan tüm bir sayfamızı (yani 16 sayfamızı) tek bir kişiye ayarlamaktan dolayı ilgilenen her kesimin olumlu tepkisini aldık.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Evet, HAYVAN'la kal, İnekleri unutma, süt veren familyasından biz de çok Koyuncu'yuz, konu'k

Neler gördüm?

1993- 2003 arası, orda burda.

- > Mevsimlikler (unuttururlar, unutulurlar)
- > Karamsarlar (burnunun ucundakini görmezler)
- > Şehvet budalaları (armutu elma sanırlar)
- > İlk kezler (tekrar böyle bi şey yaşayabileceklerine ihtimal vermezler)
- > Duygu sömürgenleri (kendinizi onlara borçlu hissetmenizi sağlarlar, adamı salak ederler.)
- > Sırılsıklamlar (onunla jüpitere bile giderler)
- > Kavgacılar (tuzu, biberi, acı çekmeyi severler)
- > Panzehirler (hem ona benzerler, hem ondan kurtarırlar)
- > Güce hayranlar (aslında kendi güçlerini sınarlar)
- > Kendini kandıranlar (istedikleri şeye inanırlar)
- > Karşısındakini kandıranlar (istedikleri şeye inandırırılar)
- > İmkansızlar (uzak durdukça yaklaşırlar)
- > Gençliğini arayanlar (belki de ilk kez kaptırırlar)
- > Platonikler (en güzel hayalleri onlar kurarlar)
- > Ateşi tutanlar (şimdi şuracık a ölebilirler, işte onlar gerçekçiler...)

Aşklara, aşıklara baktıkça.

BAKANGÖR

Hey Gidii Goca Dünya! Sanal Mısın, NeSin?..

GÜLAY BATUR

MEĞER BEN EN MUTLU
GÜNLERİMİ, ÇOCUKKEN KIRDA
BAYIRDA YAŞAMIŞIM...

SONRA, GÖRDÜĞÜM İLK SİNEKKAYDI
TIRAĞLI, BRİYANTİNLİ SAÇLI ADAMA
AŞIK OLDUM BİTTABİ...

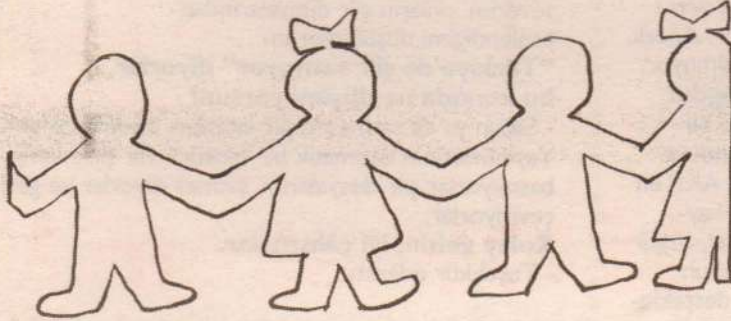

NEYSE... EVLENDİK...ÇOK GEÇMEDEN
ANLADIM Kİ, ADAM SÜSÜNDEN PÜSÜNDEN
BAŞKA Bİ ŞEY DÜŞÜNMEZ. MECBUREN
ONU DÜŞÜN, BUNU DÜŞÜN BENDE MİGREN
BAŞLADI.

ASLINDA İYİ ADAMDİ, HOŞ ADAMDİ; AMA BİZ Bİ
HAYRINI GÖRMEDİK. YAŞLANINCA DA ZATEN İÇKİYE
VERİP BİTİRDİ KENDİNİ.

AH! AH! ŞİMDİ NE ZAMAN KOŞUP OYNAYAN
ÇOCUKLARI GÖRSEM İÇİM YANAR.

KENDİ OĞLUM GELİR AKLIMA...
YOKLUKTAN. YOKSULLUKTAN EZİM EZİM
EZİLİR, GÖZÜNDEN YAŞ EKSİK OLMAZDI
YAVRUMUN.

BOĞAZINDAN GEÇEN BİKAÇ LOKMA DA VERESİYE
VEREN BAKKAL SAYESİNDEDİR. HA!.. ADAMCAĞIZ
BATIP DÜKKANI KAPATTIYDI DA, YİNE DE SADECE
BİZİM HALİMİZE LİZÜLDÜYDÜ...

ONDAN SONRA, BİZİM, PEŞİN VEREN BAKKALLARLA
İŞİMİZ OLMADI Bİ DAHA ZATEN

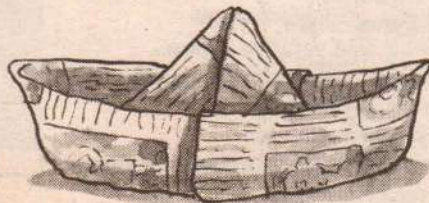

AMA BETERİN BETERİ VARMIŞ.
AMCA AMCA DEDİĞİ BİRİ -
AMCALIĞI BATSIN ONUN - AKLINI
ÇELDİ ÇOCUĞUN. "SENİ İSTİYORUM.
GEL YANIMA" DİYE GİRDİ KANINA.
ADAM ZENGİNİMİŞ AMA NE İŞ
YAPTIĞI BELLİ DEĞİL.

KİM NE DEDİ, NE SÖYLEDİYSE
CAYDIRAMADIK OĞLANI.

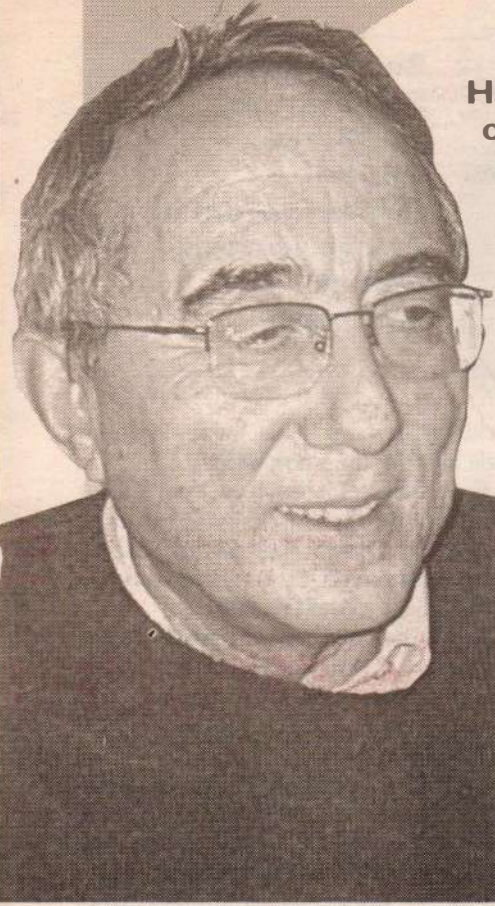
**TÜRKÜM
DOĞRUYU
ÇALIŞKAN**

SONUNDA Bİ GÜN ÇIKTI GİTTİ.
GİDİŞ O GİDİŞ. SİLEPLE KAÇTI DEDİLER.
SONRE Bİ DE İRAKTA, Bİ AMERİKAN
ASKERİNİ ONA BENZETMİŞLER.
OLUR MU Kİ?..

İSTE BÖYLE HANIM KIZIM.
KİMİM KİMSEM KALMADIĞI
İÇİN GELDİM DARÜLACEZİYE.
RAHATSIZ ETMİYORUM DI MI?
OĞLUM ARADA BİR DOLAR
GÖNDERİYOR, ONLARI DA
VERİRİM SİZE.

şışşşş..
TAMAM ÖREN-BAYAN
SAKIN OL. TAKMA ARTIK
KAFANA. İPİN BİTMİŞ,
BEN İP GETİREYİM SANA.

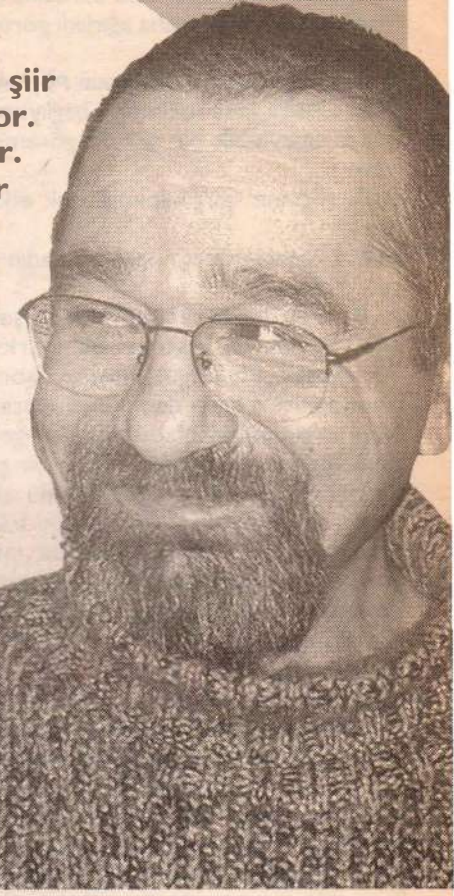
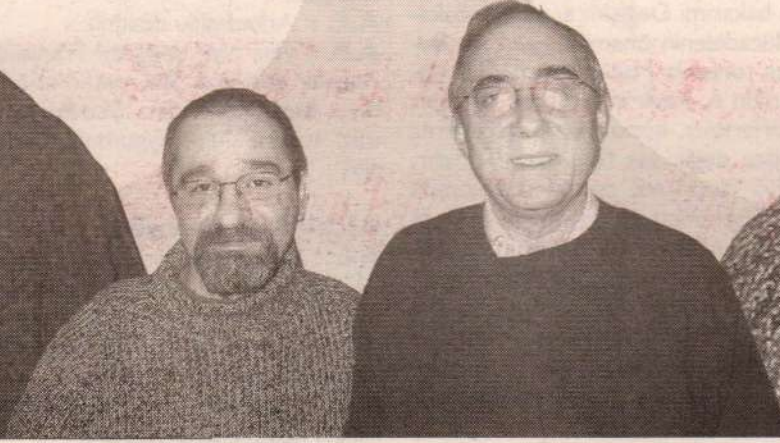

Hayat hakiki
olmaktan uzaklaştıkça,
şiir de buna küser.
Yalan dolana karşı,
geri çekilir mevzilerine,
ateş eder.
Hepimiz bunu
yapıyoruz.

Ataol Behramoğlu

Bir anlamda şiir
insanın belleği oluyor.
Bana güncelsin diyorlar.
Savaşlarda çocuklar
ağlıyor. Ağlarken
soruyorlar. "Bize
getireceğiniz özgürlük
bu mu?" Neyi yazayım?

Ahmet Erhan

Hayat Hakiki Olmaktan Uzaklaştıkça Şiir de Buna Küser

Tanışma

Ahmet Erhan : 27 yıl olmuş abi. 1976'ydı. Benim şiirlerim çıkmıştı. Ama epey mektuplaşmıştık önce.

Ataol Behramoğlu : Ben senin şiirlerini ilk kez 'Militan' dergisinde gördüm. Belki de Nihat önce fark etti. Anımsayamıyorum.

A.E. : Daha öncesinde uzun süre mektuplaştık aslında.

A.B. : Mektuplaştık değil mi?

A.E. : Tabii. Hatta senin annen ve benim babam aynı hafta vefat etmişlerdi.

A.B. : 1976'ydı doğru. Peki, o mektuplar bende vardır yahu. Militan'a gelen mektupların arşivi bende duruyor.

A.E. : Militan antetli mektuplardı. Bende vardı ama kayboldu bu göçebe hayat içinde.

A.B. : Seninkiler de duruyordur Ahmet...

A.E. : Genellikle 'İkinci Yeni'yi konuşurduk. Militan da o mektupların özeti gibiydi.

A.B. : Şunu söyleyebilirim ki; Militan'a gelen mektupların hiçbirini kaybolmamıştır. Bir dosyada duruyordur. Tıpkı Paris'te yayınladığım 'Ankara' dergisine gelen mektuplar gibi. Benim yazdıklarım ne oldu bilemiyorum tabii.

A.E. : Genellikle hayat kavramıyla, arkadaşlık kavramının önemiyle ilgili konuşurduk. Bizim kuşağın en önemli kavramları diye bakıyorum ben hala. Daha doğrusu bize öğrettikleriniz böyleydi. Ve yazışmalarımız daha çok bir 'usta bir şair'in öğreticiliği idi. Bana yol göstermesiydi. Ben onur duyuyorum. Ataol ağa-

bey, senin öyle bir öğretmen yaklaşımın vardı ki, insanı kırmadan yapardın bunu. Hala da öyle. Militan'ın 18. sayıydı, lise- li bir şair Ahmet Erhan diye sunmuştun.

A.B. : En genç şairimizdin Ahmet.

A.E. : O dönemde mesela Kemalettin Kaya diye bir arkadaş vardı. Ne oldu hocam o arkadaş? Çok güzel şiirleri vardı.

A.B. : Öğretmen bir arkadaştı. Devam etmedi yazmaya.

Militan Dergisi

A.B. : O dönemde, hemen hemen herkes yazdı Militan'da. Can Yücel, A. Kadir, Ömer Toprak'tan, işte Ahmet Erhan'a kadar. Militan Dergisi'ni nasıl çıkardığımı anlatmak istiyorum. 1970'li yılların başıydı. Fransa'da yaşadığım bir bu- çuk yıllık dönemdi. 1968 rüzgarları es- meye devam ediyordu. Fransız Komün- ist Partisi önemli bir örgüttü. Bugün de öyledir, ama o günkü konumu farklıydı.

Dünyada da hareket farklı bir yerdeydi. Militan sözcüğü pırlı pırlı bir sözcüktü. Doğru bir dava- ya baş koymuş insan demekti.

A.E. : Vicdani olan insan demek- ti.

A.B. : Evet. Vicdani olan ve ey- leme giren kişi demekti. Bugün, birçok kavram gibi, çok yıpratıl- dı. Maalesef. Bekir Yıldız'ın mat- baasında, çok sevgili arkadaşım, yazıyorduk grafiğini görsün diye. Hatırlıyorum.

A.E. : Ahmet Arif de yazdı. Hiç bilinmeyen şiirleri hatta. İlk şiirle- ri Militan'da yayınlandı onun.

A.B. : Militan'daki ölçülerimizi düşünüyorum da, ince eleyip sık dokuyorduk. Bu açık. Toplumcu- luk en önemli ölçüyü bizim için. Birtakım özel sayılar yaptık. Jose Martin, Atilla Joseph özel sayısı gibi. Toplumculuğun yalınkat bir şey olmadığını, insanın özel yaşa- mının da böyle bir ışıkla görüle- bileceğini, toplumculuğun sadece toplumsal konularda yazmak de-

ğil, bireysel yaşama bakışta da bir ahlak olduğu, bir varoluş olduğu düşüncesi vardı bizde. Bir de hakikat.

Hakikat

A.B. : Etiktir önemli olan. Ahmet sen dedin ya, "sizin kuşakta bize öğretilen belli başlı şeyler var" diye... Ben buna "hakikilik" demek istiyorum. Bak, bu gerçekçilik demek değildir. Gerçekçiliği reddetmiyorum tabii. Hakikilik başka bir şey. Kimi şiirleri biz yayınlamadık. Üste- lik bazıları da meşhur oldu. Bugün olsa, yine yayınlamam. Çünkü, yaşamışlık ya da üzerinde düşünülmüşlükten çok, bir özentî havası var o tür şiirde. Hakikilik duygusu taşımayan şiir yayınlamadık.

Atilla Joseph'in Anne Şiiri

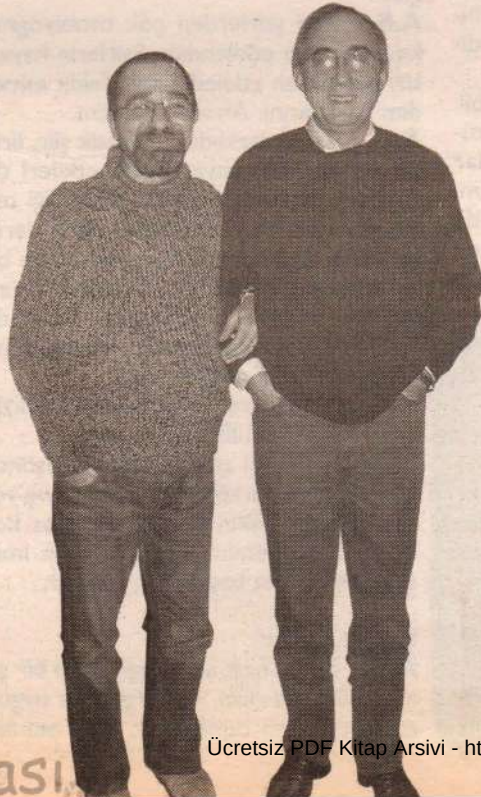
A.E. : Anlayanlar ve benliğinde hisse- denler için Militan Dergisi bir hayat oku- luydu. Adından bugün ürküyor; maale- sef o ad kirletilmiştir.

A.B. : O ad derken, derginin adı değil de kavram olarak kirletilmiştir.

A.E. : Bir Atilla Joseph sayısının, inanın Ahmet Erhan şiirine çok büyük katkıları olmuştur. Bu inkar edilemez. Jose Mar- tin, bir şairin savaşçılığını öğretmiştir ba- na.

A.B. : Ve özel yaşamdaki dramını.

A.E. : Evet. Oğluyla olan dramını. Ger- çekten hayatı bütünsel kavrayış. Öyle bir örnekler sunuldu ki bize, bugün hala öneriyorum arkadaşlara. Bulun ve oku- yun diyorum Militan'ın özellikle Atilla Jo- seph sayısını. Örneğin bende bir anne kavramı vardır, düşünüyorum taşıyıcı-

rum, baba etkisi daha fazla olmasına rağmen, anne kavramı daha ağırlıklı görünüyorsa şiirlerimde.

A.B. : Bunu neye bağlıyorsun Ahmet?

A.E. : Atilla Josef okumaya bağlıyorum. Bunda utanılacak bir şey de göremiyorum.

A.B. : 'Anne' şiiri hepimizi çok etkilemişti.

A.E. : Çatıda çamaşır asan bir kadın imgesi. Yoksul.

A.B. : Atilla Josef bir Macar şairi. 1930'lu yıllarda yaşamış. Bir Marksist Atilla Josef. Bir örgüt insanı. Thomas Mann Hitler'e karşı demokrasi mücadelesini örgütlerken Macaristan'dan geçtiğinde, beraber çalışmışlar. Genç bir şair. Bir işçi çocuğu. Ama parti de onu eleştirmiş. Freud'cu diye. Ama bugün baktığımızda onun daha bütünsel bir insan kavramı peşinde olduğunu görüyoruz. Kendisi de öyle yaşamış. Yine başa dönersek, toplumculuk, gerçekçilik yalınkat bir şey değil. İnsan, gerçekle, gerçeküstüyle, bilinçle, bilinçaltıyla bir bütünü oluşturuyor. Özel yaşamla ve toplumla birlikte. Bir örnek vermek istiyorum, geçen yıl, Almanya'da bir birahane de çalışan garson kıza "Nerelisiniz" diye sorduk. Kız "Macar'ım" deyince ben de Atilla Joseph'in 'Anne' şiirini, zihnimde İngilizce'ye çevirip okudum. Kız da anında Macarca okudu aynı şiiri. Orada bir şairin nasıl etkili olduğunu gördüm. Orada o kız, yurdunu yaşadı.

Bileşimci Kuşak

A.E. : Bizim kuşağın iyi şairleri, bileşimci oldular hep. Yani bizim senin şiirlerine abi, İsmet Özel ya da Nihat Behram şiirlerine bir karşı duruşumuz olmadı açıkçası. Biz kavga etmedik. Onlardan aldıklarımızı belki kendi hayatlarımızda sınıadık. Akli başında olanlar için söylüyorum.

A.B. : Her kuşak kavga edecek diye bir şey yok ki...

A.E. : Evet. Bazı kuşaklar bileşimci olur. Geçmişten gelen değerleri alır. Biz öyle gördük. Önemli bulduğum bir şey var. Bazı eleştirmenler, devrimci şiir, slogan-cı şiirdir diye tutturdular. Senin en büyük kavgalarından biri Mehmet H. Doğan'la değil mi? Sayfalar süren ve çok sertleşen, sonunda seni haklı çıkaran bir tartışmadır. Bilinçli olarak, ayrımı görmezden geldiler. Hepimizi aynı kefeye koydular. Elbette o dönem çok yalan şeyler yazıldı. Dağları yazıp, böyle yaşamayan arkadaşlar vardı. Sonra hepsi, hayatlarını değiştirdiler. Kendi çizgilerinden ayrıldılar. Toplumcu şiir, devrimci şiir, hepsini karıştırdılar.

Sesin Tınısı

A.B. : Üç milyar insan var dünyada. Yani üç milyar ses, üç milyar yüz var. Benzerlikler olsa da, hepsi birbirinden farklı. Her sesin tınısı farklıdır. Her şairin bir ses tonu vardır. Esasında bir ölçüde de ses tonudur o şairin şiiri, ya da kimliği. Eleştirmen dediğin kişi, öncelikle o tınıyı duya bilmeli. Ki o tını şairin hayatıdır. Teneke gibi boş bir ses de olabilir, hayatıyla ilgilidir. Ben mesela toplumcu bir şairim. Dünya olaylarına hep, insan tekinin, toplumun bir parçası olduğum açılarından bakarım. Değişim açısından bakarım. Mücadelenin önemine bakarım. Benim ses tonumla Nazım Hikmet'in, Ahmet Arif'in A. Kadir'in ses tonu farklıdır. Metaforlarımız, konularımız, seçtiğimiz sözcükler değil; ses tonumuz farklıdır. Dünyaya bakışımız, sesimizdeki tınıda yansır. Toplumcu bir şairim ama, nasıl bir ses tonuna sahibim. Şairliğimin ölçüsü o. Benim ses tonumla Hasan Hüseyin'in ses tonu aynı değil. Demin sözünü ettiğin eleştirmenler, toplumcu mu, 'demek ki bağırması lazım' diyen eleştirmenler. Ölçüleri bu. İnsanın güleceği geliyor bu yaklaşıma.

A.E. : Ben bilinçli olduklarını düşünüyorum.

A.B. : Hayat hakiki olmaktan uzaklaştıkça, şiir de buna küser. Bu durumda şiirin yapabileceği bir şey var tabii. Bütün yalan dolana karşı, geri çekilir mevzilerine ateş eder. Hepimiz bunu yapıyoruz kendimizce. Mesela senin son şiirlerine baktım Ahmet. Biraz kırık ve içe dönük gibi. Ama yine de polemik şiiri yazıyorsun. Yapay değil. Hakiki şiir yazıyorsun. Küskün, ama sürekli olarak hayata katılma arzusu olan şiirler. Ben mesela başka türlü yapıyorum. Sava'da Boğulan Türkler isimli uzun bir şiir. Bir gazete haberinden yola çıkarak yazdım. Gazete haberleri gerçek olmakla beraber, hakikati şematikleştiriyor ve basitleştiriyor.

A.E. : Bir anlamda da şiir insanın belleği oluyor. Beni hep eleştiriyorlar. Fazla güncelsin diye. Elbette ki güncelim. Ne yapacağım? Çocuğun ellerini ayaklarını kesiyorlar savaşta, hepimiz biliyoruz, bize getireceğiniz özgürlük bu muydu diyor ağlarken. Neyi yazacaksınız?

A.B. : Değişme ciddi bir kavram tabii. Değişmemesi gereken şeyler var. Kültürel değerler, insani değerler yüzyıllar içinde birikimlerle oluşuyor. Bu kavramı çok kolay kullanmamak lazım. İhtiyatla yaklaşmak lazım. Değişim rüzgarları hep batıdan eser, fakat bizimkiler onlardan

**Bir azar işittim.
Sonra gittim
bir köşeye
ağladım.
Ben sanıyorum ki,
'çok iyi yoldasın
Ahmet'
diyeceksin.**

önce değişmeye hazırdırlar. Vicdan, cömertlik...

A.E. : Arkadaşlık, dostluk...

A.B. : Vefa niye değişsin? Fransa'da öğrenciler sordular. Sizi mutlu kılan nedir? diye. Bebekler dedim. Bebeklere sevgimiz, sorumluluk duygumuz niye değişsin?

Alçaklık Değişmedi

A.E. : Benzer bir soru bana da soruldu. Son on yıldır sizi sevindiren bir şey var mı? Galatasaray'ın şampiyon olması dışında yok, dedim. Yook! Galatasaray'lıyım ama olmasam da yok.

A.B. : Güncellik içinde keşke insan evrensel boyutu yakalayabilse.

A.E. : Üçüncü sayfa haberleri anlaşılıyor güncellik denilince. Bence Irak savaşıyla Vietnam savaşı arasında hiç farkı yok. Alçaklık değişmedi.

Şiir Şair

A.E. : Şiir şairin kendisidir.

A.B. : Ben şairin ne olduğunu doğrusu bilmiyorum.

A.E. : Şairin estetize edilmiş biçimidir şiir.

A.B. : Şairin öne çıkarılmasını istemem ben. Şair değişiyor. İnsan, fiziksel olarak değişir. Yazdıklarını inkar edebilir. Böyle şeyler oluyor çünkü. Önemli olan şiirdir. Şaire, şiiri anlamak için önemli unsurlardan biri olarak bakmak lazım. Şiirlerime baktığımda, ürktücü bir biçimde onların kendi hayatları olduğunu görüyorum. 25 yaşında yazmışım 'Bir Gün Mutlaka'yı. Ne malum aynı adam olduğum?

A.E. : Ben şairlerden çok otobiyografi kitaplarından etkilendim. Şairlerin hayatları gerçekten etkiledi beni. Taklit etmedim hayatlarını. Ama etkilendim.

A.B. : Şiirler, farklıdır. Tematik şiir, lirik şiir vs gibi. Dünyaya dönük etkileri de farklıdır. Esasında hepsinin yöneldiği tek bir şey var. Varoluşumuzu, daha derin ve hakiki algılamak. Bütün sanatlar ve bilim için de geçerlidir bu. Düşünsel ürünler, kavramlarla oluşturulur. Sanat da imajlarla size duyumsatır. Sadece kavramsal bir bilgi değildir yani.

A.E. : Kesin ayrımlar yok artık. İroniyle lirizm birlikte kullanılıyor.

A.B. : Şiirde dil aracı değildir. Düşünce ve duygunun ta kendisidir. Müzik ve resim şiire en yakın sanatlardır, ama konuşmazlar. Roman konuşur, ama imaj örgüsüyle daha başka bir yerdedir.

Şarkı - Şiir

A.B. : Bütün halk şiiri, ezgisi olan bir şiirdir. Önemli olan, ses örgüsüne uygun ezgi örgüsünü bulabilmek. Ben otantik

türküleri severim. Ama benim şiirlerim sazla bestelenmesi zor şiirler.

A.E. : Kalırsa Bir Soru'yu Yeni Türkü bestelemiştir. İlk bestelenen şiirim buydu sanırım. Müziğin üzerine söz yazmak bizim işimiz değil. O bir matematik işi. O duyarlılığa girmek de zor.

A.B. : Bestelenen şiirlerin, başka bir hayatı oluyor. Timur Selçuk'un Kızıma şarkısının, şiirden başka bir hayatı var.

Sıfır Noktası

A.E. : Özellikle son beş yıldır, damarlarımda hissediyorum ben bunu, belli merkezlerde bir şiir anlayışı açıkça empoze ediliyor. Bu, bilinçli yapıyor. Erzin-can'da bir dergi çıkıyor mesela. İsmi Fransızca, büyük bir yayınevi ilan veriyor. Adam da bazı şairlere özel sayı yapıyor... İnsanlar kendi anlayışlarını her vesileyle dayatıyor.

A.B. : Şiir, yaşanan hayatla beslenmeli. Şiirin coğrafyası olması demek, evrensel olmaması demek değildir. Ben isterim ki, Türkiye'nin herhangi bir yerinde çıkan dergi, oranın renklerini taşısin. Yöresel olsun, demiyorum. Genel olarak akıp giden hayatta bir şeylere temas edebilmeli.

A.E. : Şiirin bir coğrafyası, bir ülkesi olması gerekir. Dünya vatandaşı olmalı şiir, ama ülkesi de olmalı.

A.B. : İnsan bir yere aittir, orada durur. Kişiliği, kimliği 'bir yer'dedir. Dostoyevski'nin Rus olmama ihtimali hiç yoktur mesela. Ama hiç kimse Dostoyevski evrensel değildir diyemez. Referanstır bu. Bugün Türkiye insanı büyük bir kimlik yokluğu içindedir. Hepimiz de buna dahiliz. Biz dünyada neredeyiz, dünya nerede. Bu düşüncelerde temellenmeyen hiçbir şey olmaz. Sıfır noktasında gezilip durulur. Deli saçması şeyler yapılır.

Akdenizlilik Olgusu

A.E. : Abi sen, beni ağlatan tek şairsin. O sıralar benim kitabım bile çıkmamıştı. Ankara'daydık. Ben de Akdenizlilik diye bir şey atmışım ortaya. Aslında ne olduğunu tam da bilmiyorum. 80'li yıllar. 'Akdenizlilik olgusu.' Ağabey nasıl kızdın bana. Ben hiç Akdenizli görmüş müyüm? Mersinliyim ya, Akdenizliyim ben de. Onlar dedin, o kadar neşeli insanlardır ki, sen hiç doğulu insanın hüznünü, acısını biliyor musun? Bir azar işittim. Sonra gittim bir köşeye ağladım. Ben sanıyorum ki, 'çok iyi yoldasın Ahmet' diyeceksin.

A.B. : Ne oldu Akdenizlilik Ahmet!

A.E. : Ondan sonra korka korka tırtıl gibi yürüdüm. Sonra da bir daha ağzıma almadım. Zaten öyle bir şey de kalmadı.

A.B. : 80'li yıllarda toplumcu şiirde bir

**Son şiirlerine
baktım Ahmet.
Biraz kırık
ve içe dönük gibi.
Ama yine de
polemik şiiri
yazıyorsun.
Yapay değil.
Hakiki şiir.**

Şairin öne çıkarılmasını istemem. Şair değişiyor. İnsan, fiziksel olarak değişir. Yazdıklarını inkar edebilir. Önemli olan şiiirdir.

yöreselleşme durumu yaşandı. Yaşar Miraç Karadeniz, Ahmet Erhan Akdeniz, Adnan Özer Trakya, Ahmet Arif Güneydoğu... Bize pek bir şey kalmadı. Belki biraz o yüzden kafa tutmuşumdur.

Karanfilim Burçta Burçta

A.E. : Ankara'da Zafer Çarşısı'nda senin şiirlerinle senden önce tanıştım. Kitabını gördüm. Bir Gün Mutlaka. İlk sayfasına baktığımı hatırlıyorum. "Beni hüznle dolduran hayat" diyorsun. Bizim de o zamanlar daha hızlı olduğumuz zamanlar. Allah Allah bir devrimci şair bunu der mi dedim kendi kendime. Aynı Çatalca'nın neresi olduğunu düşündüğüm gibi. Kitabın arkasında yazıyor: 1942'de Çatalca'da doğdum. Türkiye'de böyle bir il yok. Sonradan öğrendim, İstanbul'da bir ilçemiş. Böyle işte. 'Bir yer'in sınırları içinde gösterilmek. Bir de dil hikayen var senin abi. Tuvalet bile yapıştırırdın Rusça kelimeleri.

A.B. : Düşündüm ki en iyi şey bir yabancı dilde bilim takip etmek. Kendime saygım var ve çalışkanım. Solcu olduğum için Rusça öğrendim sanıyorlar. Hayır. Kolay girilen bir üniversitede bir Batı dili öğrenmek istedim.

A.E. : Bir gün Sanat Emeği dergisine girdim. İçerden bir bağlama sesi geliyor. Karanfilim burçta burçta... Ses sana benziyor, durdum baktım, sensin. Çok şaşırttın beni abi.

Göç

A.E. : 21 Mart'tı sanıyorum. Nevruz günüydü. İhsan Tevfik'in öncülüğünde polislerin şaşkın bakışları altında Silivri belediyesine ait damperli bir kamyonla Silivri'ye göçtük. Kamyon çamur içindeydi. Eşyaları üzerine attık. Şimdi orada yaşıyoruz. Serbest yazar olmaya çalışıyorum. Atları seviyorum. At yarışı oynuyorum. Çocukluğumdan gelen bir şey. Babamın iki yarış atı vardır.

A.B. : Hadi ya. Hiç bilmiyordum.

A.E. : Tabi. Öyle bir tutkum var atlara karşı. Ülkü Tamer'de de korkunçtur o. Bazen deniz kıyısında geziyorum. Balık bol. Dingin bir hayat. Çok sevgili arkadaşlar edindim, başta İhsan Tevfik. Aslında ben büyük şehir çocuğuyum, öyle

geçti ömrüm. Biraz sıkılmıyorum desem yalan olur. İlişkiler daraltıyor insanı, ama biz olduğunca hafifletmeye çalışıyoruz. Ataol abi senin gibi yeni yazarlar, yeni şairler keşfetmeye çalışıyorum.

A.B. : Yeni bir şarkı yazalım...

A.E. : Başka da bir şey yaptığım yok.

A.B. : Ben de bir memur çocuğuyum. Bana babamdan intikal etmiş onurdan başka da bir şey yok. Üniversiteyi bitirene kadar maddi bir sıkıntı olmamış. Babam emekçi insan maaşıyla finanse etmiştir beni. Ama o zamandan bugüne kadar hep çalıştım. Pek çok kitap çıkardım, her şeyden önce ekmeğimi kazanmak için. Diyebilirim ki hayatım boyunca hep çalışmış bir adamım. Masa başında, şehir tiyatrolarında dramaturgluk, üniversitede hocalık, Cumhuriyet gazetesinde köşe yazarlığı, bir belediyede danışmanlık... Bu hengamede bir kız çocuğu babası olmayı başardım. Belli bir yaşa da getirdim. İşte, biraz da şiir çıktı. Tabii çalışkanlık hep oldu ama serüvenden de geri durmadım.

Fransız Bordo Şarabı

A.E. : Ankara'da bir birahane de rahatlatıcı Behçet Aysan'la oturuyoruz. O sırada da sen sürgündesin. Aykut Derman mıydı...

A.B. : Aykut Baykal! Mektup gönderdiğim kişilerin başı belaya girmesin diye bu ismi kullanıyordum.

A.E. : Evet... Aykut Baykal adıyla bana Fransa'dan bana mektuplar yazıyordun. İşte... Birahanedeyiz, hiç sevmediğim bir adam, ismini söylemeyeceğim, önüme bir şişe şarap koydu. Bordo şarabı. Hatırladın mı abi? Sen göndermiştin.

A.B. : Hay Allah!

A.E. : Adamı da günahım kadar sevmem. O da bana "Ataol abi görev vermeseydi getirmezdim" dedi. O da beni sevmemiştir.

A.B. : Hay Allah!

A.E. : Bütün birahane o şaraptan parmak kalınlığı içtik ve seni andık abi!

A.B. : Canım yaa!

A.E. : En son da durdun durdun nikah şahidim de oldun ya abi!

A.B. : Eşini de çok sevdim...

Güneşten ve yağmurdan korunmak için kullanılan, su geçirmez kumaştan yapılmış eşya.

Şemsiye

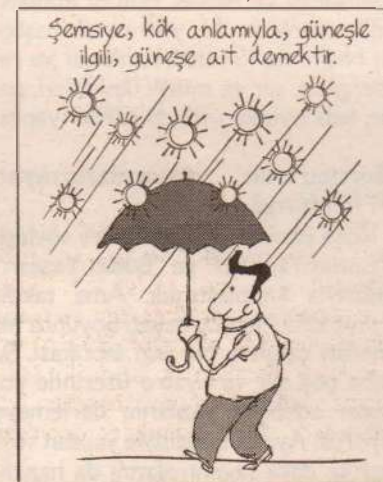
Şemsiye dört mevsim işe yarar; yazın güneşten, sonbahar a yağmurdan, kışın kardan, ilkbahar a sevdadan korur...

Yanınızda kız arkadaşınız varken şemsiyenizin küçük olması iyidir. Bir şemsiyeyi paylaşmakla başlar herşey...

Kadın ve erkek şemsiyesi ayrıdır. Oysa yağmur cinsiyet ayrımı yapmaz; herkesin kafasına aynı düşer.

Şemsiye, kök anlamıyla, güneşle ilgili, güneşe ait demektir.

Plaj şemsiyeleri bir tür mecburi sosyalleşme aracıdır; her zaman birileriyle paylaşmak zorunda kalırsınız.

Yağmur yağdığında şemsiyesi olmayan garibanlar gazeteden yaptıkları şapkayla i are eder. Bu yöntem sağ olmayanlar için sorun yaratabilir.

Aile birlikte yağmura çıktığında şemsiyeyi babanın taşıması anlamıdır.

Orhan Tüleylioğlu

**Öldürülüşünün 11. yılı..
Çeteler hâlâ işbaşında
ve hâlâ faili meçhuller
memleketinde yaşıyoruz.
Uğur Mumcu Araştırmacı
Gazetecilik Vakfı (um : ag)
Yayın yönetmeni
Orhan Tüleylioğlu ile
Emrah Serbes konuştu.**

Uğur Mumcu: Tek Başına Bir Yayınevi

Um:ag'ın kuruluş amacından ve faaliyetlerinden bahseder misiniz?

- Uğur Mumcu'nun ilkelerinden ödün vermeyen kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak gibi amaçlarla eşi Güldal Mumcu, çocukları Özgür ile Özge tarafından Ekim 1994'te kuruldu. Vakıf, Aralık 1995'te etkinliklerini yaşama geçirmeye başladı. Şu an düzenli olarak Araştırmacı Gazetecilik ve Yazma Seminerleri veriliyor. Başkentileri sanatsal ve bilimsel içerikli toplantılarda buluşturuyoruz. Bunun yanı sıra kitap yayımlamaya devam ediyoruz.

Kaç kitap yayımlandı bugüne kadar?

- 80'den fazla.

Hepsi U.Mumcu'nun kitapları mı?

- Evet. Aslına bakarsanız Uğur Mumcu tek başına bir yayınevi zaten. Beş bini aşkın köşe yazısı, dizi yazıları, söyleşileri. Bütün bu yazıların ortak özelliği, belgesiz ve bilgisiz yazılmamaları. Nâzım'ın Saman Sarısı şiirinden bilinen bir dize: "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin." Bence ondan sonraki dize daha da mühim: "İşin kolayına kaçmadan ama," diye devam ettiği için U.Mumcu işin kolayına kaçmadı. Çalakalem yazmadı yani. Hayatını siyaset-mafya-şeriat ilişkilerini çözmeye adadı. Bunun için okudu, araştırdı, düşündü. Çünkü biliyordu ki bu pislikler ortaya çıkmadan, ülke huzura kavuşamaz, mutluluğun resmi yapılamaz.

Bu sözlerde biraz da günümüz basınına sitem seziyorum.

- Doğru sezmişsin. İlkesizliğin ve dönüştürme ödüllendirildiği, kimliğinin başına araştırmacı sıfatını eklemek hiç kolay değil.

U.Mumcu'nun "Sakıncasız" adlı tiyatro yapıtı da sanırım bu minval üzerine.

- Evet. Tam da az önce söylediklerimi anlatıyor bu oyun. Oyun yazarlığı U.Mumcu'nun pek bilinmeyen bir yönüdür. "Sakıncasız" adlı ikinci tiyatro yapıtı 1984'te oynanmıştı. Basının nasıl yozlaşmaya başladığını daha o yıllarda anlatıyordu. um:ag yayınları bu kitabı 24 Ocak'ta yayımlayacak. Aynı gün Mumcu cinayetini konu alan "İz Sürerken" belgeselini de yayımlayacağız."

Başka ne gibi etkinlikleriniz olacak?

- Bildiğiniz üzere, U.Mumcu'nun öldürüldüğü 24 Ocak ile um:ag öncülüğünde Demorasi ve Adalet Haftası etkinlikleri düzenleniyor. 11. yılın ortak başlığı: Savaş Niçin? Bu konuda; karikatür ve resim sergileri, şiir ve müzik dinletileri, paneller, halk oyunları vb. etkinlikler yapılacaktır.

U.Mumcu'nun yayımlanmayan eseri kaldı mı?

- Köşe yazıları, dizi yazıları ve söyleşileri "Bütün Yapıtları" ve "Bütün Yazıları" başlıklarıyla kitaplaştırıldı. Ama takdir edersiniz ki U.Mumcu hayatı boyunca hiç durmadan çalışmış bir yazı fabrikası. Şu an daha çok şiir ve tiyatro üzerinde yoğunlaşan edebiyat yazılarını derlemeye çalışıyoruz. Ayrıca kendisiyle yapılan söyleşileri ve dava savunmalarını da hazırlıyoruz. 2004 programımız bu. Bunun yanında U.Mumcu üzerine yapılan araştırmaları da yayın programımıza aldık.

Sakıncasız oyunu için, basının nasıl yozlaşmaya başladığını daha o yıllarda anlatıyordu demiştiniz. U.Mumcu'nun "daha o yıllarda anlattığı" günümüz gerçeklerinden başka örnekler versek.

- Tabi. Ben de sözü oraya getirecektim zaten. 4 Eylül 1990 tarihli köşe yazısından bir pasaj okuyalım: "Ortadoğu, emperyalizmin savaş alanıdır. Petrol, Latince'de "Petro oeu=taş yağı" demektir. Bu taş yağında, Ortadoğu çöllerinde

kum gibi kaynayan gizli servislerin, iğrenç pazarlıkların, hükümet darbelerinin, generallerin ve siyasetçilerin izlerini ve çirkin yüzlerini görebiliriz." Anlaşıldığı üzere, ABD'nin bugün Ortadoğu'da oynadığı oyunların fotoğrafını o zamanlardan çeken bir yazı bu. Bir de 20 Haziran 1993 tarihli yazısına bakalım: "Önce Şah'ı Dr.Musaddık'a, sonra Kürtleri Bağdat rejimine, daha sonra Saddam'ı Humeyni'ye karşı kullanan ABD, Saddam'ı devirirse bütün gücüyle İran'daki İslam Cumhuriyeti'ni de devirmeye çalışacak. Hangi rejim, Ortadoğu'da ABD egemenliğine karşı çıkarsa, o rejim yıkılacak." Şimdi bütün köşe yazarları, Mumcu'nun on sene önce öngördüğü bu denklemi tartışıyor.

Tartışıyorlar ama saçlı sakalı birbirine karışmış Saddam Fotoğraflarına bakarak tartışıyorlar.

- İşte onu diyorum bende. U.Mumcu bunu yazdığında Saddam yeraltında saklanmıyordu, altın kaplama koltuklarda oturuyordu. İran'a Suriye'ye ayağını denk alın mesajları gönderilmeyordu daha. Bu bağlamda bir de dış siyaset yazısından örnek verelim: "ABD, bilardo sopası ile Irak'ı vuruyor; Irak topu Kürt topuna vuruyor. Kürt topu da Kıbrıs topuna! Bu zincirleme reaksiyon Türk dış siyasetinin "manevra alanını" iyice daraltıyor." Tarih, 16 Mart 1991. Bugünün gazetelerini açın, hepsinde aynı tartışma var.

Biraz da sizin U.Mumcu ile tanışıklığınız üzerinden konuşsak.

- Kişisel anlamda U.Mumcu ile uzun boylu bir tanışıklığım yok. 1990 yılında Ankara Üniversitesi'nde öğrenciyken, bir karikatür sergimiz vardı. Uğur Bey'e davetiye götürmüştüm. Çok sıcak karşılamıştı, böyle şeylerle ilgilenirdi. Asıl tanışıklığım orta sonda okumaya başladığım kitaplarla. Orhan Kemal ile birlikte uf-

kumu açan iki yazardan biridir.

Bu karşılaşmadan aklınızda kalan başka izlenim var mı?

- İşinde çok ciddi bir insan olduğunu hatırlıyorum. Yardımseverdi, içtendi.

Tetiği çekenler yakalandı ama cinayeti tezgâhlayanlara ulaşamadı. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Öncelikle şunu belirtmek gerek; bu saldırı laikliğe, demokrasiye, dürüst gazeteciliğe ve yurtseverliğe yönelikti. Eğer saldırının asıl faileri bulanamadıysa, bu onları yakalamakla görevli olanların bu değerleri içlerine sindiremediklerini gösterir. O zaman S.Demirel 49. hükümete başbakanlık ediyordu ve suikastın ardından, devlet yöneticileri bu cinayeti aydınlatmanın "namus borcu" olduğunu söylediler. Hükümetler değişti; bu borç ödenmediği gibi yeni cinayetlerle katlandı. Aslında U.Mumcu'nun yazdığı ciltler dolusu kitap, bu cinayetin arkasındaki asıl faileri de aydınlatmakta.

Devlet içinde çeteleşen güç odakları diyebilir miyiz?

- Siyaset - mafya - şeriat üçgeninde çeteleşen güçler diyebiliriz. Yani U.Mumcu'nun en çok üstüne gittiği, en çok aydınlatmak istediği karanlıklar.

Bu arada dördüncü kitabınız "Barbar Uygurlık" çıktı. Hayırlı olsun.

- Teşekkür ederim. Deneme yazılarımı toplayan bir kitap. U.Mumcu'ya göre çağımızın en büyük suçu, haksızlıklara, adaletsizliklere, yolsuzluklara, halkın malını çalanlara, savaş kıskırtıcılığına karşı çıkmayarak susmaktır. O, bu suçu işlemeyi için öldürüldü. um:ag U.Mumcu'nun değerlerini yaşatmakla yükümlüdür. Ayrıca bu konuya eğildiniz için teşekkür ederim. Hayvan'ı ilgiyle takip ediyorum. Ben daha sizin Öküz halinizi bilirim. Kolay gelsin. H

Lenin'i Nasıl Bilirdiniz

Murat Belge

Lenin bütün komünist ülkelerde adı neredeyse Marks'tan önce gelen "teori ve politik-le" dehası kabul edildiği için resmi ideolojinin rakipsiz kahramanı olmuştur. Bu bence Lenin'e yapılmış bir haksızlıktır. Çünkü Lenin'in insanüstü olmak gibi ne bir iddiası ne de bir talebi vardı. Ama başkalarının da istedikleri gibi "idare etmek" için onun adına ihtiyaçları vardı. Dolayısıyla Leninizm'i icat etmeleri gerekiyordu.

Şimdi bu rejimler çöktü. Bu seferde Lenin "davayı kazanmış" görünen dünyanın gene resmi düzeyde gene "kötü adamı". Bu da benim bildiğim Lenin imgesine aykırı bir görünüş. Belki ileride doğrusu ve yanlışla dünya tarihi için büyük önem taşıyan bu adamın nesnel bir çerçeveye konarak değerlendirilmesi mümkün olur.

Hayri Kozanoğlu

Tarih devam ettiğine göre, Lenin hâlâ içinde yaşadığımız savaşlar ve devrimler çağının insanı. Tarihi mutlaka kitleler yapar. Ancak bireyin de bir rolü olduğuna göre, Lenin olmadan insanlığın kurtuluşu yolunda yaşanmış en büyük ve önemli deneyim olan Ekim 1917 Devrimi de mümkün değildi. Hasımlarının onu basit bir fesat yuvası imalatçısına indirgemeye çalışmalarına rağmen emperyalizm teorisinden, ulusal soruna, sosyalizme geçiş döneminin ekonomik ve siyasal sorunlarından dünya meselelerine geniş bir alandaki eserleri bugün hâlâ özgürlükçü bir sosyalizm için mücadele edenlere vazgeçilmez bir zemin sunmaktadır. Yeter ki bu zemin mumyalanmış bir ortodokslukla değil yaratıcı bir düşünceyle, onu ve ait olduğu geleneği amacına uygun bir şekilde "dünyayı değiştirmek" üzere güncelleştirerek, yenileyerek sürdürülebilsin. Bu açıdan Marx'tan başlayan Rosaları, Gramsci'leri, Che'leri kapsayan ve devam edecek olan bir zincirin önemli bir halkası olarak insanlığın geleceğine uzanmaktadır Lenin'in emeği.

Abdurrahman Dilipak

Marx teorisini hazırladı, Lenin uygulayıcı idi. Stalin döneminde bu hayal bitti... Marksizm bir ütopyaydı. Hayaller gerçek olmadı. Komünizm bayrağı altında bir diktatörlük gelişti... Miloseviçler, Enver Paşalar, Haydar Aliyev'leri de gördük sonunda. Mao, Kim il Sung ya da Castro... Ernesto Che Guevara... Kimler geldi, kimler geçti... Gorbaçov ve ardından eski KGB Şefinin yönetiminde yeni bir Rusya... Lenin, o bir Ate idi... Kapitalizm ile komünizm arasındaki soğuk savaş günlerinden bize çok da güzel anılar kalmadı. Ama aynı vatanın çocuklarını sağ-sol diye kamlara ayırıp birbirine kırdırmaları bu işten bizim payımıza düşen şey oldu. Bir de Domuzlar körfezi çıkartmasında Türkiye'deki üslerle Küba'daki üslerin takas edilmesi... Şimdi sadece bir tarih. Ben tarihin övgü ya da sövgü kitabı olmadığını biliyorum. Çünkü tarihten sadece ders alınır...

Fusun Önal

Eskiden olsaydı, beni içeri mi attırmak istiyorsunuz böyle cıss bir soruyla?" derdim. Vayyy be!!! Olaya bakın hele!!! Yıllar neleri değiştirdi? Gelelim Lenin'e... Hay keçi sakalını sevdiğimin... Az mı fotoğraflarını çekmiştim onun... Sol eli ile bir yerleri işaret ederken... Zaten her gördüğüm yerde sol eli ile habire bir yerleri işaret edip duruyordu. Hatta bir gün bacaklarının altında durmuştum da başkası bizim resmimizi çekmişti. Ben uzun boylu erkeklerden hoşlanırım. Ama adam cücenin teki! Heykeller hep yüksek tabanların üzerine oturduğundan, uff!!' upuzun görünmüştü gözümle!!! Hey gidi Rusya, Kazakistan, Kırgızistan günleri hey!!! Elimde kala kala bir o resimler, bir de üzerinde onun resimleri olan, şimdi hiçbir işe yaramayan kağıt paralar kaldı.

Ufuk Uras

Lenin'i 21.yy'ın başında değerlendirmek hem kolay hem de zor. Bugünden düne baktığınızda kısa dönemde başarılı gibi gözükken SSCB'nin, uzun dönemde ortadan kalkmasının ve başarısız olmasının nedenleri üstünde durmak bu derginin sınırlarını aşar. Diğer yandan Çarlık Rusyasının koşullarında Lenin gibi önemli bir politikacı, teorisyen ve taktik ustasının hakkını vermek gerekir. Her şey bir yana, okulunu birincilikle bitiren, Kerenski'nin babası olan müdürünün onayı ile parlak bir hukukçu olma kariyerini elinin tersiyle iten bir devrimcinin, o olağanüstü özveri, inat ve kararlılığını, en güzel eşi Krupskaya'nın anlatımlarında buluruz. Marxizme olan teorik ve politik katkıları bir yana, 'somut koşulların somut tahlili' konusunda tartışılmaz niteliği ile Lenin'i bir cümlede özetlemek gerekirse, onun, 'Bütün iktidar sovyetlere' şiarından bahsetmek gerekir. Bu bir cümle koca bir tarihin açmazlarını da içinde barındırmaktadır.

Gerçi o konjonktürdeki tartışmaları ve model arayışlarını kendi içinde değerlendirmek ve bugünkü karşılıklarına ihtiyatla bakmak gerekir ama bu büyük deneyimin mirasının sosyalistler açısından paha biçilmez önemini de görmemiz gerekir.

Örneğin, Lenin'in emperyalist savaşa karşı aldığı savaş karşıtı tutumun politik, etik önemini bugünün savaş ortamında daha da iyi anlamıyor muyuz? 'Barış, toprak, ekmek' gibi basit taleplerle iktidara geldiğinde Bolşevikler, Lenin henüz 47 yaşındaydı. 54'ünde öldüğünde ardında ilk işçi devletini, 55 cilt eserini ve gizlenen vasiyetini bırakmıştı. Onu kutsallaştıranlar, bir yandan da Çar'dan daha fazla solcunun kanına girerken, onun adıyla kendilerini aklamak istemediler mi? Dünyanın en sade ve mütevazii adamını, vasiyeti hilafına bir anıtmezarla sokanlar, sadece bedenini değil, onun düşüncesini ve devrimci perspektifini de mumyaladılar ve doktrinleştirdiler. O yüzden Zinoyev'in icad ettiği Leninizmin dürbününden Lenin'e bakıp karikatürleştirdiğinizde, işte sadece o anıt mezarı görebilirsiniz.

Doğu Perinçek

Lenin, Bilimsel Sosyalizmin "Emperyalizm, emekçi devrimleri ve milli kurtuluş savaşı çağı"ndaki büyük ustası ve Sovyet Devriminin önderidir. Marx ve Engels, kapitalizm döneminin devrim teorisini ortaya koydular. O

çağda devrim, mülkiyetin özel karakteri ile üretimin kolektif karakteri arasındaki çelişmenin ürünü idi. Bu çelişme gelişmiş kapitalist ülkelerde en derin olduğu için, devrimin merkezi gelişmiş kapitalist ülkeler, yani Batı Avrupa idi.

Emperyalizm çağında Lenin, artık devrimin, Marx çağında olduğu gibi, ülke içindeki proletarya-burjuvazi çelişmesinin ürünü olmayacağını ortaya koydu. Artık devrim, emperyalizm ile çelişmenin ürünü olacaktı, dolayısıyla devrim emperyalizmin zayıf halkasında gerçekleşecekti.

Lenin, emperyalizm çağında, dünyanın iki kampa bölündüğünü saptadı. Bir tarafta az sayıda emperyalist devlet vardı (Ezen Ülkeler); karşı tarafta da dünyanın büyük çoğunluğunu oluşturan sömürgeler ve yarı-sömürgeler bulunuyordu (Ezilen Dünya). Emperyalist ülkeler, Ezilen Dünyanın sömürsünden elde ettikleri imkanlarla aynı zamanda kendi ülkelerinin emekçilerine de bir pay veriyor ve onları yatıştırıyorlardı. Devrimin merkezi, gelişmiş kapitalist ülkelerden Ezilen Dünyaya, yani Batıdan Doğuya kayıyordu. Sovyet Devrimi, işte devrimin bu Doğudan Batıya kayış sürecinde, Batının en doğusunda veya Doğunun en batısında gerçekleşti. Başka deyişle Sovyet devrimi, kapitalist ülkelerin en gerisinde, feodal ülkelerinde en ilerisinde oldu. Daha sonraki devrimler de, tipik örneği Çin devriminde olduğu gibi, Ezilen Dünya'da yani Doğu'da gerçekleşti. Böylece Lenin'in devrim teorisi, 20. yüzyıl tecrübeleriyle doğrulandı.

Lenin, Marx'tan kalan teoriye dayanarak, üretim araçlarının kolektif mülkiyete dönüştürülmesinden sonra, sosyalizmden geri dönüş olmayacağı görüşündeydi. Sovyet Devriminin başlarında öldüğü için, sosyalizm tecrübesini yaşamadı ve bu yanlışlı düzeltmek, 1960 sonrasında Sovyetler Birliği'nin sosyalizmden kapitalizme geri dönüş sürecini yaşayan Mao Zedung'a kaldı.

Teoman

1980 darbesinde 13 yaşında olan biri için Lenin, "abi"lerimizden daha az ve farklı anlamlar taşıyor.

Lenin benim için burjuva devletine karşı proletarya diktatörlüğü projesinde Marx'ı aceleye getiren, iyi niyetli, romantik biri...

Ezenler, sömürücüler, halkın kurtuluşu gibi kavramların ışığında çıkmış, zor bir devrim idealiyle uğraşmış, sempatik, alt-rüstik ve sonunda yenilmiş biri.

Sevmediği bir dünya sistemini değiştirebileceğini zanneden, heykelleri dikildikten birkaç on yıl sonra alelacele sökülün, Robin Hood, Spartacus gibi güzel, başarısızlığına üzüldüğümüz biri. Dünyayı değiştirmekle ilgili heveslerin kırılmasına da neden olmuş, güzel biri... Sonuçta, merhumu iyi bilirdik. H

"Müslüm sevenlere armağanımdır"
160x220 cm.
tuval üzerine yağlıboya
2001

Yaratıcı aylaklık

Kapalıçarşı'da, kuyumcуда sadekâr ustası olmak için çıraklık etti. İç mimarlık okumak istedi ama Sadri Alışık'la Yeşilköy plajında kilise resmi yaptı. Resim bilgisi Adnan Çoker atölyesinden ama artık o kendi bir Anton stayl. Hem kült ve lirik, hem sert ve kalpten imgelerin ressamı **Antonio Cosentino** şimdi "Beton Denizi" isimli yeni sergisine hazırlanıyor. Kütüğü İtalya Bari ve Beyoğlu Çukurcuma olan bu karmaşık yetenekli insan bakın neler dedi.

"Tersane duvarı" 10x15 cm. / foto 2001

Memed Erdener: Bugün görüntü çağında resim nedir sence Antonio?

Antonio Cosentino: Bugünün görüntü çağında plastik sanatlar uç noktadır. Görsellik yoluyla algıyı etkilemektir. İmgelem oluşturmaktır, dünyalar aktarmaktır, tasarlamaktır, hayal kurmaktır, nefes almaktır, gerçikle ilgilenmektir, yalanla ilgilenmektir, kimlik oluşturmaktır, kimlik parçalamaktır, renkleri sevmektir, kendini tanımaktır, beğeniyle uğraşmaktır.

ME: Peki resim yaparak ne elde edilir?

AC: Ne elde etmek istediğinize bağlı. Borges "yaşama bir tutku gerek" demiş. Paul Klee "şu andaki biçimi bakımından bu dünya mümkün olan tek dünya değildir" diyor. Hikmet Onat gezinti yapıp mekanların ruhunu kopyalıyor. Proust üzerine titrediği geçmişine ulaşmak için en saf izlenimlerine başvuruyor. Nuri Bilge sıradanın belleğe nasıl şırınga edileceğini kovalıyor. Benim içinse, sıradan konular bulmak ve boyamak sıkıcı

hayatıma bir tür hareket getiriyor. Kendimi bir iş görmüş kabul ediyorum. Bu da en az sıkılarak yaptığım şey. Bir tür aylaklık, oyalanma. Vaktimi nasıl doldurmalıyım sorusuna verdiğim cevap. Kendimizi bir iş görmüş kabul ediyorsak isteğimizi elde etmişizdir. Plastik sanatlar, bireyseldir. Kendi kendinize konuşarak yaparsınız. Ben emir almaktan hoşlanmam. Çünkü emir komutadaysanız bir bomba atma ihtimaliniz yüksektir. Emir komutadaki tüm durumlar için bu böyle. Bir nevi sekreterlik. Yaptığınız işin doğru mu yanlış mı olduğunu soramazsınız. Plastik sanatlarla uğraşan kişiye bağımsızdır. Doğru söz; üretir, bu sayede yaşar. Doğru söz yalanın karşıtıdır ama eşdeğeri değildir. Baudelaire'in bir şiiri aklımda: "Yara bende, bıçak bendedir, / Kurban da ben, cellat da benim." Baudelaire kendi kaderini tayin edebilmişti. Bataille'sa; sanatçının sanat yoluyla şehvet ve ölümü yenebileceğini söylüyor.

ME: Resimleri zenginler alıyor. Zenginlerin

beğenisini değiştirmek mi amaç? Ressam da zengin olunca bu iş daha mı kolaylaşır?

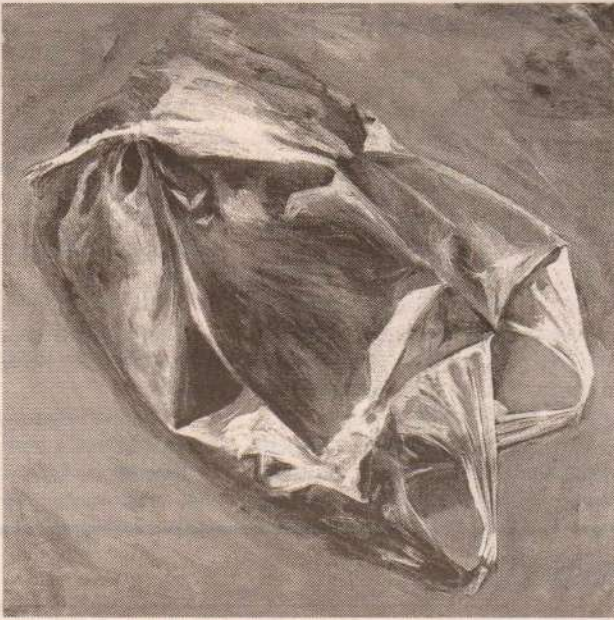
AC: Ben zengin değilim. Daha mı zorlaşır, daha mı kolaylaşır bilemem. Zenginler de parasını nereye isterse oraya harcar. Resim kamuya açık yerlerde sergileniyor. Müzeler, sergi salonları... herkes gelip izleyebilir. Beğenisinin değişeceğine inanan, kendini zenginleştirmeyi bilen kişi bunlardan zevk alır ve kafasında bir yer kaplar. Müze gezer, kitap takip eder. Senin söylediğin bir filmin orijinaline ya da bir kitabın el yazmasına sahip olmayı tarif ediyor. Bu onu satın alan kişinin tutkusu. Van Gogh'dan zevk almam için onu satın almam gerekmiyor. Giderim izlerim, kitabını alır bakarım, yetmezse üzerine bir şeyler okurum.

ME: Şöyle sorayım: Yaratıcı sanat, fakirlerin dünyasını zarif bir şekilde zenginlere mi anlatıyor?

AC: Yaratıcı olan her şey zarif ya da kaba birilerine

"Yeşilköy" 100x140 cm. / tuval üzerine yağlıboya 1999

"Poşet" 100x100 cm. / tuval üzerine yağlıboya 2001

**"...emir komutadaysanız
bir bomba atma ihtimaliniz
yüksektir."**

"Dere" 140x160 cm. / tuval üzerine yağlıboya 2000

"Şile'de piknik"
140x160 cm.
tuval üzerine
yağlıboya 2002

**Baudelaire'in
bir dizesi aklımda:
"Yara bende, bıçak bendedir,
Kurban da ben,
cellat da benim."**

bir şey anlatır. Sanatın özü iletişimdir. Tıpkı diyalog gibi. Sanatla uğraşan herkesin söyleyecek bir şeyleri vardır. Nasıl ki reklam zarif bir biçimde zenginliği, onun dünyasını ve tüketimi milyarlarca anlatıyor, isteyen sanatçı da bunun tersini deneyebilir. Ama bu kaba bir izah. Sanat yöntemle uğraşmaktır. Yukarıda tarif ettiğimizden hayli karmaşık ve detaylı. Özellikle plastik sanatlar ve edebiyat tartışmalı konulara girebilir. Endüstriyel değildir, bakışla uğraşırlar. Rembrandt'ın zencilerin anatomi konusu olduğu dönemde onları resmedebildiği gibi günümüz performansçısı Orlan da, bir dizi estetik operasyonla kendini fil suratlı yaptı. Herkesin kabusunu kendi üzerinde denedi. Güzellik yarışmalarını protesto eden bir Hintli kendini yaktı. Bunlar benim tanımlayabildiğim en faşizm karşıtı tartışmalı durumlar. Orlan ve kendini yakan Hintli faşizmin önemli bir ayağının, ortak beğeni ve güzellik ülküsünden doğduğunu fark ettiler. Bazen bir beğeniyi dayatmak tehlikeli. Belgesel olan her şey en pasif sanat türü. Yani gerçek

olan güzeldir hali.

ME: Yapıtını satmak avangard bir sanatçı için ne anlama geliyor?

AC: Bir şeyi satmak için yapmak endüstriyel bir faaliyettir. Mekaniktir. Hele avangard sıfatını almış hiçbir sanatçı işlerini satma fikri üzerine kurmaz. Bu olsa olsa emlakseverlerin işidir. Ama ortada bir nesne varsa, bir iş varsa, emek varsa bunun birileri tarafından sahiplenilmesi, satın alınması kaçınılmaz. Yani bu nesneler illa ki birilerinin eline geçecek ve değer biçilecek. Kanımca kendine avangard diyen ve bu nesnelerin dolaşımına karşı olan kişi öncelikle bir nesne yaratıyor olmayı düşünmeli. Sıradan bir vazanın bile bir zaman sonra değerlendirildiğini düşünürsek...

ME: Peki. Antonio ismi Hasan'a göre Türk izleyicisinde olumlu bir etki yaratıyor mu? Avrupai bir toplumsal hayranlıktan bahsediyorum. 2004, tanzimat!

AC: Benimle tanışan biri Türkçeyi nerde öğrendiğini ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantev.org>

soruyor. Tömer'e gittim diyorum. Çok seviyorlar. Kültürümüzü bu kadar kısa sürede tanıyabilmeme şaşıyorlar. Şaka bir yana, burada insanlar birçok zevki önyargılar yüzünden tepiyor. Örneğin uzun bir dönem için için sevmelerine rağmen arabesk dinleyemediler. Kanımca her türden ayrı zevkler almak mümkün. Her şeyi aynı kefeyle koymak gerekmiyor.

ME: En çok istenen, en çok satan resim konuları hangileri? Millet ne istiyor?

AC: Türkiye'de parası olup da sanata yatırım yapanların bilgisi sınırlı olduğundan tavsiyeyle hareket ederler. Her türlü işi de kendi görgülerine uydurmaya çalışırlar. Buna uyan işleri tercih ederler. Tutucu yani.

ME: Memlekette durum nedir? Gittikçe artan bu muhafâzakarlık rüzgârı nereden esiyor?

AC: Analar kızlarını, belindeki yağlardan cumhuriyet kurulacak adamlara hazırlıyor, oğullarınıysa ak süt emmiş helal tazelere.

ME: Gulp! H

Her kent gibi Paris de değişiyor. 46 yıl önceki kentin insanları, sokakları, kitapçı-plakçıları, kahveleri, dükkanları sanki yaşlanmış... İlkokul, lise ve üniversite öğrencisinin Paris'i, orta yaşlı bir kadın olmuş. Hâlâ hoş ama.

Eski Paris'ten Yeni Kareler

RAGİP DURAN

1958'de Saint Germain des Près metrosundan çıkınca, şarkıcı Juliette Gréco ya da trompetçi Boris Vian'a rastlamak mümkündü. Şimdi Pazar günleri kentin Rus mültecileri ve Ukraynalılar toplanıyor kiliselerin önünde. Café de Flore'da İngilizce, Almanca ve değişik diller konuşuluyor. Direniş döneminde Jean Moulin, Fransızca konuşurdu sadece. Châtelet-Les-Halles, 70'lerde adı üzerinde sebze meyve haliydi. Şimdi Paris'in Üçüncü Dünya başkenti olmuş. Banliyö esmerlerinin buluşma mekanı. Swahili ya da Arapça konuşuyor şen şakrak veletler. Alfortville'e metro bile yoktu bizim zamanımızda. Şimdi İstanbul'un Ermenistan'ı orada.

Alma Marceau'dan geçerken 'Alma mazlumun halini' derdik, şimdiyse Lady Di'nin uğradığı kaza nedeniyle bir anı köprüsü olmuş hüznü ve yalnız.

Galatasaray'da 1963'de Fransızca olarak öğrendiğimiz ilk cümle 'Monsieur Thibault habite, 10, Place d'Italie' idi. (Bay Thibault İtalya Meydanı 10 numarada oturur). Place d'Italie'de gezinirken, 10 numaralı binanın kapısında durdum. Daire zillerini taradım. M. Thibault'nun adına rastlayamadım. Dile kolay kırk yıl olmuş.

Ölmüş müdür acaba M. Thibault? Oğlu Paul'le kızı Catherine vardı. Neredeler acaba?

Metroda Garbarek kılıklı bir saksafoncu solo geçiyordu. 2 Euro attım sepetine. Duyuyorum hala kıvrak nağmeleri. Çıktım Odéon'a, o anda bir cankurtaran geçiyordu. Saksafonun çığılı ambulans sirenine karıştı ve boğuldu. Karşımda Danton'un heykeli. Hala dimdik!

'Metro ağızları/Kapar yayaları/Çeker içine/Emir gibi' demişti Robert Desnos. Bu durum değişmemiş. Bir de Nazım Hikmet'in ziyaretini anlatan Pierre Seghers: 'Hatırlıyorum hala/Merdivenleri çıkan ayak seslerini/ Bulvar Raspail'daki atölyeme tırmanırken'. Nazım'la Pierre, öbür tarafta François Villon'u bulmuşlardı herhalde...

Rue de Seine'in sonunda yüzüylük fotoğraf ajansı Roger Viollet hala duruyor. Ama sanki diz çökmüş biraz. Charon metrosunun önünden geçerken, polislin akıttığı kan ve Cezayir direnişçilerinin siyah-beyaz fotoğrafları. Şimdi pazar kurulmuş oraya.

Closerie des Lilas'ya yine uğradım. Yahya Kemal'in de Lenin'in de masası duruyor yerli yerinde. Vladimir'in iskemlesinde kızıl saçlı bir genç kız, Yahya am-

canınkindi ise 80'lik bir nine oturuyordu.

Sorbonne'da Escolier kahvesinde Cezmi abi, dünya tilt rekoru kırardı 70'lerde. Şimdi talebeler sınava hazırlanıyor. 6, Place Saint Michel'de bizim FTÖB (Fransa Türkiyeli Öğrenciler Birliği) vardı. Şimdi hediye eşya satan bir dükkan var girişte.

Madeline'de hayat kadınlarının sokağındaki gazete bayiiini Hasan abi işletirdi, anılarını yazıp çekilmiş sahneden. Aznavur, 80 yaşına basmış. La Mamman! Neyse ki plakçılarda hala Brassens, Ferrat, Ferré, Barbara'nın CD'leri ve kitapları satılıyor da, maziye unutmuyoruz.

Çarşamba sabahı da yüz yıllık Canard Enchaîné ile kırk yıllık Charlie Hebdo da metroda onlarca insanın elinde. Öğleden sonra saat iki oldu mu, ilk bayiden Le Monde'u kapardım, bu kez iştahım kaçmış... 2 gün Le Monde bile almadım.

Rue d'Ankara'dan geçerken rahmetli Hasan Esat Işık'ı anmak gerek. Mutualité Salonunun kapısında gördüm: Sol, hala

mevcut.

Birine sevinir gibi oldum, ötekine üzülüp kızdım. Önce ikincisi:

Saint Michel Bulvarı'nda, Luxembourg bahçesini geçince sağda Norman Béthune kitapçısı vardı. Maocu, devrimci, Üçüncü Dünyacı... Pekin Information'ları oradan alırdık. Şimdi Mac Donalds olmuş! Intikam mı alıyorlar bizden?

Kitap okuyan Türkler de var ama. Halbuki bayramlarda yılbaşlarında Paris'e do-lan Türk turistler, Gallerie Lafayette'te çılgınca alışveriş yapar. Bu kez ve ilk defa Virgin Megastore'un çizgi roman ve mi-zah kitapları bölümünde bir çocuk Türkçe yakındı:

- Ama anne bunların hepsi Fransızca! Buluş çağında sevimli bir çocuk. Istanbul, Amerikan kolejine bu yıl girmiş. Annesi de,

- Olsun, istiyorsan al, resimlerine bak ya da Berk'e hediye edersin, dedi.

Kentler de büyüyor, değişiyor, zamana ayak uydurmaya çalışıyor. H

karşı cinsimizi en iyi şekilde karşılamamız lazım, olmuyo böyle!...

hisli tan cemel

bu hayatı sadece onlar yaşıyor sanki

OTURMAYA DİL YAŞAMAYA GELDİ!

öğütmeleri gereken tonlarca kelime var.

sürekli alışveriş yapıp kendilerini yeniliyorlar.

Deniz'in yılbaşı rüyası

Arkadaşım Deniz gelip "Yılbaşında bana ne alacağım?" diye sordu.

Aylin'in gardırobuna yeni jean pantolon

Bizim grubun en sık kızıdır Aylin. Hafta sonları genelde jean pantolon giyer. Yeni reklamlarını da

Esra'ya yılbaşı gecesi için...

Biricik arkadaşım Esra'ya İnci'den bir ayakkabı alacağım. Riskli olduğunu biliyorum

saçlarına canlılık kazandırıyorlar.

TANRIM SÜKÜRLER OLSUN SANA!

kafalarında oluşmuş hayat manzaraları.

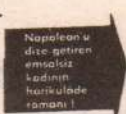
ciltlerini pürüzsüz hale getirmek için savaşıyorlar.

BİR DE RENKLİ GÖRSEÑİZ BENİ..

manzarayı tamamlayacak erkek arıyorlar.

fabrikalar kadınlar için çalışıyor. uyuyun siz!

çok eminler kendilerinden!

sonra çeneleri durmak bilmiyor.

REKLAMLARA ÇIKMAYA BAYILIYORUM.

REKLAM KISA HAYAT UZUN ŞEKERİM...

bir figür olmuşuz haberimiz yok oolum!

içimizdeki delilik de onların elinde!

SENİ İSTEMİYORUM!

kadın evet derse en olmadık maceralara atılıyor.

İzmit'ten D. T. yazıyor: «Uzun yıllar içinde iki defa sevdim. İlk sevdiğim kıza çok iyi anlaşıyorduk. Fakat bu mevsim öfkenler kısa sürdü. Kız bağkasıyla evlendi. «Sevdiğim ikinci kız da beni asla unutmuyacağını söylüyordu. Halbuki o da unuttu ve bağkasıyla nişanlandı. Bu vaziyette ben ne yapmalıyım?»

Sizi sevecek ve sizinle evlenmeye razı olacak müstakbel eşinizi sabırla beklemeniz lazım. Üçüncüsü belki sizin için daha hayırlı çıkar.

çift yaratılmıştıysa tek başına kaldılar.

aman hayat gailesinde yalnız kalmamız!

Dürer'den bir tablo: «Masum Kadın»

DÜNKÜ ÇÖZÜM

ALIN! HAHÜCÜM SÖMEŞTİR
Kİ ROMAN TİPİ HİŞTİR
AZIK ALIŞAMLIYEN MEZE
PİR ACIYAP RA ELA ER
AMAN GEMİOR PK NİDA
I ROMAN STANDART HE
MEYANIZMA KİRENEZ G
ATMİYİYER HİŞTİR
DİTAMAN HİŞTİR
DİREN RİYAKAR BÜST Mİ

Wardour, Clara Burnham - Ben, kimsenin oyuncuğ olacağ adam değilim. Hakikati öğrenmek hususunda ısrar ediyorum. Sahibkârlık istemem dedi.

kendilerine değil, kendimize aşık edelim onları.

Divana uzanmış bir güzel kaanın çıplak vücudunu Vatanımdan daha çok seviyorum. ELIAS PETROPOULOS

yoksa tanınmaz hale gelecekler!

Tanıdığım en işlevsel paspasçıydı Mehmet Efendi. Hani hem şiir, hem öykü, hem roman, deneme, eleştiri falan yazan, her dalda at oynatan yazarlara şaşırarak bakarlar ya; o yazarlar Mehmet Efendi'nin yanında halt etmiş.

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM
altayoktem@yahoo.com

İhtiyarın Hatıra Defteri

İnsan ne zaman ihtiyarlar? Bu sorunun bir tek cevabı vardır; anılarını anlatmaya başladığı zaman. Uzun zamandır yeni anılar biriktirmeyi, yani çala kalem yaşamayı bırakıp sağda solda "ben lisedeyken...", "yıl 1986, abi bir hatunla tanıştım..." tarzı giriş cümlelerini sıkça kullanmaya başladığımı fark ettim. Orta yaş krizini de daha yeni, kazasız belası atlatmıştım. En azından motosiklet almamak, vücudumun muhtelif bölgelerine dövme yaptırmamak, piercing takmamak, spor salonlarındaki koşu bantlarının üstünde ter dökmek, yani acayip genç ve enerji doluyum tribine girmemek için kendimi çok kastım ve başarılı da oldum. "Bir zamanlar..." diye başlayan cümleler kurmama engel olamıyorum ama. Demek ki ihtiyarladım!

İhtiyarlanmanın bir belirtisi de durup dururken check-up yaptırmak. Sanki kolesterolün normalse, kalp grafisindeki o

inişli çıkışlı çizgilerde, dinelerek batin grafisinde bir anormallik yoksa on sekiz yaşında sayılırsın! Bu, kendini kandırmanın Latincesi. "Dinelerek batin grafisi" lafı da Anadolu'da çalıştığım yıllarda takıldı dilime. Ayakta durmaya halk arasında dinelmek dendiği için, tıp diline ayakta batin grafisi olarak yerleşen, ayakta durarak çekirtilen karın filmine paspasçı Mehmet Efendi "dinelererek batin grafisi" derdi. Tanıdığım en işlevsel paspasçıydı Mehmet Efendi. Hani hem şiir, hem öykü, hem roman, deneme, eleştiri falan yazan, her dalda at oynatan yazarlara şaşırarak bakarlar ya; o yazarlar Mehmet Efendi'nin yanında halt etmiş. Adam hem paspasçı, hem sağlık memuru, hem röntgenci, hem laborant, hem nar-kozcu... On parmağında on marifet yani. Hastaneyi tek başına çekip çeviriyor.

Röntgen bölümü de hastanenin en alt katında. Bazen röntgen çekmek için birlik-

te iniyoruz, Mehmet Efendi her seferinde "hadi, inek doktor bey" diyor. Bu da bölgesel bir şey tabii, memlekette kimse "inelim" demiyor ki. Inek doktor, çıkak doktor derken yıllarca beraber çalıştık, ta ki Mehmet Efendi kendine bir bisiklet alana dek.

Orta yaş krizine mi girdi nedir, koskoca adam hastaneye bisikletle gidip gelmeye başladı. Bir sabah gelemedi; getirildi. Hemen ameliyata alındı. Çıktığında başında ben vardım. "Karşıdan kamyon geliyordu," dedi. "Çok korktum, hemen gözlerimi kapadım."

Sen o paspasçı halinle onca kişiye ameliyatlarda narkoz ver, röntgen çek, tahlillerini yap, adamları gayet şık biçimde kes, dik, sonra da bisiklet son hızla giderken kamyondan korkup gözlerini kapat. "Aç gözlerini Mehmet Efendi," dedim. Açmadı.

Mehmet Efendi'nin girdiği son ameliyat kendisinininki idi.

Bu ihtiyar halimle Mehmet Efendi nereden geldi aklıma? Check-up yaptırmama gerek yok, ihtiyarlasam bile bünyem sapa-sağlam. Öyle dinelerek film çekti, eğilerek tahlil yaptı, sırtını dinlet, koltuk altını kurcalat; uğraşamam. Zaten bisiklete de binmiyorum. Hem binsem bile kamyon görürce gözümü kapatmam; dört açarım.

İşte... Yine aynı şey oldu. Orta yaş krizini, ihtiyarlamayı falan anlatayım derken anılara dalıp gittim. Bu kez torbadan Mehmet Efendi çıktı. Tuhaf bir şey; ne zaman ne çıkacağı belli olmuyor, torbanın ağzı açık... H

Öyle kalıyorum boynum eğik arabanın içinde. Alçak tavan bastırıyor. Kadın kaşlarını yıkmış bana bakıyor. Tam da önünden sürünerek geçmek üzereyim... radyo da açık; acemi balık gibi ağlara dolanıp... Yarım saat sonra önümde uskumrular. Evdeki tek kadehi bulamıyor, ince belli çay bardağını indiriyorum. Rakı buz gibi, iyi ki muz almamışım. Kederim dağılıyor. Balığın derisini şaşıya veriyorum. Gazete kağıdının üzerinde bıyıklarını banıp yiyor. Yok be şaşı değil bu, olsa olsa şehladır. Akşam balkona doluyor. Ben gülüyorum. Ortaköy Şairler Evi'nde başlayan aşk oyunumuz sinemalara, muhallebicilere, yatak odalarına taşınırken; sen anı yaşamak yerine henüz vakti gelmeden gelecek hayalleri kurarken, ben harcanmışlığımıza kesilen faturalara adımı yazdırıyordum. En katlanabilir olanı buydu. Ben alıştım. Benim dibim tutmuştu. Sense on bir nisan akşamı yediğin sütlaç kadar beyaz... Her aşk bir alışveriş, fişini unutma !...

Herkes kendi resmi tarihini yaratır. Bense bunun karşısında davul çalarak illüzyonun etkisini azaltıyorum, mazur görünüz. Bu ülkede Patrominyalizm Osmanlı'dan kalma kötü bir alışkanlık. Bu itibarla, bizde yöneticilere, siyasetçilere "baba" derler. Birey olmasına izin verilmeyen ve her köşede sıklıkla kullanılan kişiden her şey beklenir. Ünsal Oksay soruyor: sistem bizim bir Romalı gibi ölmemizi beklerken niçin bir Romalı gibi yaşamamıza izin vermiyor? Aha işte bu soruyu cevaplarsanız içinde bulunduğunuz ahvalden çıkar, birbirlerinin söküklüklerini dikmeye çalışırsınız. Çünkü Iraklı Arap, ülkesini işgale gelen çapulcu takımına su ikram edecek kadar çok gelişmiş, düşmanına su ikram edecek kadar da az gelişmiştir. Sen olmasan ne olacaktı halimiz sorusunu sorunca; ipe sapa gelmez bir retorik yapmış oluruz, ucu da bireyselliğe dayanır haliyle.

Düpedüz sıkıştım. Sıkışmışların en renkli üyesidir babam. Koskocaman bir gelincik tarlasına bakıp tanrı bugün neden bu kadar ağlamış diye düşünür; garip.. Herkes cinnetinin kusursuz olmasını istiyor.

Yansımalar algı duvarında kırıldıkça elektteki gedik büyüyor. Oysa günlüklerimizle besliyoruz ateşi. Boşluğun zehrine sığıyor kor parçaları! Bazı sabahlar yol üzerinde rastladığım kısa boylu ağaç yapraklarının üzerinde birikmiş su damlacıkları görürdüm. Geç oldu yatalım istersen. İpucu istersen sanırım. İyi dinle öyleyse... Vücudumun ihtiyaç duyduğu suyu, içtiğim şekersiz, demli çayla karşılarım. Bulduğum yerde gece-gündüz kavramı yoktur. Çünkü perdeler burada sadece kapanır. Çok hızlıdır. On parmak yazarım. Beni izlemen fayda getirmez. Bakacağın yeri bilmelisin. Beni izlemen fayda sigaramın dumanıdır. Çok ender dağılır. Dağıldığı ender zamanlarda da zaten yorgan altındayım. Burada akıttığım göz yaşlarımı göremez, hıçkırık sesini duyamazsın çünkü içimdeki çocuk es'siz keman çalmaktadır. Her aşk bir alışveriş, fişini unutma !... Senin girdiğin şekle göre şekil alırım. Akdını okurum bazen. O kadar çok makyaj yaparsınız ki; benim maskemi düşürmemi istersiniz. Bir araya gelince kalabalıksınız, bense sizin tekil haliniz. Yalnızlığınız...

Seni seviyorum şubat yolcusu. Korktum, korku oldum severken, sevgiydim erguvan sandıklara hapsolmuş duygularım, hesaplaşalım. Seni seviyorum şubat yolcusu, artık kucaklaşalım! Çünkü insan hiç kullanılmamış, en azından az kullanılmış sözcükler arıyor. Çok zor! Sistem bizim bir Romalı gibi ölmemizi beklerken niçin bir Romalı gibi yaşamamıza izin vermiyor? Togan psikopatı ölmemiş çok sevdim. Çok sevdim altıncı kere doğurdun bu piç şehre beni. Kız olursa adını eylem koy, söyle bir adım daha atsin salacak sahiline ve bir yudum daha içsin kırmızı şaraptan. Ve kan, kesik bilek, oluk oluk aksın.. Piçliğine doyana kadar bu şehir kelimeler doymasın parmak uçlarından kurşunlarla papirüsü delmeye. Tutkuların saldırıya geçtiği zamanlarda ruhunu koruyan aslında bedeni olmadığının farkına varsın. Ya da varmasın... yeni bir pankart olsun şehre... ten adına açılın. Açılın..

Yazınsal Safari'ye Katılanlar: Ahmet Büke, **Salih Demirci**, Cihan Kılıç, **Sarıçizmeli**, Oya Deniz, **Burcu Kaya**, One Dilek, **Donsiegel**, Suay Taner, **Sendi Reptile**

Varsın Olsun

NİLÜFER AÇIKALIN

Varsın bitelim biteceksek. Teslim edelim üzerimize zimmetli emaneti sonra da defolup gidelim, düşelim dünyanın yakasından. Savrulalım paçasından. Sonumuz mu geliyor gelsin, neslimiz tüketiyor bitsin. Elveda diyelim temizinden, kocaman da bir hoşçakal çekelim. Derdimizi anlatabildik mi bir kez, bir düşün bir kez olsun başara-bildik mi? Kendimizi şöyle adam gibi ortaya koyabildik mi, ne bıraktık geride? Aldığımız soluk yokluğa karıştı sessizce sindik her seferinde. İçimizde patladı duyguların her türlü atomlarına parçalandı içimizde. Akmayan yaşlar akanlara el salladı, beklemeye salonunda çakılı kaldık, yaşamdan içeri alınmadık. Hastalandık ilaca yattık, çorbaya hasret acıktık, sevgisiz kaldık sevgili yok. Elden düşme umutları ikinci el tezgahlarda ucuza ama metelik yok cebimizde. Kasada milyarlar yatsa neye yarar bir kırıntı mutluluk var avucumuzun içinde sıkılı, yumruğumuz böğrümüzde. Hiçkırıklarla sarsılıyor gökyüzü yine ne çare bir damlası düşmez üstümüze. Paylaşamadık derdimizi de, sevincimiz kursağımızda, nefesimiz tutuklu kaldık. Payımızı aldık arpa boyu yolla birlikte. Şehrin tüm akşam üstü gölgelerini sırtımızda kambur yaptık taşıdık. Eğildikçe gözümüz yerde, başımızın dikinde kaldırımlar uzasın, yakarsın tüm sesler 'kahkaha' diye, ufuk denen yer yok bunu ilk okulda öğrendik. Zamanı çaldı şeytan, bir filmin 'son' yazısını gördük utanmazca yazılmış hikayesinin ardından. Babasının omzunda giden kız çocuğunun gözlerinden tanıdık dünyayı, ordan aleme daldık.

Hasret, düğümünü sıkıyor boğazımıza doladığı ipinin, deccal dört nala tozlu top-raklı yollarda, sokağın plasentasında çözünüyor alın yazımızın mürekkebi. Kapımızı açtığımız insana düşüncede hazırlık yapmadık sadece onun fikirler ikliminde gezindik bir şey de beklemedik asla, verdiğiyle yetindik. Şimdi gözler bizi takipte, güneşli gün yarını karnında büyümüş, sancısı var garibin feci hamile. H

niluferacikalin@yahoo.com

Her sabah uyanırken çocukluğun masumiyetinden ergenliğin yüzleştirici, can acıtıcı dünyasına uyanmak, uyanmaya çalışmak belki de dünyayı daha yaşanılır hale getirmenin en önemli başlangıçlarından birini oluşturabilir.

Ergenlik Nasıl Bir Şeydir Acıtır mı

MERT ÖZMEN

Hayvan dergisinin en sevdiğim, seve-
Hrek okuduğum köşelerinden biri
"ergenlik öyküleri"nde anlatılan kü-
çük, sıcak, masum öyküler, öykücükler.
Sanırım yaşanan her şeye yıllar sonra-
sından bakıldığında, hatırlananları acı ya
da tatlı ama mutlaka tuhaf bir şekere
bulanmışlık duygusuyla hatırlamamız gi-
bi, ergenlik yıllarında yaşamışlıkları da
öyle hatırlıyoruz. Bu öyküleri okurken
benim de ergenlik anılarım çağrışım ya-
pıyor ve zihnime, gözlerimin önüne ay-
nı şekere bulanmışlık duygusuyla sökün
ediyorlar.

Ama aslında şu yaşanan dünyada en
zor şeyin ergenlik ve bu sürecin aşılıp
yetişkin olunması olduğunu düşünüyorum.

Henüz kendimize, kendi bedenimize,
ötekilere, dışımızdaki dünyaya saf
bir çocukluk uykusundan, masumiye-
tinden uyanıp, kendimize, bedenimize,
ötekiyle, dünyayla karşılaştığımız ve el
yordamıyla dokunarak hissederek, dü-
şünmeye çalışarak ama daha fazla hisse-
derek tanımaya, tanımlamaya çalıştığımız
bir süreç bu. Sonraki yıllara, belki
de hiç sona ermeyecek ve bir ömür
boyu yakamızı bırakmayacak bir süreç-
le tanışmamız. Her derin izler bırakan
ilk tanışmalar gibi unutulmayan.

Bu süreç hep hafif bir korku, heyecan
ve utanma duygusunun eşliğinde
yaşandığı için de şekere bulanıp tatlı bir
hale getirilmediğinde bilinç dışı bir refleksle
hatırlanmak, anlatılmak, konuşul-
mak istenmez. Ve ancak artık bizi utan-
dırmayacak, korkutmayacak hale gel-
diklerinde ya da kendimizi artık onlar-
dan korkmayacak, utanmayacak kadar
güçlü hissettiğimizde hatırlamaktan ve
konuşmaktan çekinmeyiz. Bireysel hay-
atlarımızın **Pandora Kutusu** gibi.

Ben nedense hayatımıza yön veren,
verebilecek olan en önemli yaraları bu
süreçte aldığımızı düşünürüm. Bazen
bu yaraların açılmasıyla birlikte yetişkinlerin öğrettiği

yatımıza bilinçli ya
da bilinç dışı yön ve-
ririz. Dünyanın ada-
let terazisiyle ilk
kez kez o zaman ta-
nırız ve genel ola-
rak dünyanın adalet
terazisiyle tanışma-
mız bizde adaletsiz-
lik duygusunu güç-
lendirir. Kendimizin
ve bize benzeyenle-
rin dünya karşısında
adaletsizlikle karşı-
laştığı duygusu gelip
içimize bizi hiç terket-

meyecekmiş gibi yerleşir. Bu duyguyla
ve bu duygunun açtığı yaralarla başet-
meye çalışmakla geçen yıllar bize yeni
kapılar açar. Bir yanımız hep dünyaya
adalet getirmek isteyen bir şövalye gibi
davranırken, bir yanımız da aslında so-
runun sadece kendimizi kurtarmamız
gerektiğini söyler durur. Tuhaf bir sar-
kaç gibi hayatımızda salınıp duran bu
duygu her ergenlik anısında daha bir
canlanır. Kendimize ve dünyaya karşı
bizi canlı, diri tutmaya teşvik eder. Bu
nedenle, bir yanımızın kaç yaşında olursak
olalım, hep ergen bir çocuk gibi
karşılaştığı her şeyi, yeni karşılaştığı bir
şeymiş gibi sorgulayan, dünyanın adalet
terazisine inip çıkmaktan yorulmayan,
kendisinin ya da başkasının karşılaştığı
her adaletsizliği kendine sorun edinen
olarak kalması güzeldir. Aslında ergenlik
ne kadar acıtıcı olursa olsun bu ne-
denle güzeldir.

Yaşlanmak, ergenliğe veda etmişlik-
tir, kendini tamamlama, tamamlanmış
sanma yanılgısıdır. Çünkü tamamlanma
bir tür ölümdür, artık yeni bir şey gö-
remeye bilememesidir. Dünyanın
adalet terazisine çıkıldığında ağır basma
istegidir, eşitliği bozma çabasıdır.

Ergenlik bir yanıyla Pandora'nın Ku-
tusu gibidir. Değerli şeylerin de yetişkinlerin öğrettiği

korkulardan, utanma duygularından
arındırıldığında her birimizin eşsiz hazi-
nesi haline gelebilir.

Bernhard Schlink'in iletişim ya-
yınlarından çıkmış romanı "**Okuyucu**"yu
okuduğumda ergenliğin ne ka-
dar eşsiz bir hazine olduğuna bir kez
daha ikna oldum. 15 yaşındaki bir çocu-
ğun 35 yaşındaki bir kadınla yaşadığı aşk
ve cinselliğin yıllar sonra suçluluk ve
vicdani duygularla tekrar hatırlanıp ya-
şamla ve dünyanın adalet terazisiyle bir
kez daha hesaplaşılmasının aracı haline
gelmesinin anlatıldığı roman eşsiz bir
edebiyat eseri idi.

Her sabah uyanırken çocukluğun
masumiyetinden ergenliğin yüzleştirici,
can acıtıcı dünyasına uyanmak, uyanma-
ya çalışmak belki de dünyayı daha ya-
şanılır hale getirmenin en önemli başlan-
gıçlarından birini oluşturabilir. Bu ne-
denle herkesin en az bir kere kaç yaşın-
da olursa olsun, kendisini en utandıran,
en korkutan ergenlik öyküsünü, öykü-
cüğünü başka birine, birilerine anlatma-
sını öneriyorum. Bir kez daha dünyanın
adalet terazisine korkmadan çıkabil-
mek, her zaman ergen, genç kalabilmek,
yaşlanmamak için. Bence değer. H

Mertozen@hotmail.com

ergenlik öyküleri

Ergenlik Öyküleri'nin bu ayki konuğu dergimizin yazarı, müzik adamı sevgili Naim Dilmener.

I. Cadde, No: 326

"Erol Büyükburç'un bir filmi daha gelmiş Lale'ye" diyor Murathan, "Biz hepimiz toplanıp bu Cumartesi gideceğiz, inşallah sen de o zebella babandan izin alırsan gelebilirsin bizimle".

Bütün arkadaşlarımın derdi - tasası bu. Ben onlara pek katılamıyorum, artık 15 yaşındayım, hem bana hem de arkadaşlarıma göre "eşek kadar adamım" ama bunu babama anlatabilmenin imkan ve ihtimali yok. Haftanın beş günü tam gün okuldayım. Sonra da eve geliyorum ama baba geldiğinde kitap - defter mutlaka önümde açık olacak. Okul Cumartesi yarım gün. Öğleden sonra benim haricimde herkes toplanıyor, sinemaya gidiyor ya da birinin evinde oturup eğleniyor. Ben ise babamın terzi dükkanına gidip düğme dikmeli - ilik açmalı - ütüyüp yapmalıyım. Yapacak hiçbir şey yoksa da, dükkandaki sandalyelerin birine oturup babamın herhangi bir emrini beklemeliyim: Git bana çay söyle, bilmem kim amcanı çağır, şunu götür - bunu getir. En zoru da şu: Dükkan Mardin'in tek caddesi olan I.Cadde de. 326 Numara. Cumartesi, okuldan çıkılmış, herkes

okul kıyafetlerini üzerinden atmak, "sivil" giyinmek için evine gitmişken ben elde (o zamanlar çantasız) kitaplar 326 numaraya girmişim bile. Bir yarım saat kadar sonra; Murathan, Nevzat, Cavit, Oya, Nilgün, Olcay, Çetin, Veysi... toplu olarak Lale Sineması'na gitmek üzere bizim dükkanın önünden geçecekler. Geçerken de, üzgün bir şekilde dükkandan içeri bakacak, ne halde olduğumu öğrenmeye çalışacaklar. Eksik olmasınlar, babamın inadını kırmak için yapmadıklarını bırakmadılar bugüne kadar. Her biri ayrı ayrı, babamın onu çok sevdiğine güvenerek kendisini korkusuzca feda etti ve babamdan "sinemaya gitmek için bana izin vermesi" konusunda ricada bulundular. Hepsisi de hem azarlandı hem de kovuldu. Ama yılmadı arkadaşlarım. Bir kısmı araya babalarını soktular, babamın arasının iyi olduğu babalarını. Ama her seferinde aynı şey oldu. Babam sertleşti ve "Siz çocuklarınızı bu kadar serbest büyütmek istiyorsanız siz bilirsiniz, ama ben benimkinin öyle yetişmesini istemiyorum..." Ben de, bütün yaşlıtlarım gibi zaten "yetişmiş" ve "büyümüş" tüm ama bunu bizimkine anlatabilmenin imkanı yoktu...

Bu sefer de böyle olacaktı işte. Benim adama tapıyor mapıyor olmam da babamı yumaşatamayacak ve bir Erol Büyükburç filmi daha kaçıracaktım. Çok çok seviyor olduğum Erol Büyükburç'un filmi iki adım ötemde gösteriliyor olacaktı ama ben göremeyecek ve ancak arkadaşlarımla anlatıyor olduklarıyla idare edecektim. Üstelik onlar da çok üzülme-yeyim, kaçırdığının pek de fazla bir şey olmadığına inanayım diye çok az şey anlatacak, hatta genellikle "Aman sen de, her zamanki gibiydi işte!" diyeceklerdi.

Yüzümün asıldığını, daldığımı, derin derin uzaklara bakıyor olduğumu gören Murathan çok sinirlenmişti bu sefer: "Böyle olmaz ki yahu, bir sefer de dinleme onu, okuldan çıkınca bize gel, bizden doğruca sinemaya gidelim, seni içerden çıkartacak değil ya?..." "Ama akşam evde"

deli gibi dayak atar bana" diye itiraz etmeye çalıştım ama Murathan dinlemek ister gibi görünmedi ve "Sen de dayağını yersin, değmez mi Erol Büyükburç için?.." Değerdi tabii, "Evet" dedim zaten ve başladık Cumartesi'yi beklemeye.

O gün geldi. Son dersimiz Tarih'ti. Öğretmenimiz Bedi Yıldız daha sınıftan bile çıkmamışken biz kendimizi bahçede bulduk. Önce Murathan'ın o çok sevdiğim evine gittik. O değişirken, ben her zaman çok sevdiğim annesinin Ankara'daki Milano Pastahanesi'nden getirdiği kuru pasta kutusunu çektim önüme, sürekli yedim. Akşam evde kopacak tantanaya hazır olmak gerekirdi. Akşam yalnızca dayak yenmeyecek, bir de aç kalıncaktı. "Baba sözü" dinlemeyene yemek verilmesinden daha saçma ne olabilirdi? Sonra diğerleri ile buluştuk. Herkesin evinin önünden tek tek geçiyor ve sesleniyorduk: "Hadi, geç kalıyoruz..." Babamın dükkanına yakın, I. Caddeden, trafiğin işlemediği merdivenli bir alt yola geçtik, oradan da Lale Sineması'na vardık. Yol boyu kız - erkek beraber yürümüşük ama sinemanın içinde ayrıldık, kızlar, kendilerine ayrılan arkadaki üç sıranın birine yerleşti, biz de bize ayrılan daha öndekilere. Sigara içenlerimiz sigaralarını yaktı, film başladı.

Belki "Berduş"tu, belki de "Öp Beni". Çünkü bu iki filmi, her zaman biraz buruk hatırlarım. Kendimizi kaptırmış, Erol Büyükburç'un muhtemelen Esen Püsküllü olan sevgilisinin gözlerinin içine baka baka söylediği şarkıları dinliyorduk ki film kesildi ve ışıklar yandı. Ben gözlerimi oğuşturuyordum de Nevzat kulağıma eğildi ve "Baban geldi!" dedi. Öyleydi sahiden, babam, yanında sinemanın ışıkçısı ile birlikte sıraları tek tek taramaktaydı. Beni gördü, yanıma geldi ve "Hadi dükkana dedi, emniyet müdürünün gömleği akşama yetişmeli, ilikleri - düğmeleri senin yapman lazım..."

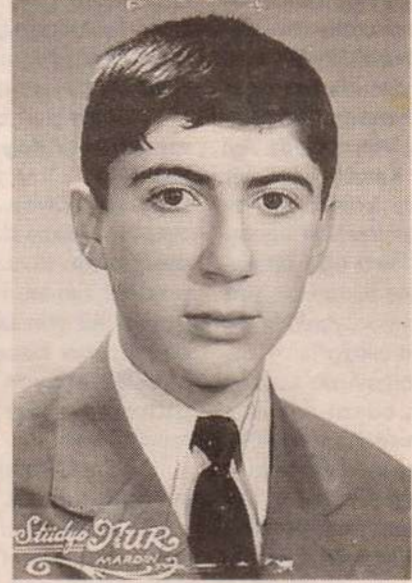
İtiraz edemedim. Sinemadaki hiç kimse sesini çıkartmadı. Pek sulugözlü sayılmazdım, hatta çok az ağladığım görülmüştü ama sinemadan dükkana kadar olan yol boyunca deli gibi ağladım. Herkes bizi durduruyor ve babama soruyordu: "Ne oldu, hasta mı çocuk?" "İzin almadan sinemaya gitmeye kalktı" diyordu babam, "Şimdi ağlıyor ama, büyüünce böyle yaptığım için bana teşekkür edecek..."

Sonraları, bu ve buna benzer bin nedenden dolayı "teşekkür" etmek aklımın kıyısından bile geçmedi. Ama o gün yarım aklımla şu karara vardım. Bir gün gelir de benim bir oğlum olursa, bir dediğini iki etmeyecek ve onu sonsuza kadar özgür bırakacaktım... Böyle de yaptım. Bu nedenle oğlum ve ben birbirimizi çok seviyoruz.

Benim ergenlik öykülerim hep böyle. Şarkılı - sinemalı, Erol

Büyükburç'lu - Ajda Pekkan'lı. Hiç sivilcem olmadı. Sigaraya (yaşıtlarıma göre geç sayılacak bir yaşta) üniversite yıllarımda başladım. (Son yıllarda DJ'lik yaparken yuvarladıklarımı saymazsak) hiç içki içmedim. İlk cinsel deneyimim de herkes gibi oldu. "Kalkacak mı kalkmayacak mı?" gibi ağır bir sorunsalın altında ezile ezile tıkladım Karaköy'ün kapılarını. Bütün bunlara hep "baskı" eşlik etti, ağır bir baskı. Babamın vefatıyla bile kurtulamadığım bir baskı.

Ahtapotun kolları ancak 90'lı yıllar ile birlikte, o da Prozac sayesinde çözülebildi. H

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (X)

Şehirli adam ve kahpe karısı jiplerine biniyorlar, yolda giderlerken kamera sarsılıyor, araba zik zak yapıyor, adam havada takla atıyor, iki burgu, bir parande, tak patlıcan tarlasına uzanıyor. Ama haybeye, çünkü yanındaki kahpe kadın ölüyor.

Köylü Kızın Mayıs Sıkıntısı

OSMAN CAVCI

Başlıyorr... başlıyorr... iki film birden matinerler devamlı... Bu ay iki film birden oynatacağım size, ama iki filmi üst üste oynattık bakın ortaya ne çıktı. Sıkıcı bir filmi nasıl eğlenceli bir hale getirebiliriz, derdimiz bu.

Film taharet parmağıyla tuşlarına basılan oyuncak çocuk piyanosunun tıngırıtısıyla başlıyor. Çalınmak istenen parça "orada bir köy var uzakta"ya benziyor, benzetilemiyor, benzetiyoruz, çalamıyor, sökecek dan da dandaa. Jenerik bitiyor. İki filmin de bir sürü ortak yanı var. İkisi de sıkıcı, ikisi de köy filmi, ikisi de ödüllü. "Köylü Kızı" filmi şu anda mahkeme kararıyla piyasadan toplatılmış, araya eşi dostu soktum da ulaştım. Film Almanya'da porno filmler festivaline katılmış ve ilk 10'a girmiş. Yani Altın Pussy ödülü almış. Başrol oyuncusu Yasemin Ünlü şimdi Avrupa'dan bir sürü porno teklifleri alıyor, yakında Fransa'ya gidecek. Diğer filmi biliyorsunuz, Türkiye'de seyredilmese bile Almanya'da Ayı Ödülü falan kovaladı... Kasaba sıkıcı bir yerdir, karabasandır, ne köydür ne de şehir. Tutucudur herkes herkesi denetler, insanları sıkılır (Ak Parti tipik bir kasaba partisidir) işte böyle b.ktan bir yer. Kız halı tezgahında çalışıyor, yanında bir köylü kız daha var. İşten çıkıyorlar. Köylü kız kapısında jip olan havuzlu köşkün bahçesini röntgenliyor, burası şehirlielerin yazlığı, adamlar kadın sevişiyorlar. Malak emzirme pozisyonu, ne kadar ayıp.

Köylü yönetmen "kaza" diye bir film çekmiş, bu filmi çektikten sonra bu filmi nasıl çektiğini, hangi yaratıcı süreçlerden geçtiğini bize anlatmak için, şimdi ikinci filmi çekecek. Öf öf, kasaba o kadar sıkıcı bir yer ki, hayat akıyor, yönetmen bu hareketsizliği bize durağan fotoğraflarla anlattığından kasaba iyice sıkıcı bir yer oluyor. Yönetmenin gece gözüne uyku girmiyor, tak yere bir terlik düşüyor. Annesi de uyumamış sesleniyor, "Muzaffer, daha uyumadın mı gari", "Uyumadım ana" çekeceği filmi düşlüyor.

Köylü Kızı eve geliyor, üvey babası olduğunu iddia eden dallama kızı dövmeye başlıyor. (Köy yerinde böyle şeyler istemem!) Kız ağlamaya başlıyor... Müsamere devam ediyor, köylü kız soyunuyor, bir leğenin içine oturup yıkani-

yor. Demin ahlak dersi veren üvey baba, şimdi kızı röntgenliyor.

Köylü yönetmen odun kıran babasına yardım etmek istiyor, babası kabul etmiyor, odun kırmaya zaman hepten duruyor, bunun farkında. Sonra biraz dinlenmeye karar veriyor yönetmen babasıyla umutsuz bir sohbete başlıyor. Odun diyor, ağaç diyor, dam diyor, tepe diyor, tapu kadastro diyor, tekrar tekrar ağaç diyor, bu ağaçları ben büyüttüm diyor. Tarla diyor, sınır diyor, bütün dünya bu, of, of, of. Tek plan çekmiş 20 dakika.

Köylü kız da sıkılıyor, bu sahil kasabasında ne yapılır ki, üstelik zamanı da gelmiş. Köy yerinde kızlar erken gelişir, hormon bu, gazoz değil. Erkek istiyor, kasabadaki bütün erkekler yamuk yumuk. Dokuma tezgahında çalışıyor ama hayat böyle geçmez. Bir kaplumbağa görüyoruz, h yat onun gibi yavaş.

Yönetmenin bir küçük erkek yeğeni var. İlkokula gidiyor, o da bütün kasabalılar gibi sıkılma hastalığına yakalanmış. Kol saati istiyor, ama saat müzikli olacakmış. Kasaba da insanın niye saate ihtiyacı olsun ki, zaman hep aynı zaman, şimdi ki zaman. Haklı olarak müziklisini istiyor. 40 gün bir yumurtayı kırmadan taşırса saati alacaklar. Köylü yönetmen buna inanmıyor. "Sen kırsın yumurtayı" diyor. Yumurta da köy yumurtası ha...

Cıvcıv çıkacak kuş çıkacak... Köylü kız aybaşı olmuş, başına vurmuş, kanatlı orkid kaderi onu uçuruyor. Sıkılmış bu senaryodan, hani filmin başında bir havuzlu köşk vardı ya, röntgene yatmıştı. İşte onun tam kapısında bir ilan: "Yatılı hizmetçi aranıyor." Anladınız değil mi? Olanlar oluyor, şehirli bunlar, şehirli. Gırtlaklarına kadar pisliğe batmışlar, dejenere olmuşlar. Habire sevişiyorlar, şehirli kadın zaten sürekli çıplak dolaşıyor havuzda. Pisliğe batmış bunlar... Ama sıkılmıyorlar, hiç sıkılmıyorlar. Hizmetçi köylü kız onları seyrediyor, hanımefendinin viskisini veriyor, beyfendinin purosunu tükürüklüyor ve sonunda ona o müthiş teklif ediyor. "Sen de havuza girmek ister misin"? Havuz günahı temsil ediyor, anadın mı? Günaha girerse sıkılmaktan kurtulacak. Köylü kız hiç düşünmeden kabul ediyor. Ve ge-

nah havuzuna giriyor hem de çıplıplak. Üvey baba hatta giriyor, dördüncü hakem olarak saha kenarından müdahale ediyor... "Ben köy yerinde böyle şeyler istemem," mariz hesabı... Şehirli üvey babayı kovuyorlar köşkten. (Sahi bu kasabalılar cinsel ihtiyaçlarını nasıl!..)

Köylü yönetmen ve çocuk köy yolunda yürüyorlar, yönetmen yerde bir kaplumbağa görüyor. Bu kasabaya en uyan hayvan kaplumbağa... Her şey yavaş... Aynı metafor "köylü kızı" filminde de var. Yönetmen aniden konuyu eşeklere getiriyor, eşek şöyle hayvandır, böyle hayvandır... Bir eşek sohbeti. Her türlü cinselliğin bastırıldığı kasabada eşek sohbeti kafamızı karıştırıyor.

Bu şehirli öyle günahkar ki ev sahibi sevişken kadın kocasını genç bir oğlanla boynuzluyor. Hizmetçi köylü kız bunu görüyor, önce röntgenliyor, sonra gidip kocasına yetiştiriyor haberi. Olay yerine gelen kocası karısını genç bir oğlanın altında inerken görüyor ve hizmetçi kızı tokatlıyor. Hizmetçi kız ağlayarak köşkü terk ediyor. Adam karısının sevişmesini bir süre daha seyrediyor. Ne yapsın doğulular gibi karısını, kardeşini mi kessin? Ya da "töre böyle buyurdu, al şu zehirli pideyi ye" mi desin?

Yönetmen, oyuncu arıyor kasabada, belki de oduncu arıyor... Yo yo, oyuncu arıyor. Kimseyi ikna edemiyor. Ona göre oyunculuk da neymiş...

Ya, yaparsın işte, ne olacak. Bu arada, küçük çocuk yumurtayı taşıyor ve saatçiye gidip müzikli saati dinliyor. Of, of, of, of.

Şehirli günahkar kadın, köylü kızının evine gidiyor kızı alıp köşke götürecektir, kızı ikna ediyor. "Hayır kocamı boynuzlamıyordum, kocamın çocuğu olmuyor da, onun için uğraş veriyordum" diyor. Köylü kız bunu tam anlamıyor, "Kocan kıskanmaz mı?" diyor. Şehirli kadın da ona şöyle yanıt veriyor, bu düzeyli film de "Lacan der ki; Erkek kıskançlığının klasik psikanalizdeki açıklaması, erkek rakibe bilinçdışı eşcinsel bir çekim duymak şeklindedir.... falan filan." Köylü kız ikna oluyor ve köşke geri dönüyor. Yani şehirli adam, karısını o genç çocuktan riskanmış, eğer kıskansaydı rakibe bi-

linç dışı eşcinsel ilgi duyacaktı, anadın mı?

Yönetmen, ihtiyar bir bunak adama prova yaptırıyor, adam beceremiyor. Yönetmen, karamsarlığa düşüyor, sıkılıyor. Hareketsiz resimler, acaba slayt gösterisine mi geldik, fotoğraf sergisine mi? Yollar, ağaçlar, kasabanın en hızlı aleti bisiklet boş toprak yoldan geçiyor, hiç bir hız kasabanın zamanına hareket getiremiyor. Üfff üff be abi.

Şehirli adam ve kahpe karısı jiplerine biniyorlar, yolda giderlerken kamera sarsılıyor, araba zik zak yapıyor, adam havada takla atıyor, iki burgu, bir parande, tak patlıcan tarlasına uzanıyor. Ama haybeye, çünkü yanındaki kahpe kadın ölüyor.

Hala toprak yoldayız, plan aynı plan. Bisikletli adam birini arıyor, kahvedeki tahta iskemle, baston, kasket cevap veriyor "Yıllardır bu sandalyede oturuyorum, görmedim" öööfff.

Şehirli adamın kafası sarılı, karısı da öldü... Acı büyük, iki polis geliyor. "Bu bir kaza değil cinayet" soruşturması hesabı. Şehirli adam itiraz ediyor, "Hayır, karınız sizi aldatıyormuş, bu yüzden de..." "Hayır" polisler ikna olup gidiyorlar.

Şehirden arkadaşı geliyor yönetmenin, "Sadık", kamera filan getiriyor. Sadık'ın bir tane müzikli çakmağı var. Küçük çocuk saatten vaz geçiyor, çakmağa tav oluyor. Film çekiyorlar.

Karısının ölümüne çok üzülen şehirli adam acısını dindirmek için hizmetçi köylü kızına yatak odasında felsefe yapıyor. Felsefe dersi bittikten sonra, karısını ne kadar çok sevdiğini anlatıyor, sonra intihar etmeye karar veriyor, bir teppe çıkıp kendini aşağı atıyor. Düşerken ahhhhhhhhhhhh diye bağırıyor. Cinayeti üvey baba işlemiş, (jipin frenlerini bozmuş) bunu anlatıyor, polisler olay yerinde tatbikat yaptırıyorlar. Köşk köylü kızına kalıyor.

Öbür filmin jenerik yazıları akıyor galiba bitmiş. Hızla salonu terk ediyoruz. köylü kız filmi de bitiyor "son" jenerikte çekimlerden dolayı filme kolaylık gösteren Belediye Başkanına "teşekkür" var. Başkan, sonradan bakıyor ki film soft erotik hart tarzda... Film mahkemelik oluyor. Kasabalılar çok sıkılıyorlar çok. Tabi biz de sıkıyoruz. Son... H

Kod adı: Şahin.
Gerçek adını vermek istemiyor. Almanya'da ikamet ediyor.
Şu sıralar el altından peynir ekmek gibi satılan Turistik Turkish Porno'ların mucidi. Şahin ile telefonda sohbetledik.

“Bir Kereynen Bir Şey Olmaz”

MEHMET DURU

Çektiğiniz porno filmlerde hem yüzün görünüyor, hem de en mahrem yerlerin. Tabiri caizse dalyaprak film çekiyorsun da ismini yazmamızdan niye huylanıyorsun?

- Abi özel bir durumum var, anla. Türkiye'ye giriş çıkışımızla biraz zorluk çekiyoruz.

Seni arayanlar tipinden de bulur kardeşim... Senin kıcında kaç tel kıl olduğunu bile biliyorlar.

- Abicim orası öyle de. Fakat resmi kayıtlardan daha çabuk buluyorlar, zaten vukuatımız var, anlatabiliyorum.

Peki o zaman ben sana Şahin diye-yim.

- Ha, bak o olur işte. Zaten beni de o isimle tanıyorlar.

Evet Şahin bu porno işine ne zaman ve nasıl girdin?

- Anlatayım efendim. Şimdi ben Frankfurt'ta önce video şirketinde çalışıyordum, sonra yıllık iznimi kullanmak için Türkiye'ye geldiğimde bir video kaset elime geçti. Amatör kamerayla çekilmiş baştan sona porno bir film. Aslında ben ona porno komedi diyorum. Çünkü çok komikti. Neyse hemen bu işi Almanya'da biz de yapabiliriz, diye düşündüm. O zamana kadar Almanya'da porno video işi yapmıyor muydunuz?

- Tabi yapıyorduk, ama Türk işi değil. Yabancıların porno kasetlerini satıyorduk. Evet Türkiye'de elime geçen porno videodan sordum bir kaç tane daha varmış aldım ve izin dönüşümde patrona böyle bir işi bizimde yapabileceğimizi belirttim.

Nasıl yani, birden kendine güvendir. O kadar kolay mı bu iş?

- Şöyle yani, burada çekilenleri gö-

rünce işin çok basit olduğunu gördüm. Hiç masrafsız; bir ev, bir yatak, bir kadın, bir erkek ve bir de kamera... Seslendirme yok, montaj yok. Yani bu işi herkes yapabilir.

Eee, sonra?

- Sonra yanında çalıştığım firma sahibinin kafasına yattı. Almanya'dan buradaki çeşitli ajanslarla anlaştık.

Hangi ajanslar bunlar?

- İsmi ne yapacan bilader, ajansın biriyle işte, şöyle söyleyeyim; Pervez isminde İran uyruklu bir arkadaş çeşitli ajanslara gidiyor ve kızları ayarlıyor, aynı zamanda çekimlerini yapıyordu.

Getirisi oldu mu bari?

- Olmaz olur mu, peynir ekmek gibi satılmaya başladı. Sonra patron bu işlere yatırımı biraz daha fazlaştırdı. Artık her geldiğimizde 4 kız 4 erkekten oluşan kadroyla 10 tane ayrı ayrı film çekmeye başladık. Çok iyi sonuçlar aldık. Fakat benim paramda bir artış olmadı... Patronla her konuşmamda filmlerden zarar ettiğini söylüyordu. Oysa ben görüyordum. Gelen siparişlere ben bakıyordum, peynir ekmek gibi satılıyordu kasetler. Hatta adam öyle fazla kazandı ki, buradan kazandığı parayla yine Almanya'da matbaa açtı kendine. Baktım olacağı yok. Zaten Türkiye ile bağlantıları ben yapıyorum, elimdeki üç beş kuruşla kendi firmamı açtım. Bu işi ben yapmaya başladım.

Yani kendi işinin patronusun? Koskoca patron oldun halen filmlerde dalyaprak oynuyorsun?

- Ekmek parası için yapıyorum bu işi. Yani bir başka adama bu iş için ikiyezelli euro vereceğime, cebime atıyorum.

Peki kadınlarla yatarken neler his-

sediyorsun?

- Ya doğrusunu söylemek gerekirse, aslında hiçbir şey hissetmiyorum ki! Senin bu söylediğini kadın söylese belki anlarım da, bir erkeğin söylemesi garip geliyor bana...

- Şerefsizim doğru söylüyorum abi. Neresi garip geliyor sana söyler misin? Sen bir kere erkeksin, erkekler hoşlanmadığı kadınla yattığı zaman ereksiyon olamazlar, doğal olarak da pörsümüş bir penisi nereye sokucan ki?

- Ne pörsümüş? Benimki mi pörsümüştü?

Ereksiyon olabiliyorsan kadından hoşlandın demektir, yani onu söylemeye çalışıyorum.

- Ne ereksiyonu, ereksiyon ne?

Yuh be. Porno işi yapıyorsun, ereksiyonun ne olduğunu bilmiyorsun. Hem de Almanya'da yaşıyorsun.

- Çok uzun senelerdir Türkiye'den ayıyım ya, onun için bazı kelimeleri anlamıyorum yani. Anlıyor musun?

Ereksiyon, penisin sertleşmesi demek.

- Haa öyle desene be abi. Tabi ereksiyon oluyorum, yani o dediğinden oluyorum.

Aloo, bak ne diyeceğim Şahin.

- Efendim abi.

Sen bu kadınlarla yatarken viagra falan kullanıyor musun?

- Ne viagrası abi. Evelallah biz Türk evladiyız, onu yabancılar kullanıyor. Bizimkisi doğuştan doğal, doğal anlıyor mu?

Türk olmakla ne alakası var şimdi bu işin.

- Alooo efendim abi duyamıyorum.

Yok bişey Şahin, yok bişey.

- Alo duyuyorum abi.

Şimdiye kadar kaç tane kadınla yattı kalktın?

- Valla abi beş senedir yapıyorum bu işi, aşağı yukarı bir elli, yüz kadınla yatmışımdır.

O göbekte nasıl beceriyorsun bu işleri. Bak elli yüz kadınla yattım diyorsun, hiç birisi de eritememiş o göbeğindeki yağları.

- Bir mahsuru olmuyor abi. Göbeksiz erkek halkımız eve benzer ha ha ha...

Başka da laf bilmezsiniz zaten. Oysa işemek için bile şeyinizi bulamıyorsunuz?

- Efendim abi anlamadım...

Kapıya misafir gelmiş balkondan dolayı gelenin kim olduğunu görüyorsunuz dedim.

- Hah hah hah. Görüyoruz abi, görüyoruz hah hah hah.

Peki Şahin, o kadar çok kadınla yatmışsın, bıkmadın mı?

- Yok abi bu benim işim. İçimden gelerek, hoşlanarak yapmıyorum...

Peki Şahin, hiç hoşlanmadığın bir kadın gelse ona penisin sertleşir mi?

- Valla abi duruma bağlı o.

Gelse, yatar mısın?

- Yatarım.

Yani penisin sertleşir, öyle mi?

- Evet, evet doğrudur.

Yaa kardeşim sizin bir yerinizde düğmemi var, düğmeye basınca...

- Heah heah heah. Allah vergisi abi.

Peki hiç travestiyle ilişkiye girerken filmini çektiler mi?

- Oldu oldu. Ama aynı kadın gibiydi.

Kestirmiş miydi...

- Yok bir tek orası erkek gibiydi.

Peki Şahin, porno filmi çekilecek deseler çok yüksek paralar verilecek deseler, başka bir firma öyle bir teklif etse, oynar mısın?

- Oynarım tabi.

Ama şöyle, porno film iki erkek arasında çekilecek. İkınızda bıyıklısınız ve al takke ver külah yapacaksınız. Oynar mısın?

- Eee şöyle abi.. Nasıl anlatayım yani ben onu düzerim, o beni düzemez, öyle yani.

Ama yapımcılar öyle istiyorsa, ne yapacan?

- Yok hayatta olmaz.

Ama çok büyük paralar verseler?

- Bir düşünürüz o zaman. Ekmek parası aabi. Bir kereynen bişey olmaz, ama ben zengin olurum. H

Evelallah biz Türk evladiyız, onu yabancılar kullanıyor. Bizimkisi doğuştan doğal.

Heryerdeki şey ya CD cilerden
birine herhangi bir yerde
rastlayabilirsin...

Meraba dayı Global
var mı?...
ministirler buje
bak bunlar yeni...

Aynı dil konuşuyo olmak
önemli, biraz genellem e
yap o anlar zaten hemen
gönlendirir seni...

alü! İsmet birazdan geliyo-
rum abi, bu akşam baliğa
çıkıyoruz di mi? ne? ne? ne?
Sibel çan mı? ayıpsın getir-
rim tabi...

Aldığın CD'nin yanında eğer
garmek istersen bir dü's
de verir, eğer fark edersen
Rastgelsin dayı...

hemde bedavaya!...

Müzik
başlasın!

POLİS
KUT

ÇOP!

ŞİMFİR NAK

SLAP!
SLUP!

LAN BİTİL, Bu kadar
cüksana dışarı kurtla-
sana İstanbul'a yağan
ilk karı...

KAYIK
YAN SANAYİİ

Seni seviyorum, fakat daha fazla sevmekten
korkuyorum! (Tiri viri yapıyor ipne)

Her Gece Aynı Pozisyon

PERİ ÖZTÜRK

Yatağın hep aynı tarafında ve hep aynı pozisyonda sevişmekten bıktım ulan, diye bağırdı Filiz. Gamze kıkırdadı, sus yah, herkes bize bakıyor. Ama Filiz bu, kafe mafe dinlemez; bir de üstüne canına tak etmiş bir hal.. Bağırma devam etti.

- Üstelik aynı saatlerde .mına koyim. Uyumadan 10 dakika önce, hani sevişmezsek gözümüze uyku girmeyecek.

Demet yüzünü ekşitti, mırıldandı: Ama her gece değil mi? Filiz, 'her gece' vurgulamasını derhal fark edip sırttı.

- Ee herhalde. Haftada bir olacak değil ya... Demet iyiden iyiyi ekşitti suratını. İçini çekti, mırıldandı:

- Benim ki öyle... Yani seks hayatım. Haftada bir cereyan ediyor.

- Demet yaklaşık on yıldır aynı adamla evliydi. İtirafından da anlaşılacağı üzere, kocasıyla haftada bir kere sevişiyordu. Pazar kahvaltısından sonra.. Muhtemelen Radikal İki ekinin son sayfası okunduktan hemen sonra. Son sayfanın, son cümlesi bittiğinde kocası Demet'e dönüyor ve öpmeye başlıyor, elinden tutup yatak odasına götürüyordu. İtiraz ettiği takdirde, daha bir hafta daha bekleyecek olması, Demet'in hislerini alt üst ediyor ve bu sebeple durumu kabullenip kocasının peşinden gidiyordu. Anlamak güç değil: Hiç olmazsa orgazm olurum hevesi.

Üç beş kadının bir araya geldiği anlarda, -sıfatı koca, sevgili, her ne b.ksa- hayatlarına dahil ettikleri bamyalara ilişkin ayrıntıları öğrenmek olasıdır. Her gece 'aynı pozisyon' ve 'haftada bir' tekrarına takılıp kalan bamyalar tahmin edileceği üzere hayat yorgunudur ve muhtemelen 40'a merdiven dayamıştır. Kafaları hep meşguldür bunların. Hayatta seksten de mühim şeyler vardır. Bu tür bamyaların birlikte oldukları kadına gösterdikleri özen ve alaka, bir kralın sarayın penceresinden baktığı halkına belli belirsiz tebessüm etmesi kadardır. Daha fazlasını lütfederse iktidarı sarsılır. Eğer 40'lık danalarla girilen ilişkinin henüz başlarında ise kadının şu cümleyi duyması yüzde yüz mümkündür: "Seni seviyorum ama daha fazla sevmekten korkuyorum." Daha fazla sevmek daha çok acı getirecektir danaya. Kanıtı tecrübeleridir. Zaten sevginin aşkın tarifi de değişmiştir onda.. Hani nasıl dese, yaşama sancısı dolanmıştır boynuna..

Kısacası tiri viri yapmaktadır i.ne.. Ve aslında g.tü yemiyordur!

Off ya off, diye inledim.

- Aynı b.ka konup duruyorsunuz. Derhal kıçına bir tekme atın bu böcüklerin. Filiz itiraz etti.

- Eee napcaz sonra, çoluk çocukla mı takılacağız? İşte tam da o esnada -sanki kaderin bir oyunu- kucağıma kağıttan bir uçak düştü. Kağıttan uçağın sağ kanadında bir not vardı.

"Sizi ilk gördüğüm gün asık oldum.

Özür dilerim." Kim lan bu deyip çevremize bakındık. Genç bir çocuk gördük. Benim der gibi sarsakça elini kolunu sallıyor, kendini işaret ediyordu.

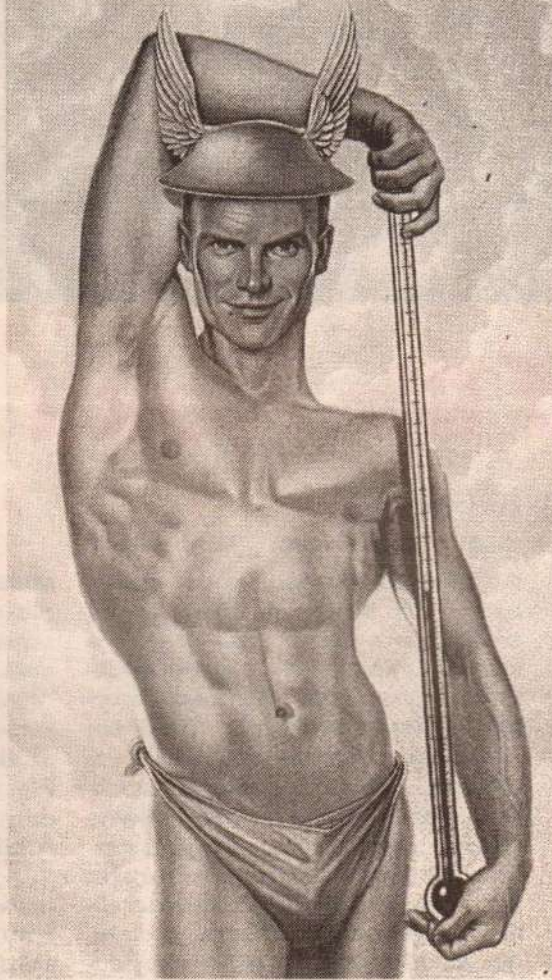
Bamyaya en fazla 25, 26ydı. Kızlar derhal gözlerini bana çevirdi. Niçin olmasın, dedi Filiz: "Bunlardan Hiç denemedik Peri!" Gamze atıldı.

- Bunu havada karada çıtır çıtır yersin sen! Demet içini çekti.

- Seks hayatınızı düşün! Her an ve her daim. Gamze kıkırdadı:

- Ulan insanın ömrüne ömür katar bu be!! Kızlar pornografiyi de aşan utanmazca cümleler sarf etmeye devam ederlerken genç bamyaya alıcı gözüyle şöyle bir baktım.

Arkadaşlarımın dolduruşuna mı geldim,

güzel yüzlü çocuğun bir ay peşimde kağıt uçaklarıyla koşturmasının hatırına mı emin değilim, artık tek eşliyim .mına koyim.

Yalnızlığım suratını asmış, kıçını dönmüş, benden umudu kesmişti.

Çok ama çok mutluydum. Uzun zamandır ilk kez buhranlar içinde debelenmiyordum. Hayat devam ediyordu, güzel güzel hem de...

İnanması güç ama; zeki, hisli, iyi niyetli ve şehvetli bir bamyayla karşı karşıyaydım. Ben yuvamın dışı kuşu Mualla hisleriyle çevreme güllücükler saçıyor, taze fasulyeler pişiriyordum. 'Senin için çok şahane zeytin yağlı fasulya yaptım' dediğimde, önce gülümseyip sonra yanağıma

'Fasulya değil aşkım fasulye' demesine tav oluyordum. Sanki ben fasulyeye fasulya dermişim gibi...

Abuk sabuk, her türlü saçma şeye kıkırdamaya hazırdım. Hele yanağımdan aldığı her makas, beni kendimden geçiriyordu. Çocuk çocuk bakan bamyanın bir büyük bamyaya edasıyla öyle artistik hareketler yapması... O komik hallerinin kehribar rengi şehveti...

Bir bamyayla ebediyen mutlu olmanın imkansız gerçeği içinde bu mesut günlerin de sonu gelecekti, biliyordum. ancak böyle bir finali doğrusu hiç beklemiyordum.

O gün 27 yaşına girecekti. Genç bamyalar doğum günlerine prim verir miydi acaba? Doğum günlerine prim vermemekte de neydi .mına koyim.. Bayramlara, seyranlara dudak bükme, sevdiceğine bir demet çiçek almayı salakça bulmak gibi bir şey... İyi ki doğdun, iyi ki yanımdasın, iyi ki varsın gibi samimi hisleri 'ben doğum günü kutlamam' tripleriyle adamın kursağında bırakmak... Tiri viri triplere zehrolmak..

Çocuk bamyaya hoşlanır düşüncesiyle çiçekli bir elbise giydim.

Evin duvarlarına içinden ok geçen pembe kalpler çizdim. Okun bir ucuna P, diğerine Ş yazdım. Biraz kıkırdıyacak en fazla... Sonra da yoğun bir seks hayatına en iyisinden bir başlangıç daha... Kapı çaldığında fırladım. Gülüşüm, asık suratında un ufak oldu. Duvarlara çizdiğim kalplere dahi bakmadan oturdu; 'konuşmalıyız', dedi. Olur, 'konuşalım', dedim. Ama ne tuhaf ki; konuşmuyordu. Uzun süren bir sessizlikten sonra nihayet mırıldandı.

-Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum...

Cümlesini tamamlamadı, sustu. Derhal anladım: Ayrılmak istiyordu. Ayrılmak istiyordu da, sanki dosdoğru sebebi bulamıyordu; Ezilip büzülmeden, aslanlar gibi 'sıkıldım' dese... Ya da sebep ileri sürmese; dosdoğru, kıvrımdan hiç 'ayrılalım' dese. Hatta şunu bile diyebilirdi i.ne: Başka kadınları çekiyor canım.

Anlamaya çalıştım. Her insan doğduğuna pişman edilmeden önce anlaşılmalı hak eder.. Hala susuyordu. İktirip gideyim dedim, mevzu anlaşıldı, uzatmanın alemi yok.

Ayağa kalktığım sırada mırıldandı:

-Seni seviyorum, fakat daha fazla sevmekten korkuyorum.

Gülmeye başladım. Nasıl öğrenmişti. Bir romandan mı, yoksa özendiği bir büyük bamyadan mı? Nerden öğrenmişti bu cümleyi? Daha epi topu 27'sine girmişti. Bunlar büyüdükçe niye daha fazla saçmıyorlardı acaba..

Ulan dana, ulan böcük diye taarruza geçsem, daha çok genç; kıyamam. Bir Peri felaketiyle karşılaşmış bir daha kuku coğrafyasına sızma cesareti gösteremeyecek, bilincaltındaki hasarı ömür boyu gideremeyecek..

Geleceğiyle oynamak istemedim, çiçeğiyle

EVEREST
polisiye

Ferhat Ünlü

Cesur, gösterişli ve tutkulu avukat Timuçin bir sabah evinin banyosunda ölü bulunur. Ölümünün ardında yatan sır ve belki de katilinin kimliği, aynada yansıyan gözlerinde gizlidir.

Timuçin'in cesedinin bulunmasından sonra yalnızca yirmi yıllık karısı Aysun'un değil, yakın dostları Savaş ve Ercan'ın da hayatı tümüyle değişecektir...

Bir Gölgenin İntikamı çatışma düşüncesi ekseninde, yer yer zaman ötesi bir tempoyla okuru bireysel gerçekliğin sınırlarında dolaştıran sert bir polisiye roman.

Esmahan Aykol

Yazarın bir önceki kitabı **Kitapçı Dükkânı**'yla tanıdığımız İstanbul'un sadece polisiye satan tek kitabevinin sahibi Kati Hirşel, yeni macerasıyla karşınızda...

İstanbul polisesinin sevilen karakteri Türkleşmiş Alman Kati Hirşel, Kuledibi'nde kelepir bir ev satın almaya çalışırken katil zanlısı konumuna düşer. Ne var ki Kati aklını, girişkenliğini ve olgun kadın cazibesini kullanarak gerçek suçluyu bulmak amacıyla kolları sıvamaktan çekinmeyecek ve bu arada gerçek Türkiye insanlarıyla tanışacaktır.

Sokak müzisyenleri olarak nam salmış **Siya SiyaBend** ve onunla özdeşmiş olan **Bizon Murat**'in bir dinleyenin asla unutamayacağı sesi sadece şarkı söylerken değil, sohbet ederken bile insanı etkisi altına alabilecek derecede güçlü, bir o kadar da şiirsel. Sekiz yıl önce kurulan grup, hem şarkılarında hem de hayatta sözlerini sakınmayacak kadar cesur ve bir o kadar da underground ruha sahip. Fakat onlarla röportaj yapmak, daha doğrusu buna ikna etmek o kadar kolay olmadı. Sokakta yakalayıp, röportaja ikna ettiğim **Siya SiyaBend** grubundan **Bizon Murat** ve **Dede Murat**'la konuştum.

Dışarıda Tuhaf Bir Koku Var

DENİZ DURUKAN

Sokak müziğinden söz edelim mi?

- Türkiye'de sokak müziği yeni yeni başladı. İleride daha da yukarıya çıkacaktır. Biz sokakta çalacağız, bu müziği insanlara tanıtacağız diye karar verdik. Bir sevginin sevgiyi ateşlemesi gibi. İnsanlar coşacak. Ama gelenler Haluk Levent gibi çılmaya başladı. Kötü oldu.

Siz neden sokakta çalma fikrine kapıldınız? Sokağın ruhunu mu taşıyorsunuz?

- Sokağın ruhu yok ki... İnsanların kasıtlı, burnu büyük hallerini çekmekten se sokakta olmayı tercih ederiz. Babylon'da çalmak isteriz, ama Babylon'da çalmak için önce cd götürmen, ya da belli prosedürlere uyman gerek. Eğer müzik üzerine konuşuyorsak, önce o müziği dinlemeliyiz. Aslında kişiler önemli değildir. Mesela John Cage korkunç bir yeredir. Akıllı bir adamdır. Müziğinde de bunu görürsün. Onunla konuşurken atonal sesleri nasıl bastığını soramazsın. Sokakta çalan müzisyen topluluğuna da "ne zaman müziğe başladınız" sorusunu soramazsın. Bizim grubumuzdaki müzisyenlerin hepsi üniversite öğrencilerinden oluşur. Murat Boğaziçi'nden geldi, Devrim Yıldız Teknik'te okuyordu, Ahmet Mimar Sinan fotoğrafçılıkla... Türkiye Haritası gibi as-

lında. Sindirilmesi zordur. Türkiye'de fazla müzik yapılmıyor. Pop piyasası birkaç aranjörle birkaç tonmaister'in stüdyoda aldıkları kararlarla idare ediliyor. Endüstrisi var bu işin. Biz Beyoğlu'nda, sokaklarda çalışıyoruz. Beyoğlu'nda zaten alt kültürler vardı, hazır. Bize sadece biraz deşmek kaldı. Burada çok absürd şeyler de var. Absürd tiyatroyu bilirsin. Kara tiyatro da var.

Vahşet tiyatrosu da var.

- (Gülüyor) Güzel! Türkiye'de de deneyecekler yakında. Soyadı Kumbarcıbaşı olan bir arkadaşımız vardı. Sağlam bir kardeşimizdir. Onla müzik, tiyatro yapabiliyoruz. Düşünsene, insanların oturup konuşmak için örgütlenebilmesi bile o kadar zaman alıyor ki... Ortadaki bir ürün üzerine düşünmek ve hareket etmek hep bir hiyerarşiyle oluyor.

Ya doğaçlama...

- Müzisyenlerin çoğu yaptıkları ürünün sanki birebir kendilerini ifade ettiği sanısına kapılırlar. Onlardan çıkan sesin, onların hissiyatı ile dinleyenlerin hissiyatı arasında kıyı tekneleri gibi durmadan karşıdan karşıya geçen ara sıkıştırmalar olduğunu sanırlar. İlk başta onu kırsan, başka teknelerin de o adalara gittiğini düşünerek kırsan. Geçenlerde Selim Sesler'i dinledim, daraldım. Se-

lim Sesler cümbüş çalar aslında, çok iyi müzisyendir. Beraber de çaldık. Ağır bir trak kafasındaydık. O çaldı, biz de ona katıldık. Oradan biliyoruz adamın etkileşimini, çağrışımlarını... Her zaman Babylon'da çalamaz, arada çalar. Çünkü biri kıllanmıştır, rahatsızdır ondan, belki yerince entelektüel bulmamıştır yaptıklarını, yoz bulmuştur... Polisin sokakta çalarken seni copla dürtmesi gibi bir tavır o. O aralıkta yapılacak iki hareket var. Temiz bir delikanlı gibi alacaksın eline copu geçireceksin kafasına, ya da semiz bir delikanlı gibi öyle bir duruş duracaksın ki, o copu kullanamayacak. Ben bazen oyunlar oynarım. Copla dürt, duymazdan gelirim, daha başka bir şey çalmaya başlarım.

Polis çok mu rahatsız ediyor?

- Deli misin, ne diyorsun ya? Bir ara gözaltılar çoktu. Kek gibi yakalanıyorduk. Şimdi daha becerikliyiz yakalanmama konusunda.

Niye size bu kadar müdahale oluyor? Başkalarına da oluyor mu?

- Başkalarına izin veriyorlardı. Bizim şarkı sözlerimizden dolayı. Aslında biz zararlılardan değiliz. Faydalı olanlarıdır. Neye faydalı değiliz biliyor musun? Evet, biz faşizme faydalı değiliz. Ama Pir Sultan Abdal'dan söylüyoruz. O enerji in-

sanlara değdiği anda, acayip kalabalık oluyor. İnsanların bu kadar başımıza toplanmasından da rahatsız oluyordu polis. Mis Sokak'ın başındayız, polisler "bunlar kafayı yemiş, niye bunları dinliyorsunuz" diye bağırıyordu. Çaldığımız da türkü ha. Bizde herkes her şeyi çalar. Film müziği de çalar. Bir duygudur o, o duygu sana müzik yoluyla akar.

Albüm çıkaracağınızı duymuştum.

- Yok canım. Hayatımızın saçmalıklarından biridir o attığım imza. Büyük bir firmaydı, piyasa işi istiyorlardı. Kontrol altına almak istediler bizi. Onun için piyasada aranjörlük yapacak tiplerden birine vereceklerdi. Kral Tv'dekiler gibi düşünen insanlar bunlar. Bizim kayıtları dinlediler, siz şarkıyı bitirmesini bilmiyorsunuz dediler. Amaç şarkıyı değiştirmek. Kayıt yapmak sunmak demektir, tamam mı? Mermer sunakta bir koyunun başını kesmekle bir prensesin başını kesmek arasında hiçbir fark yoktur. Ama bir lağım ağzında kesilmiş kelleyle, mermer sunakta kesilmiş kelle arasında fark vardır. Nettiir. Askere gönüllü giden ile gitmeyen gibi. Askere istemediği için giden ve gönüllü giden adam arasındaki geçiş öğeleri de, eylemleri de farklı olacaktır.

Piyasaya karşı duruyorsunuz.

- Her şeyin bu kadar piyasa olduğu yerde nasıl piyasaya karşı duracaksın. Yani sadece müzik yaparken mi piyasaya karşı durulabilir... Her an ve her yerde piyasaya karşı durmak gerekmiyor mu? O oluşum, sömürüyü destekleyen işlerdir zaten.

Karşı duruşunuz?

- Karşı duruşumuz net değil. İnsan duruşu yani...

Memnuniyetsizlik söz konusu...

- Karamsarlık da var. Oturmamız bu raya, ihtiyaçlar heyeti gibi düşünüyoruz. Neden? Müzikten hayatı kazanmak derler ya, müzik her an duyulan bir şey. Herkesin mecburen dinlemek zorunda bırakıldığı bir sürü sesle berabersin zaten yaşantında. İzole olursan korkunçlaşır, başka bir şey yaparsan, kafanda biraz kurguya girersen... Polyannacılık oynamıyorum, başka bir şey de oynamıyorum. Şunu oynayabilirim, şunu oynamayabilirim; oyuna katılmakla katılmamak arasında. Siyahla beyaz arasında. Dışarıda kaç kişi silahla geziyor biliyor musun? Hele Beyoğlu'nda geceleri. Hem de ekiplere rağmen. Bu, buranın ahlakı olmuş. Siz geceleri Beyoğlu'na çıkıyor musunuz?

Tek başıma ürkerim.

- Biz geceleri genelde hep orada oluyoruz. Şimdi sana biri gelse, sadece şu sesi çıkarıyorsun diye 250 bin dolar teklif etse! (O arada o sesi çıkarıyor ve şarkıyı muhteşem söylüyor.) Neşet Ertaş mesela "gönül dağı var mı sana zararım" diyor şarkısında. Aslında en doğrusu şu anki halimiz. Yaşamlarımızda evet sürünlüyoruz, acı çekiyoruz, sopa yiyoruz, bu doğru, küfür ediyorlar arkamızdan. Dedikleri kadar pisliğiz aslında, doğru yani. Daha ne bekliyoruz? Ülkede yakın zamana kadar savaş vardı. Doğu kimlikli insanlar paketleniyordu, biz de aşağıya, Dolapdere'ye inmek zorunda kalıyorduk. İnsanların acılarını, diğer müzisyenlerin acılarını kavradıktan sonra buradaki neon ışıklı kocaman cadde aslında kimisi için K. İskender'in veya Büyüyük İskender'in yürüdüğü yol, kimisi için Zeus tapınağına çıkan yol... Aslında söylemek istediğimi söyleyemiyorum, deminden beri saçmalıyorum; önemli olan oradaki sounddur. İstanbul'dan bir sound çıkarmakla meşgulüm. Taşı sıkıp suyunu çıkaracak delikanlılarız. İyi müzisyenlersiniz, birçok insan da sizi dilden dile dolaştırıyor.

- Ne diyorlar? Arızalı mı diyorlar bizim için?

Arızalı mısınız bilemem, ama ben sizi sırtına eyer vurdurmayan atlara benzetiyorum. Yabanisiniz, evcilleşmiyorsunuz...

- Bu batıyor değil mi insanlara, açık açık söylesene. İkimizin de çocukluğunun geçtiği yerler birbirine benzer.

Neresi?

Dede Murat: Elazığ ile Tunceli arasında geçti çocukluğum.

Bizon: Benim de Kerem Ali dağlarının

yanında. Eskişehir, Adapazarı arasında. Toprağa yakındık.

Tarzınız da aşık deyişleri, türkülerle süslenmiş.

Bizon: Biz şehir kültürüne uymak için bu müziği yapmıyoruz. Kentsoylular için olabilir, ama sonradan şehre gelmiş, arada kalmış o yozluk için değil yani. Ben belimde silah taşımam.

Bazen evlerde, bazen de sokaklarda yaşıyorsunuz.

- Evler patlıyor.

Nasıl yani?

- Çok basit. Gelen giden çok olduğu için. Arada tineri çocuklar da geliyordu. Bizim apartmanda çocuk tiner çekmez ki! Oraya bilgisayar öğrenmeye geliyordu bazı çocuklar. Devrim öğretiyordu bilgisayarı, öyle bir kavradı ki çocuk, hayran hayran bakıyorduk ona. Bu, yapımının bize kiraladığı evde oldu. Yapımcı bunu duyunca, "artık kiranızı ödemiyorum" dedi. Dışarıda kar yağıyordu. Ufakık çocuklardan söz ediyoruz, on iki yaşlarında, herkesin tırtığı. Onlar tecavüz edemez, çünkü zaten onların pipileri büyümüyor. Öyle bir durum var.

Barlarda da olay çıkarıyormuşsunuz. Havada sandalye, masa falan uçuşuyormuş.

- Bodyguard, arkadaşını döverse ne yaparsın? Şu Türkiye'deki erkeklerin ırza geçilme korkusu vardır ya. Çok net söyleyeceğim, bu korku yüzünden ırza geçer. Bu korkuyu da açık açık konuşamazlar. Haydar Dümen'in ağzına yakışır aslında bu.

Sokakta yaşamak tehlikeli değil mi? Yoksa siz mi daha tehlikelisiniz?

- Bir akşam bir olay olmuştu. Tehlike konusunda, keşke sana anlatabilseydim, ya da filmini çekebilseydim; tehlike nedir, ne anlama gelir? Ya da tehlike anında antrakta çıkmak ne demektir.

Söylemek istediğimi söyleyemiyorum, deminden beri saçmalıyorum. İstanbul'dan bir sound çıkarmakla meşgulüm.

Tehlikeyi yaratan yine insanın kendisi değil mi? En masum insan bile kendini korumaya çalışırken karşıındakinden daha tehlikeli olabilir.

- Doğru, ben bunu en iyi uyuşturucu kullananlarda gördüm, anladın mı? Kimyasal maddeleri kullananlarda olabilir, tiner kullananlarda. İnsanların yüzüne

dikkatli bakıyor musun? Gözlerinin içindeki ışıklara bakmak lazım. Hayatta da böyle oluyor aslında. Bunları kaydediyor musun bilmiyorum ama aralarda, geçişlerde tınlar atlıyor mesela, hemfikir olduğumuz zaman duruyoruz. (uzun bir süre susarak duruyor)

Mekanınız hep Beyoğlu mu?

- Yok, nerede olduğumuzu

Türkiye'deki erkeklerin ırza geçilme korkusu vardır. Çok net söyleyeceğim, bu korku yüzünden ırza geçer.

bilmiyoruz aslında. Plan proje yok. Yani plan projeden geçtik biz artık. Hayatını kurtarmaya çalışan bir sürü insanın içerisinde sorumluluk duygusu var. Benim çocuğum olsaydı böyle düşünemezdim herhalde. Öte yandan, açık bir önerme bu. Yani iddia makamı değil. Radyo programı gibi röportaj yap aslında, eğer müzisyenlerle yapıyorsan. Masa başında çay içerek röportaj yapıyoruz... (Dede Murat'a dönerek 'Şu yağmur da başlamadı gitti. Birazdan başlar ama. Yağmur başlasa da işçiler dinlense. Senle karşılaşmadan önce işçiler iskele kuruyordu, biz de onlara bakıyorduk. İşimiz oydu yani. Şimdi aklıma onlar geldi. Birazdan biz senle röportaj yapacağız. Hep öyle oluyor.')

Temkinliyim size karşı.

- Biz iç çamaşırıyla da dolaşıyoruz; ama kimseye durup dururken bir şey yapmayız. Çay içip duruyoruz, kahve yok mu? (birazdan kahve geldiğinde şaşın-yor) Keşke bizim kadınlarımızdan biri de burada olsaydı, tamam mı, onlarla da böyle iletişim kurabilirdin. Şarkı söyleyen kadınlara dikkat ettin mi hiç? Patti Smith dinledin mi?

Evet. Şiir yazdığını duymuştum.

- Evet, Öküz'ün son zamanlarında, oradaki hiyerarşi dostluğa dönüştüğünde -biz uzaktan izliyorduk- aslında nede-nini anlamıyorum, izlediklerini yazan insanların oluşturdukları otonomlar -tam otonom diyebilir miyiz bilmiyorum- bunlar izlenemeyebileceklerini ya da gerçekten başka biri tarafından algılanabildiklerini net olarak hissettiklerinde nereye kaçarlar? Yani Tanrı sen ne yaparsın destin olandan kınılıp dökülünce. Sannırım Rilke'nin bir dizesiydi. Çok emin değilim ama, onun yazmış olabileceğini algılıyorum.

Neden çok insana ulaşma kaygınız yok?

Öyle bir kaygının olmaması çok

doğal. Bizim ne yaptığımızı biliyor musun? Tek doğru biz değiliz. Arada dikkat et radyo programlarına, özellikle fm kanalına. Alt frekanslar veriyorlar. Sesle ilgilenirsen eğer, sesi duyma çeşitleri ile ilgilenmiş oluyorsun. Bilmesen bile matematiğe bulaşıyorsun. Bu durumda seslerin matematiğine, fiziğine aktığında seslerin frekanslarını duyacaksın. Duymama şansın yok. Bunu bilinçli olarak yapıyorlar aygıtlarıyla.

Müzik üretimini dışında Passengers'ın Panoroması gerçek oldu belki de. John Carpenter'ın filmi. Filmlerindeki kahramanlarına bakarsan o da pislik bir adam aslında. Sen pislik yapabilirsin diyor. Ben yapabilirim, hepimiz birilerine, mesela alt komşumuza yapabiliriz mesajı var.

Çok şey denilebilir...

- Bizi hizaya getiremediklerinden söz etmiştin ya. Solcu mal sahiple-rinden nefret eden ayılarız biz. Solcu kafasının kırılmadığı, yeni modern bir şey ararken dogma haline dönüşenlerden nefret etmeye başlamak üzereyiz galiba. Kaç demonuz var.

- Bilmiyorum. Aslında her kayıt bizim için dinlenecek bir şey oluyor. Aslında demo dinlenecek bir şey mi bilmiyorum. Albüm dinlenecek daha iyi bir şey mi onu hiç bilmiyorum. Harbiden de iyi müzik var, kötü müzik var. Aklıma takıldı, şimdilerde bireyin üzerinde duruyorlar ya. Çıkan son kitaplara bak, bireyi parçalıyorlar. Alt kültür arayışı aslında, alt kültürün var olduğunu zaten görmeyenlerin arayacağı bir şey. Neyle ilgili örnek vermek istersen ver, ama örneklerle anlatmak biraz harakiri gibi. Yaşamdan söz etmek zor iş. Sen neden zevk alırsın?

Yazmaktan...

- Çok hoştur ya! Resim yapmak gibidir. Coşa coşa, patlaya patlaya yazar insan. Zor sizin işiniz, çok zor! Birileriyle röportaj yapacaksanız, onlar da atıp tutacak. Ki atma tutmanın dışında bir dizi iyi sohbetler lazım. Dayanılmaz sohbetler! Bir sohbeti veya konuşmayı bir müzik gibi dinlemek, ya da başlatabilmek. Siz caz dinliyor musunuz?

Evet dinlerim...

- Peki John Cage'in cazı aşağılayan makalelerini biliyor musunuz?

Bilmiyorum...

- Neden böyle bir tavır aldığını algılayabiliyor musunuz?

Ben sorayım, neden?

- Öyle düşünüyorum. Böyle bir tavra girmesi de iyi. Başka bir manada şüphe oluşturuyor. Aslında kalıplaşmış şeylerden rahatsız. Kalıplaşan şeyleri bir kalıba döktüğün an, kalıp olur. Daha önce ramakçıda çalışmışım, ramakçının işi potalarda olur. Potalarda altın olur tamam mı, onu ayıklarsın. Sana toz halinde gelir, bir sürü işlemden geçirirsin, en sonunda yapılan işlem şöyledir: Çok yüksek ısıda ateş verirsin ve ateşte toplanır altın. Bir sürü materyal kullanılır o arada. Altının ateşin kendisi olması ilginçtir, semah dönmek gibidir. H

Murat Yilmazyıldırım, Murat Çelik'le yolunu ayırdıktan sonra çıkardığı ikinci albümü Büyü ile dinleyicisine uzun ama hüzünlü bir aşk şarkısı sunuyor. Son derece başarılı bir çalışmaya imza atan Yilmazyıldırım, hayatının bütün gizli deliklerine cesurca girerek bir tutkunun peşinde hem yok oluşunu, hem de varoluşunu gözler önüne seriyor.

Çünkü Çiçekler Kadar Çok Sevdim

rakarak üç yüz altmış derece değişti-ren, beni farklı noktalara götüren bir albüm.

Aşk da bir büyü, karşındakini etkileme biçimi değil mi sence?

- Tabii ki büyü, ama nasıl yaşadığın çok önemli. Parantezler içersine girmeyecek aşklardan söz ediyorsak eğer, o zaman aşkın yalnlığına, doğallığına kapımı açabilirim. Parantezler içersinde sunulan aşklarda acılara ve hüznölere

daha cesaretle göğüs germek, katlanmak kalıyor geriye; o savaşı vermek ve galip çıkmak. Zor olan taraf bu. Zaten aşk bir büyü olmasaydı Tanrı evreni, canlıları yaratmazdı. Tanrının aşkı o kadar güzel ki, o güzelliği bütün kainata, canlılara bahşetmiş.

Peki büyü nerede bozulur?

- Parantezler içersine girerse bozulur.

O parantezi açalım yahu!!

- O parantezin dışında gibiyim, keşiştiği noktadayım. Müzikal anlamda çekinceli davranan biri değilim. Hayatımdaki belirgin şeyleri değiştirecek kadar da hüzünlü bir albüm bu. Aşka bakış mesafemde kendimi geride tutamadığım bir büyü vardı. O aşktan ne kadar uzak olamaya çalışsam da, geçmişe baktığımda, yaşadıklarımın aşk adına yaşanan hüznölere olduğunu gördüm. Aşk adamıyım. Buna meyliliyim.

Ne oldu, evliliğin bitti mi yoksa?

- (Duruyor bir süre) Evet, şu anda bitti.

Bir büyü bozulurken diğer büyü devam ediyor mu?

- Oralara girmesek... Büyünün bozulmuşluğu ya da bozulmamışlığı değil, benim özel hayatım bu. Gerçi özelimi de albüme taşıdım, sonuçta özel olmaktan çıktı. Kendi hayatıma engel koyamam. O nedenle albüme de taşıdım. Bir şekilde bu aşk yaşanılması gereken bir şeydi; aynen yazgı gibi. Yaşadım ve şarkılara sundum.

Bu albüm de diğer çalışmaların gibi çok hüzünlü. Ancak içerden kıpırdanmaya hazır, belli belirsiz mutluluk hissi uyandıran bir iki şarkı da var. Genelde sende olmayan bir şey bu.

- Hayat gelecek adına çok net bir şey sunmadığı için, o andaki bir duygunun etkisi altına girebilirim. Onun adı mutluluksa eğer, sembolik olarak hayata bir profil sunabilirsin. Ancak o bir sonuç değil, olsa olsa ufak bir anın yansımasıdır.

Başka bir konuya geçelim. Uzun bir süre Murat Çelik'le Düş Sokağı Sakinleri olarak çalıştınız. Sonra Murat Çelik dini tercihlerinden dolayı müziği bıraktı, aranızdaki bağlar koptu. Murat Çelik tekrar müziğe döndü ve her ikiniz de iki yıldır tek başınıza çalışmalar yapıyorsunuz. Ancak aranızda sürekli bir muhalefet var. Neden?

- Bu konuda çok yalnız kaldım, haksızlığa uğradım. İnsanlar çok etki altında kalıyor. Romantizm çok güzel bir duygu ama aptallığa varan bir duygusallık da var. Etrafında neler olduğunu farkına varamamak ve yalana kolayca inanmak gerçekleri göremekten kaynaklanıyor. Aslında neler olduğunu anlatmak da anlamsız. Uzun süre suskun kaldım. Ancak öyle şeyler duyuyorum ki, tahammül edemiyorum. Örneğin Düş Sokağı Sakinleri adını ayırdıktan sonra bir süre kullandım. Kullanacağımdan haberi vardı. En son "müzik günah, bırakıyorum, hakkınızı helal edin" dedi, isimi de kullanabileceğimi söyledi. Sonra böyle bir şey söylediğini kabul etmedi. Ardından, seninle yaptığı bir söyleşide onun dini inançlarına saygısızlık ettiğimden, seccadeye laf söylediğimden söz etmiş. Zaman gazetesinde ve dini yayın yapan televizyon programlarında da aleyhime konuşuyor. Provoke edici şeyler söylüyor. Son bir yıllık birlikteliğimizde namazını hep kıldı. Ben seccadeyi değil, taşıma biçimini eleştirdim. Kendisi için kutsal olan bir şeyi, yani bu örtüyü otel lobisinde, sokakta, şurada burada aleni taşıması abes geldi. Temiz poşetin ya da başka bir şeyin içine koyarsın. Ben gitarımı kılıfıyla taşıyım, ancak kullanacağım zaman çıkarırım. Gösteriş olsun diye taşınmaz. Biz Murat'la ak ile kara gibiyiz. Uyuş-

mamız mümkün değil artık. Benimle tekrar beraber olmak istedi, kabul etmedim. Ayrılma aşamasındayken eşim İngilizce kursuna gidiyordu, eşime İngilizce dersini o vermek istedi, ama araya bir perde gerelim, ben okuyayım o dinlesin dedi. Bu düşüncedeki biriyle nasıl bir araya gelebilirim ki? H

Kara Kutu

Sokakların Çatısı Yok

Cd çalarım ko-yuyorum albümü, önce düm-belek sesi sarıyor insanı, hoş bir ritim, hafiften

karnı kasları gevşiyor, ruhunuz istemsizce sağa ve sola kayıyor. Vay be diyorsunuz, ruh bile göbek atabiliyor. Sonra "siyah beyaz kopuk bir filmin dönen makarası". Karası ve yarasıyla düşünüyor müzik kulaklarınıza. Yıkıyor, hırpalıyor hiphop'un son yıllardaki yükselen sesi Barikat ve her sözüyle sanki balyoz indiriyor beynimize; hayata silah çekiyor. Bedenimize vurduğumuz zincirlere, bağımlılıklara, savaşımlara, kararttığımız gündüzlere, gecelere, yani yeni dünya düzenine meydan okuyor. F Tipi dünyadan Meclis tavanına atılan çiğ köftele, Yusuf'a, Deniz'e, Mahir'e ağıt yakan "ölü seveci topluma", soyup kaçanlara kadar kısa geçmişimizde ne varsa tek tek sayıp döküyor Barikat. Bir yılının bir yılını soktuğu şu koca dünyada kaybedecek neyin var diye soruyor Barikat ve bu sefer de pandik atıyor hayata. Hava, Su, Toprak ve Ateş adlı ikinci albümlerindeki her şarkı ayrı bir manifesto niteliğinde. Sert, hatıta kurşun ağırlığında. Albüm müzikal anlamda da son derece başarılı. Erol Büyükburç, Şahsenem ve rock grubu Anima ile düetler yapan Barikat; yaylılardan rock sounduna, oryantal ritimlere kadar birçok motifi kullanmış. Özellikle piyano soloları çok başarılı. Bu rap'in sert tavrını bir ölçüde kırarak lirizm dozunu yukarılara çekiyor. Bunun yanı sıra Şahsenem ve Erol Büyükburç inanılmaz bir enerji katmış şarkılara. Özellikle grubun Büyükburç'la düet yaptığı Solup Geden Bu Dünya son derece anlamlı. Daha da önemlisi, Erol Büyükburç'un yaşayan en büyük starlardan biri o dugunun kanıtı. Yine albüme adını veren, Anasır-ı Erba dediğimiz Hava, Su, Toprak ve Ateş. Sokakların Çatısı Yok ve Bu Öfke Dinmez mutlaka dinlenilmesi gereken şarkılar. İşin özü bu albümü herkesin çok dikkatli dinlemesini ve orta parmağını biraz ıslatarak hayata doğru kaldırmasını öneririm. Çünkü onlar öyle yapmışlar.

Büyü insanlar varolduğundan bu yana süregeliyor. İlkçağlardaki mağara resimlerinin temelinde de büyü var. Sanat da büyü sonuçta. Nedir sizin büyü?

- Hayatın sunduğu renkler benim yaşamımı çok derinden etkiliyor. Müziğin ritmi, içersine kattığım sözcükler, renkler bütünleştğinde çok gizemli, çok büyüsel bir yere ulaşıyor. Bütün albümlerimde, özellikle tek başına yaptığım çalışmalarda bu tılsım çok belirgin. Düzenlemelerle falan uğraştığında yalnızlığı tek başına yaşayamıyorsun. Zihninde yalnız olamıyorsun. Yalnızlıkta, içsel anlamda beni derinden yakalayan, farklı yerlere götüren tüm sebepleri yakından yaşıyorum. Çocukluğumdan beri her işi kendim yaptığım için kendimin efendisi oldum.

Ya sözlerdeki büyü...

- Bu albüm bir şekilde yasak aşkı anlatıyor. Tamamen olmasa da büyü oradan geliyor. Hayatımı çok derin izler, acılar bi-

Özlü Sözler

Benim Türk halkı ile ilk bütünleşmem haphışanede olmuştur.
Bayhan (Pop Star yarışmacısı)

Politik bir grup olduğumuz sürekli söylenir, bence politik falan değiliz, en fazla muhalif denilebilir, ki muhalif de değiliz. Aslında biz sadece hızlı. Başka bir şey değil
Rashit

Erkin'i (Koray) özlüyorum.
O da arayış içersinde. O da bir baba.
Orhan Gencebay

Uyu Yavrum Ninni

Popstar fırtına gibi esiyor. Her programı izlenme rekorları kırıyor, hepimiz programın yayın saatinde ekran karşısına çıkıyoruz. Hem programın formatı her türlü tantanaya çok elverişli, hem de bizdeki yapımcı firma epeyce bilgili epeyce **"tüccar"**. Firma, "Nasıl izlenme rekorları kırıyoruz" diyerek yan gelip oturmuyor, her hafta "minik" de olsa, yenilikler – farklılıklar ile çıkıyor karşımıza: Jüriyi kırmızı odaya al, yarışmacıları jürinin yerine geçir, **Suna Pekuy-sal'a "Lüküs Hayat"** söylet filan. Fazla bir şey değil, ama yine de bu kadarı bile hepimizi tavlama yetiyor. Nasılsa; heyecan, entrika, ifrata kaçma, hınç, intikam, ölümüne rekabet, kavga, gürültü... gibi hepimizi her zaman avucunun içine alan her türden duygu ve ruh durumu yerli yerinde duruyor. Üstüne her hafta bir parça cila çektiniz mi, biz yine "o an"ı yaşamak için **"kilitlenip"** kalırsız ekrana. Yalnızca yarışmacılar değil, jürimiz de Allaha emanet. Her biri kendi alanında iyi – kötü (belki daha çok "kötü") bir şeyler becermiş olan dört kişilik jürimize ilk elemelerde **"jüri olmak"** yetmekteydi ama şimdi yetmiyor. Hemen hemen hepsi, artık (normal olduğu üzere) yarışmacılara çevrilmiş bulunan kamera ve ışıkların yeniden kendilerine dönmelerini istiyor. Bu uğurda yapmadıkları şey yok: Kendi aralarında kıran kırana atışmalara girmiyorlar, yarışmacıları azarlamaya doymuyorlar, ağlıyorlar, bağırıp çağırıyorlar... Asıl yarışmacı onlar gibi. **"Popstar", "star", "bilmem ne star"** gibi anlamsız gruplamalar yapmaya ise doymuyorlar.

Aranjmanla Maranjmanla Avutayım Seni

Ayin Plak Kapağı

Popstar'ın "altından kalkamayacağı kadar çok ve zor laflı-sözlü-dizeli şarkılar" seçmesiyle ünlü yarışmacısı Selçuk (Yapar), kendisiyle yapılan röportajların birinde "Babam da türkücüydü" demiş ama babasının ismini vermemişti. Şahinler firmasının yayınladığı platin kapağına bakıldığında, bu "baba"nın Güven Yapar olabileceği ("benzerliğin bu kadarı da olmaz" ihtimali hariç) mümkün görünüyor.

Yarışmacıların hepsi, henüz işin başında olmalarına rağmen, sanki yıllardır bu işi yapmak üzere hazırlanmışlar. İşin gösteriş kısmı hepsinde "tam". Kılıkları, kıyafetleri, hal ve tavırları, sahnedeki havaları epeyce çalışılmış. Galiba, günün birinde "sahne"de olma ihtimalimiz doğabilir diye hepimiz gizli gizli hazırlanıyoruz. Bu çocuklar da öyle yapmış. İşin "imaj" tarafı mükemmel, eh; gerisi olmasa da olur. Şu an pop piyasamızın göbeğinde "ses"i olmayan, şarkı söylemeyi beceremeyen onlarca "star" olduğuna göre, onlar neden heveslenmesin ki? Evren benim favorimdi, ne yazık ki geçen hafta elendi. Gerçekten hissederek ve severek şarkı söyleyebilen tek yarışmacıydı. Ama elenmesi bence bir şey değiştirmeyecek. Bir şekilde müzik dünyasında kalıcı olmayı becerecek. **Abidin Tarkan'a** benzetiliyor. Benziyor da. Zaten bunun için çaba harcamış. Sevimli ama söylediği şarkıların tek bir bölümünü olsun doğru söyleyemiyor. Alpay, en genç, en heyecanlı yarışmacı. **Post – Hakan Peker** gibi. Ama kimsenin yeni bir Hakan Peker versiyonuna ihtiyaç duyduğunu sanmam. Aydan bir hırs abidesi ki, işler yolunda yürür ve müzik piyasasına profesyonel bir giriş yaparsa herkese gününün gösterecek. **Pre – Sezen Aksu** bu yarışmacımız. Barış müzik dünyamızın şanssız şarkıcılarından **Yaşar Gaga'ya** benziyor. Hiç fena değil. Ama saçları ve (artık herkeste bulunduğu için çok anlamsız kaçan) küpesi çok tatsız, çok anonim. **Serkül'ü** devirip birinciliğe yerleşmesi **"Sessiz Gemi"**nin popülerliğine bağlı olarak gerçekleşti, bakalım sürdürebilecek mi?.. **Elena yeni Anne – Marie David'imiz.** "Açık saçık koniş benimle haydeeeeee..."

gibi yamulmuş dizeleri özlemişiz demek ki... **Bayhan:** Bu da yeni **Ali Rıza Binboğa'mız.** Ama Ali Rıza Binboğa'nın daha işin en başında bile sahip olduğu erdemlerin bir parçası olsun onda yok. İşin altı boşsa, yaptıklarınız yalnızca "şamata" olarak kalıyor. "Olsun, ben yine de yaparım" dersiniz biz de güleriz. Kattı, cinayetti, şuydu buydu gibi haberler ya da balonlar ise, ondan çok yarışmayı organize edenlerin marifetleri gibi gözüktüyor. Daha işin en başından beri bilinen bazı hikayelerin önümüze sürülme zamanı ve biçimini yarışmayı organize edenler belirliyor ve her şey daha çok izlenebilmek için yapıyor. Bakalım daha ne renkli haberler fışkırtılacak üzerimize... **Eser de yeni Ersan Erdura'mız.** Sahnede ceket yakasını tuta tuta eğilip bükülmesi bayağı çalışılmış gibi ama kimselerin bir 60'lı yıllar "şantör"üne artık ihtiyacı yok... **Firdevs** yarışmanın en renksiz ismiydi. Ama **"Arap Saçı"**nı söylediği hafta, isterse böyle de olabileceğini gösterdi. O hafta çok sevdiğim onu... **Serkül:** Boşuna gayret. Bırakın bir "star", sıradan bir şarkıcı olmak için bile gereken asgari özelliklere sahip değil... **Selçuk'un** sesi hiç fena değil. Belki de bu "yakışıklı erkek" tayfasından (Barış ile birlikte) o kalacak geriye. Elenebilir ama tıpkı Evren gibi, Selçuk da eninde sonunda piyasada kalıcı olacak... **Fusun Önalvari Ceyda'nın** elenmesine ise resmen sevindik. Bütün rolleri çalmaya niyetli annesi perişan etmişti bizi...

Türk popunun aykırı yüzü **Şanar Yurdatapan,** yıllar yıllar önce ® Uyu yavrum ninni, uyutayım seni, aranjmanla maranjmanla avutayım seni / gibi öldürseye eleştirel dizelerle ® Ninni / şarkısını kurmuş ve **Melike Demirağ'a** söyletmişti. Yurdatapan'ın eleştirdikleri aynen sürüyor. Hiçbir şey değişmedi. Bu yazı bile, bu süren durumun, nasıl sürebiliyor olduğunun bir açıklaması gibi kabul edilebilir. Tuzaktan kurtulabilenimiz, ® aranjmanla maranjmanla / avutulmaktan şikayet edenimiz yok. Türk popunun büyük tüccarı / sosyologu Sezen Aksu'nun dediği gibi : ® Masum değiliz, hiç birimiz... /

Hep ® böyle başa böyle tıraş / mu-

amelesini kendimize uygun görüyor, sevimizi çıkarmıyor, yuvarlanıp gidiyoruz. Eh, biz biliriz... **N**

En İyi Müzik Yarışmaları

1-Altın Mikrofon

Hiç şüphesiz en iyi yarışmamız bu. İlk olarak Türk popunun eme leme günleri sayılan 1965 yılında yapılmaya başlandı ve daha hemen ilk yarışma ile birlikte Türk popunun geleceğini derin bir şekilde etkiledi. Mavi Işıklar'dan Silüetler'e, Cem Karaca'dan Edip Akbayram'a kadar onlarca önemli ismi bu yarışmaya borçluyuz.

2-Eurovision

TRT'nin organize ettiği bu yarışma 1975 yılında başladı ve hala da sürmekte. "Kırık bir aşk hikayesi"nin şarkısı "Seninle Bir Dakika"dan kült "Opera"ya kadar bir dolu şarkı bize bu yarışmadan miras kaldı.

3-Altın Ses

Bu da Hafta Sonu gazetesinin düzenlediği bir yarışma. Hafta Sonu, her zaman "dedikodu" ağırlıklı bir gazete oldu ama, 70'lerde, bu özelliğini "güzel şeyler de yaparak" dengelemeye çalışmıştı. "Altın Ses" ilk olarak 1967 yılının sonlarında yapıldı ve o yıl Nilgün Arkun (Onatkut) "kraliçe", Ersan Erdura da "kral" olarak seçildiler. Ama bu yarışma 1970 yılında tepe noktasını gördü. O yıl, 15 yaşındaki Nilüfer (Yumlu) "kraliçe" olacak ve Türk popu gelmiş geçmiş en büyük starlarından birine kavuşacaktır. Aynı yarışmada Sezen Aksu (Seley) da yarışır ama, aralarında Ajda Pekkan'ın da olduğu jüri üyeleri, Sezen Aksu'yu ilk 5'in arasına bile sokmadan hemen işin başında eler. Ajda Pekkan'ın oyu Nilüfer'e gitmiştir. Hain ve dedikoducu kuşların söylediğine bakılırsa; yıllar sonra Ajda Pekkan, Nilüfer'e oy verdiğine çok pişman olduğunu söylemiş ve "Şimdiki aklım olsa..." demiştir.

Panter Emel, Altan Erbulak ve Muhterem Nur ile birlikte.

Eski Güzel Günler

PANTER EMEL

Sezen Cumhur Önal'la dostluğumuz çok eskilere dayanır. Zamanın önemli bir dergisinin sinema sayfasını hazırlıyordu, benim de sinemadaki ilk röportajlarımdan birini o yapmıştı. Geçen akşam, Hayvan'ı sürekli okuduğunu, benim de eski günlerden bahsetmemi istedi. Aslında sinemanın eski günlerini yazacak en önemli isim kendisidir, ama ben onun istediğini yerine getirmek için o günlere ait bir kaç anı yazıyorum.

İlk filmim **Feryat**'tı, reji asistanı da **Yılmaz Güney**. Yılmaz'la dostluğumuz Türkiye'deki son günlerine kadar sürdü. En son Levent'teki kırmızı kapılı evinde bir akşam yemeğinde görüştük. **Fatoş** yedi aylık filan hamileydi. Yemekte, Yılmaz'ın annesi, erkek kardeşi, **Hayati Hamzaoglu** ve eşi vardı. Yılmaz'ı en son, o gece bana zorla karpuz yedirirken hatırlıyorum. **Feryat** filminde, **Altan Erbulak** oynuyordu, Altan'la ölümüne kadar süren dostluğumuzun yeri çok farklıdır. Altan Yeni Sabah gazetesinin günlük karikatürlerini çizirdi. O zaman ki Yeni Sabah'ın kadrosu basın camiasının en önemli isimlerini barındırıyordu. **Oğuz Aral, Nezih Demirkent, Fecri Ebcioğlu, Teoman Orberk, Çetin Üzkrım, Kadri Yurdatoğlu** gibi. Geçen Altın Portakal festivalinde Kadri ile bir anekdot hatırladık. Ben sık, sık Yeni Sabah'a giderdim. Oğuz'la Altan aynı odayı paylaşıyorlardı. Genellikle herkes oraya gelirdi, çünkü orada sohbet inanılmaz olurdu. Bir gün gazetenin yemekhanesinde, hepimiz yemekteyiz Kadri, Altan'ın çorba tabağına gizlice bir tuzluk dolusu tuzu boşalttı. Altan farkında değil çorbadan bir kaşık aldı, biz Oğuz, Fecri hepimiz ne yapacak diye pür dikkat bakıyoruz. Altan "tuzluk nerede, bu çorba çok tuzsuz" demez mi? Altan'ın cenazesini Şişli Camii'nde ben Oğuz'a sarılmış "çok erken" diye ağlıyorum, **Oğuz Aral**'da "ne zaman olsa çok erken denir" diyor. Altan öldüğünde bir yerimi kaybettim, hala da öyle hissedirim. Şimdi de **Fusun Erbulak** ve kızları **Sevinç**'le görüşüyorum, iyi ki onlar var. **Muhterem Nur**'la birkaç film de oynamış, çok iyi arkadaş olmuştuk. O sırada Muhterem bir haftalık tatil için Şile'ye gidecek, ısrarla benim de gelmemi istiyor, ben "annem göndermez" diyorum. Muhterem "ben gelip izin alayım" dedi, birlikte bizim Ka-

ragümrük'teki eve geldik. Annem Muhterem'i kırmadı, gitmeme izin verdi, ama biz kapıdan çıktık ki sokağa adım atmak mümkün değil. Muhterem'in geldiği duyulmuş herkes sokağa toplanmış, işini bırakmış önlükleriyle kasaplar mı dersiniz, inanılmaz bir kalabalık. Muhterem Nur geçekten Türk sinemasının gelmiş, geçmiş en önemli isimlerindendir. Yoksullara yardım eder ve bunu gizlilikle yapardı. Geceleri eski semti Eyüb'e gider, yardımlar yapar bunu neredeyse benden bile gizlemeye çalışırdı. **Ayhan Işık, Fatma Girik, Çolpan İlhan'la Avare Mustafa** filminde ben Ayhan'ın kızkardeşini oynuyordum, **Salih Tozan** babamızı, set arasında hepimiz soyunma odasındayız, **Sadri Alışık** o filmde oynamıyor Çolpan'ı ziyarete gelmiş, yalnız odadaki aynaya bir yazı asılmış "görevlilerin misafir getirmemesi" gibi, Sadri yazıyı okuyunca "hah" dedi "ben görevli değilim demek ki masafir getirebilirim" herkes gülmekten kırılıyor.

Bir gurubumuz var, ortaklaşa bir arada olmak için, çünkü o zamanlar arkadaşlıklar ve dostluklar çok önemli. Bakın yazıhane ortakları kimler: **Ahmet Mekin, Tarık Dursun K, Nuri Ergün, Nejat Saydam**, kadroya bazen **Aysel Gürel, Göksel Arsoy, Demirtaş Ceyhun** da katılır, genellikle birlikte olurduk. Aysel zaten mahalleden de komşumdur. Ahmet Mekin Erdek'te yaşıyor, kızının nikah şahidi olduğunda "sırf senin için geldim, İstanbul'a gelmiyorum" demişti. Demirtaş ve Tarık Dursun'la şimdi de sık sık görüşebiliyoruz. **Fikret Hakan** sinemanın sendikası olması için çok uğraştı. İtalya'dan, onların tüzüğünü getirmeye uğraşıyor, birlikte İstanbul Üniversitesi Foto Film Merkez Komutanlığı kapı kapı dolaşıyoruz. Komutan **Nusret Eraseran**'ın odasındayız, aaa o ne **Sezen Cumhur** orada ben "merhaba Sezen" diyorum, Sezen'de gık yok, o hazirola duruyor, yani asker bizim orada olduğumuz sürece sevgili Sezen öyle hazır oldu durdu. Ağabeyi **Sefa Önal**, o tarihlerde "Dünyanın En Güzel Gemisi" kitabını yazıyor, yazdıklarını da ezberle hepimize okuyor. Güldüğünde yüzü Sefa kadar değişen biri yoktur. O dünyanın en güzel gülen insanıdır. Bunları yazmamı Sezen istedi, umarım bir gün o da kendi hatıralarını kitaplaştırır. **H**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Dergahın Gömleği

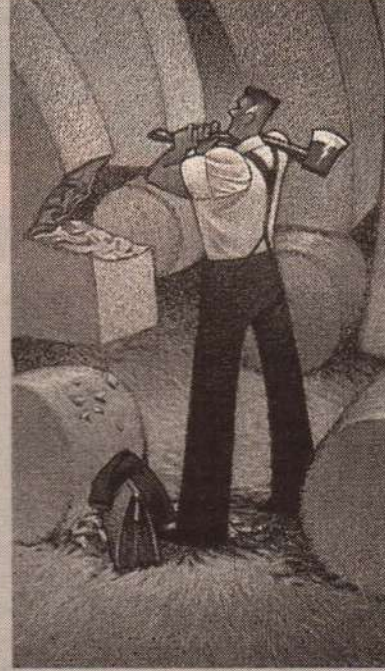
AYHAN BOZKURT

Bu, bir rüyaydı. Kan ter içinde uyandım. Artık ben, hayatın bana verdiği acı bilançoların ağırlığının düşlerini etkilenmemesi için ve aynı zamanda düşlerini varetmek için bütün gücümle yazmaya karar verdim. Bu rüya onlardan birisidir.

Dört bir yanı yüksek duvarlarla çevrili geniş bir avlunun içindeydim. Zifiri bir karanlık vardı, gökyüzünde tek bir yıldız ışıltısının olmadığı karanlık. Serindi ve ilikle-rime kadar işliyordu hava. Avlunun bittiği yerde uzun bir koridor, koridorun sonunda karanlık başlıyordu. Önce farkedemediğim ama yaklaştıkça bunun yeşil bir kapı olduğunu gördüm. Ahşap, devasa bir kapıydı bu. Üzerinde işlemler vardı. Adeta han kapısını andırıyordu. Biraz daha yaklaştım. Ortasında kocaman bir kilit vardı ve kilidin altında yuvarlak, demir bir tokmak. **Aşağıya baktım. beyaz, tüylü bir paspas duruyordu.** Kafamı kaldırdım, kapı ya-vaşça açıldı. Sanki içeriye girmem için birileri beni zorluyordu. Tedirgin oldum. Paspasın üzerine bastığımda tedirginliğim daha da arttı. Çünkü ayaklarım kocamandı. Evet kocaman, inanmak istemiyordum. Gözlerimi ovuşturdum. Ayak parmaklarım hareket ediyor ve paspasın tüyleri arasında bir kaybolup, bir görünüyordum. Ilyce tedirgin oldum. Yarı aralık kapıdan içeriye göz ucuyla baktım. Hiçbir şey görünmüyordu. Dönüp, gitmek istedim ama gidemiyordum. Ayaklarımın hareketini hissediyor, korkumdan bakamıyordum.

Nasıl oldu bilmiyorum ama içeride buldum bir an kendimi. Burnuma bitki kokusunu andıran keskin bir koku geldi. Hiç alışık olmadığım hatta ilk defa hissettiğim bir kokuydu bu.

Gözlerim karanlığa alışmış olacak ki, içerisini seçebiliyordum artık. Önce bir sedirin üzerinde olduğumu farkettim. Kafamı sağa doğru çevirdiğimde bir pencere gördüm. Siyah bir perdeyle kapalıydı. Bir adım attım, perdenin kenarından küçük bir ışık sızdı yere. Işığın sızdığı yerde bir şilte vardı. Şiltenin üzerinde rengarenk boncukları olan uzun bir tesbih. Bir iki adım daha attım, önümde kalpağa benzer, tüylü bir şapka duruyordu. Eğildim, şapkaya önce dik-katlice baktım. Bir an üzerimdeki korku ve tedirginlik kaybolmuştu. Sonra şapkayı aldım. Tüyleri kadife kumaşı andırı-yordu, yumuşak ve kaygan. Elimle şapka-nın her tarafına dokundum. Öylesine huzur verici bir duyguydu ki bu, ken-

dimden geçmişim.

Gözlerimi açtı-gımda içeride, tam karşımda genç, uzun boylu bir adam bana bakıyordu. Tedirgin oldum. Gülümseyerek,

"Korkma" dedi ve arkasından, "hoş-geldin der ahıma" diyerek kırmızının ağırlıklı olduğu nakışlı bir kilimin üzerine oturdu. Şaşırmıştım. Etrafa baktım. Her şey değiş-mişti. Pencere açıktı ve tatlı bir rüzgar esiyordu odanın içe-risine. Yerde duran şilte ve tesbih yoktu. Yalnızca şapkayı gördüm. Tam şapkaya bakıyordum ki,

"Şapkamı neden taktın" dedi bu uzun boylu adam. "Hayır" dedim, "takmadım." "Takmak istedin ama?" "Şapka duruyor, bakın" dedim, "takmış olsam kafamda dururdu." Gülümsedi. Bembeyaz dişleri parlıyordu. Yüz hatları o kadar düzgündü ki, bakakaldım adama. "Şapkamı takmadın peki, neden gömleğimi giydin?" dedi suçlarcasına. "Bu gömlek..." dedim, "ne zaman giydim.." "Giymişsin işte" dedi.

Ne yapacağımı şaşırmış bir halde kalakaldım. Söyleyecek hiçbir şeyim yoktu artık. Giymedim desem, değil o, kimse inanmazdı buna. "Ne yapabilirim?" dedim, yenilmiş bir ses tonuyla. "Bir şey yapmana gerek yok" dedi, "sadece beni dinle."

Hiç konuşmadım. Yere bakıyordum. Üzülüşümü anlamış olacak ki, "Kaldır kafanı, dik tut başını" dedi. Söylediğini yaptım, biraz rahatlamıştım. "Ben bütün insanların iyilikten yana olmasını isterim" diye başladı sözlerine. "Ama bu mümkün olan bir şey değildir. Çünkü hayatta iyilerin olduğu kadar kötülerin de olması gerekiyor. Bu bir dengedir, asla bozulmaz. Güçlünün karşısında zayıf, haklinin karşısında haksız, güzelin karşısında çirkinin olduğu gibi. Ama bütün bunların öbür dünya diye bir yerde karşılığı yoktur. Gerçek hayat yaşadığın hayattır. Hiç kimse, yaşadığını hayatın dışında başka bir yerde ne cezalandırılacak ne de mükafatlandırılacak. Böyle bir bedel yok."

Ayağa kalktı. Söylediklerini düşünüyordum. Gömlek ve şapkayı soracaktım ki, uzun boylu bu adam bir anda kayboldu. Odanın ortasında duruyordum. Sağıma baktım kapı kayboldu önce. Ardından pencereler, kırmızı nakışlı kilim. Sonra oda...

Toprak kokusu geldi burnuma. Derin bir nefes çektim. Gökyüzü masma-viydi ve gülümsüyordu sanki bana. Yaşamak ne güzel bir duygudur. İyisiyle, kötüsüyle yaşamak... **H**

1977 yılının kapkaranlık Aralık ayında da benzer konuşmaları duydu Miriam'ın küçük kulakları ve dışarıda esen şiddetli rüzgar önce pencere pervazındaki aralıklardan girdi, sonra Miriam'ın konfordan uzak odasının duvarlarını genişletti ve nihayet bir balon gibi şişirdi. Oda büyüdükçe büyüdü ve Miriam küçüldükçe küçüldü...

Çocukluk Tanrıya Mecburî Hizmet

HATİCE MERYEM

1977 yılının son gecesinde bir çocuk, yeryüzündeki varlığından ölesiye utandı. Sekiz yaşındaydı. Eğer nüfus cüzdanlarında yeri olsaydı "Ana Baba Ayrı" yazılmalıydı. -Oysa ana baba dediğin asla ayrı yazılmamalı ve eğer mümkünse birleşik hale getirilerek kalbi kırık tüm çocukların gönlü alınmalıydı. Bu hikaye boyunca bari biz birleşik yazalım.-

İsmi Miriam olan bu kız çocuğunun malum, iriydi gözleri, boynu incecikti, bir fiskeyle kırılacak kadar ince; ve anababası ile birlikte mutlu mesut yaşayan şımarık kız çocuklarından ziyadesiyle olgundu ruhu; ve olgunluk her çocukta durduğu kadar çiğ, anlaşılmaz duruyordu onda da; ve elleri yaşlı bir kadın eli kadar bol kemik, bol deriden ibaretti, öylesine zayıf, öylesine hafif, kanatlandı kanatlanacak.

Ne yılbaşı ne bayram ne de başka özel günlerin yaklaşmasını hiç istemezdi Miriam. Öteki tüm çocukların mutluluk denizinde boğulduklarını düşündüğü bu özel günlerde anababası ayrı bütün çocuklar gibi Miriam da paylaşılmaz olur çıkar; böylelikle bütün özel günler Miriam'ın çocukluk belleğinde kahrılı günler olarak yerlerini alırdı. Anababası, nedense, sahip oldukları ve en kıymetlimiz dedikleri Miriam'ın ruhunun iki yakasından tutup çekiştirmeye başlardı.

- Geçen yılbaşında da sendeydi çocuk!

- Hep aynı şeyi yapıyorsun! Senin yüzünden bu kız bu halde. **On yaşına geldi, hâlâ altına işiyor!**

- Sen kendine bak! Sıradan günlerde çocuğu görmek bile istemiyorsun, bayram ya da yılbaşı yaklaşınca tazi gibi dönenip duruyorsun çocuğun etrafında! Bizden uzak dur! Çocuğun dengesini bozuyorsun! Sen git arkadaşlarınla eğlenmene bak! **Çocuk senin neyine!** Adam olup evinde oturaydın da çocuğunla vakit geçireydin!

- Sen kendine bak! Asıl sen...

1977 yılının kapkaranlık Aralık ayında da benzer konuşmaları duydu Miriam'ın küçük kulakları ve dışarıda esen şiddetli rüzgar önce pencere pervazındaki aralıklardan girdi, sonra Miriam'ın konfordan uzak odasının duvarlarını genişletti ve nihayet bir balon gibi şişirdi. Oda büyüdükçe büyüdü ve Miriam küçüldükçe küçüldü, nihayet daha kemikleri yerli yerine oturmuş göğsü henüz adını bilmediği bir duy-

guyla sıkıştı kaldı. Bu sıkışmayı camları sarıyan şiddetli rüzgardan sandı Miriam. Oysa utançtı bu ve rüzgar hayatının ışığını şöyle bir titretmişti; az kalsın sönecekti. Hâlâ yatağını ısıtıyor olduğunu ve varlığı yüzünden birbirine düşen anababasına sadece mutsuzluk verdiğini rüzgar daha nasıl anlatacaktı işte. Varlığından utandığı ilk geceydi bu ve ölümle burun buruna geldiği.

Telefonun diğer ucundaki annesiyle dışarıdan babasına görünmeden, iyice şişirilmiş bir balon gibi patladı patlayacak haldeki odasının kapısını bir parça aralayarak küçük ve sakın adımlarla üst kattaki dairenin kapısının önüne vardı.

1977 yılının Aralık'ında esen şiddetli rüzgarın Miriam'ın odasına utanç dolu sırlar üfllediği sırada Yıldız isimli sekiz yaşında bir başka çocuk, annesinin yaz aylarında

yurtdışından kendisine getirdiği oyuncak bebekle oynuyordu odasında. Anababası ayrı değildi, ancak yılda bir kez Türkiye'ye geliyor, bütün bir yıl kendilerini özlemesi için çuval dolusu oyuncak bırakıp geldikleri gibi gidiyorlardı.

Zil çaldığında Yıldız koştu. Babaannesine Yıldız'a fena bağırdı. Kim o, diye sormadan niye açıyorsun kapıyı. Karşısında yaz boyu

geç vakitlere kadar parkta oynadığı ve canından çok sevdiği arkadaşını görünce sevinçten öldü Yıldız.

Kimmiş gelen a kızım, diyen babaannesine 'kimse yok' diyerek geçiştirdi ve sarıp sarmalayıp arkadaşını odasına götürdü.

Sarışın ve tombuldu Yıldız. Kara ve kuruydu Miriam.

Kılcal damarlar al al yollar çizdi Yıldız'ın yanaklarında.

Mor bir halka dönüp duruyordu Miriam'ın gözlerinin etrafında.

Anasız babasız tüm çocuklar gibi karanlıkta seçilebilirdi ikisi de. Ampul gibi parlıyordu saçları. Sapsarı ve kapkara. Bir oyun başlattılar 1977 yılının son gecesinde, sessizce, saatlerce.

Anababası olmayanın arkadaşı vardır şu dünyada yalnız. Buna inanarak oynadılar. Bir ana oldular bir baba, bir uyudular bir uyandılar, bir ağladılar bir güldüler. Her oyun kadar gerçektir onları de. Akşam erken indi oyunlarına ve rüzgar yalnızca yorganalıtına işlemiyordu.

Yıldız kucığına yatırdı Miriam'ı ve sevdi onu. Yıldızlı kara saçlarını okşadı, kirpiklerine dokundu, karnasını öptü.

Miriam kucığına yatırdı Yıldız'ı ve sevdi onu. Işıklı sarı saçlarını okşadı, kirpiklerine dokundu, beyazını öptü.

2003 yılının Aralık ayının son gecesinde yine şiddetli rüzgarlar camları zorluyor, vapur seferlerini iptal ettiriyor, koca çınarların belini büküyor, bu devirde fötr şapka kullanmakta ısrar eden birkaç kişiyi doğduğuna pişman ediyor ve el kadar çocukların odalarına utanç dolu sırlar üflüyorken sıcak evinde televizyon karşısında oturan Madam Miriam'ın içi titredi ve avucunda tutmaktan ısınan mandalinasından bir dilimi ağzına atarken Mösyü Hikmet'e kendince kallavi bir laf etti.

"Ah be Hikmet, çocukluk bir nevi tanrıya mecburi hizmet!" Mösyü Hikmet çok güldü bu lafı.

HALİL GÖKHAN
konuşan
kadın
roman

12 Ocak'ta
tüm
kitabevlerinde!

Karanlık ve loş bir modaevinde, ünlü modacı Leon Ziya'nın kadın misafiri ile baş başa konuşarak geçen on "günah dolu" gün.

Moda, tarih, felsefe, kutsallık, psikanaliz ve kriminoloji kavramlarının bir araya geldiği bu "succeza freski" romanda insan vücudunun en sorunlu uzvu olan ağız, son derece "saldırgan" bir tarzla yargılanıyor.

Bu yüzü bir yerlerden hatırlıyordum. Biraz daha baksam çıkaracaktım. Siluet, duraksamamdan yararlanarak kendini toparladı. Üzerine yürüyünce siluet ürktü, birkaç adım geriledi. Böylece yakındaki lambanın ışığı yüzüne vurdu. Siyah saçları arkaya taranmıştı, kemerli bir burnu, mavi mi, gri mi olduklarını ayırtedemediğim açık renk gözleri vardı.

Praglı Hayalet

AHMET ÜMİT

Sis koyulaşıyordu. Birkaç adım önümü bile göremez hale gelmiştim. Yol kenarındaki ağaçlara çarparım korkusuyla, bastonunu yitiren bir kör gibi ellerimi öne doğru uzatarak ilerliyordum. İleride bir sokak lambası olmalıydı. Ona ulaşsam, bir duvar gibi çöken bu sisten kurtulurum, diye düşünüyordum. Çünkü ilk sokak lambasından sonra yüz metre arayla başka lambalar yer alıyordu.

Yürürken koca gövdeli bir ağaca çarptım, bir çöp bidonunu devirdim, bir kediye ürktüm ama sonunda sokak lambasının ışığını gördüm. Sis içinde ölgün ölgün gülümseyerek beni selamlıyordu. Hızla yaklaştım ışığa. O da ne? Sokak lambasının altında bir adam durmuyor mu? Yavaşladım, siyah bir pelerin giymişti, koyu renk saçları ince uzun bir yüzü vardı. Hiç de saldırgan birine benzemiyordu. Yine de temkinli olmakta yarar vardı. Göz ucuyla adamın hareketlerini izleyerek yolun karşı tarafına yöneldim. Adam da kıpırdamıştı. Aldırmadan yoluma devam ediyordum ki hızlanarak, yaklaştı. Bir an ne yapacağımı bilemedim. Kısa bir duraksamadan sonra olduğum yerde durarak onu beklemeye başladım. Adam yaklaşıncaya, ondan önce davranarak;

"Bir şey mi istiyorsunuz?" diye sert bir sesle sordum.

"Sizi bekliyordum" dedi.

"Beni mi bekliyordunuz?" diye sölendim. "İyi ama ben sizi tanımıyorum ki!"

"Nasıl olur?" dedi iki elini yana açarak, "beni siz çağırıyorsunuz."

"Siz ne saçmalıyorsunuz?" diyerek sesimi yükselttim. "Ben kimseyi çağırmadım."

Bağırmanın üzerine adam bir adım geriledi.

"Saçmalamıyorum" dedi çekingen bir tavırla. Sonra elini pelerinin içine soktu. Tabanca ya da bıçak çıkartmasından korkarak bu defa ben geriledim. Ama korktuğum gibi olmadı. Adam pelerinin içinden bir dergi çıkarttı. Dikkatli bakınca elindekinin arada bir benim de yazılar yazdığım... Dergisi olduğunu anladım. Adam dergiyi bana uzatarak,

"Saçmalamıyorum" diye yineledi, "bakın, davetiyeniz burada."

Dergiyi görünce rahatlamıştım. Belki de bu gizemli yabancı, dergiden biriyle buluşacaktı da raslantı sonucu benimle karşılaşmıştı.

"Sanırım beni biriyle karıştırıyorsunuz," diyecek oldum.

"Hiç sanmıyorum," dedi. Başıyla elindeki dergiyi işaret ederek ekledi. "Otuz

dokuzuncu sayfadaki yazı sizin değil mi?" Sesi yumuşaktı ama sorgular gibi konuşması yine de canımı sıkıyordu.

"Evet, o yazı benim" diye gürledim. "ne olacak?"

Sesim yükselince karşımdaki adam ezilip büzülmeye başladı.

"Üzgünüm, bana kalsa, inanın sizi rahatsız etmezdim ama yaratıcım..."

"Ne diyorsunuz siz" dedim. "Yaratıcınız kim, siz kimsiniz?"

"Benim kim olduğumu bilmiyor musunuz?" Elindeki dergiye bakarak şaşkınlıkla mırıldandı.

"Ama hakkımda o kadar çok şey yazmışsınız ki!"

Kafam iyice karışmıştı.

"Siz kimsiniz, lütfen şu kimliğinizi açıklayınız artık."

"Ben Karl Rossmann (1). Yazınıza konu olan Kafka'nın Kayıp adlı romanının kahramanı."

"Karl Rossmann mı?"

"Evet, ama siz bunu zaten biliyorsunuz."

Gülmeye başladım. Adam tuhaf tuhaf yüzüme bakıyordu. Gülmem geçince,

"Söyleyin bakalım" dedim, "bu şaka kimin başının altından çıktı?"

"İnanın şaka değil bu. Ben gerçekten de Karl Rossmann'ım."

"Bırakın bu mavalları da benimle dalga geçen kim onu söyleyin."

"İnanın bilmiyorum. Beni yaratıcım yolladı size."

Rolünü ne kadar da iyi oynuyordu, ama buna daha fazla katlanmaya hiç niyetim yoktu.

"İyi o zaman Her Rossmann, ne haliniz varsa görün" diyerek yoluma devam ettim.

"Durun, ne olur gitmeyin" diye arkamdan seslendi. Aldırmadan yürüdüm. Dergiden birileri benimle dalga geçmeye çalışıyorlardı ama yanlış adama çatmışlardı. Kandırarak başka birini bulmalıydılar.

Sokak lambasından uzaklaşıncaya yeniden karanlığın içine girdim. Ama eski tedirginliğim kalmamıştı. Biliyordum ki az sonra başka bir sokak lambası karşılayacaktı beni. Ya orada da Kafka'nın başka bir kahramanı bekliyorsa? Yok canım, o kadar da değil.

İlerdeki lambanın ışığını seçer seçmez dikkat kesildim. Evet, düşündüğüm gibiydi, kimsecikler yoktu. Her şeye rağmen içimden bir ses, buradan çabucak uzaklaşmamın yararlı olacağını söylüyordu. Adımlarımı açtım, tam sokak lambasının altından geçerken, içimdeki sesi kulaklarımla duydum.

"Karnım aç" dedi hırıltıyla.

Hayır, bu ses benden değil, sokak lambasından geliyordu.

"Karnım aç, yardım et" diye yineledi hırıltı.

Başımı kaldırıncaya, lambanın direğinden beni izleyen kocaman bir hamam böceğinin patlak gözleriyle karşılaştım.

"Ahhh!" diye korkuyla haykırdım.

Sesimden ürken böcek lambanın tepesine kaçtı. Ben ise şaşkınlık içinde kalmıştım; ne kaçabiliyor ne de böceğe bakabiliyordum.

"Tanrı rızası için bir parça ekmek" diye yeniden söylendi böcek. Birden korkum kayboldu. Bunu nasıl yapıyorlardı bilmiyordum ama arkadaşlarımdan bana kurnazca bir oyun oynadıkları açıktı. Bu olayların başka bir açıklaması olamazdı.

"Kesin şunu" diye haykırdım, "kesin artık. Bu oyuna bir son verin."

Hamam böceğinin duyargalarının kıpırdadığını gördüm.

"Neden bahsettiğinizi anlamıyorum. Ama çok açım, ne olur bana bir parça yemek..."

Çevreme baktım. Birileri koyu karanlıkta mikrofonla konuşuyor olmalıydı. "Allah hepinizin belasını versin" diye bağırdım.

"İşte bunda haklısın" dedi böcek, "tanrı herkesin yanında benim yaratıcımın da belasını versin."

"Yeter be!" diye uludum. "Yeter! Başlıyacağım şimdi yaratıcınızdan, sizden de..."

"Aman ne yapıyorsunuz?" dedi ses. Gerçekten de ürkmüş gibiydi. "Yaratıcınıza hakaret etme. O çok güçlüdür. Görüyor musun, beni, böceğe çevirdi. Ona hakaret etmeyi sürdürürsen kimbilir sana neler yapar."

Artık onun yanında daha fazla kalamazdım, hızla yoluma devam ettim. O ise arkamdan seslenip duruyordu.

"Gitme, ne olur yardım et."

Onun kısık sesine aldırmadan öteki sokak lambasına yürüdüm. Bakalım orada beni mi bekliyordu. Ama bu kez ar-

kadaşlarımdan oyunlarını bozacak, beni gafil avlamalarına izin vermeyecektim.

Lambanın ışıklarını seçer seçmez iyice duvara yaklaştım. Böylece karanlıkta kalarak, beni bekleyen arkadaşlarımdan oyunlarını boşa çıkartacaktım. Lambanın çevresinde tek bir Allahın kulu bile yoktu. Ama uyanık olmalıydım. Bizim serseriler belki de başka bir numara çeviriyorlardı. Sokağı iyice kolaçan etmeliyim, diye dönüp arkama bakarken, birine çarptım. Daha benim bir şey dememe kalmadan,

"Demek beni burada da buldunuz" diye söylendi adam.

"Sen de kimsin?" diye bağırdım.

Kötü kötü baktı yüzüme.

"Takip ettiğiniz kişiyi tanımadığınızı söylemeyin sakın."

"Ne takibi, ne adamı? Gece vakti evime dönüyordum, karşıma siz çıktınız."

"Lütfen böyle yapmayın. Suçumu söylemiyorsunuz kabul ama böyle sürekli göz hapsinde tutarak benimle oynamayın."

Gülmeye başladım.

"Eminim birazdan adınızın Josef K (2) olduğunu söyleyeceksiniz" dedim.

"Söylememe gerek yok ki, bunu zaten biliyorsunuz."

Herif ne kadar soğukkanlıydı. Bizimkiler bu oyunu hazırlarken tiyatrocularından da yardım almış olmalıydılar. Öfkeyle karşımdaki adamın yakasına yapıştım.

"Bu oyunu biraz daha sürdürürseniz, suratınızın ortasına yumruğu yersiniz" diye gürledim.

Kendisine Josef K diyen adam korkuyla başını geriye attı.

"Bana vurmayın, ne olur bana vurmayın" diye yalvarmaya başladı. "Nereye isterseniz gelirim, karakola, mahkemeye..."

Anlaşılan bunlar beni çıldırtmakta kararlıydılar.

"İstemiyorum" diye bağırdım, "istemiyorum! Anlamıyor musunuz. Sizin şakanızı istemiyorum. Bırakın artık yakamı."

"Ama ama..." diye kekeleydi adam, "ben değil siz benim yakamı tutuyorsunuz."

Bir an adamın yüzüne, sonra yakasına yapışmış iri ellerime baktım. Haklıydı. Hemen bıraktım yakasını. Yakasını bırakır bırakmaz adam koşmaya başladı. Sisler arasında kaybolana kadar durup onu izledim. Yoksa bunlar şaka değil de gerçek miydi? Ama bu olanaksızdı. Belki de çıldırıyordum. Son zamanlarda Kafka altı olmuştum. Günlerdir onun kitaplarıyla yatıp, onun kitaplarıyla kalkıyordum. Sonunda bilinçaltım isyan ediyordu galiba.

"Bir sonraki lamba" diye söyledim kendi kendime, "bakalım bir sonraki lambanın altında neler bekliyor beni."

Sise aldırmadan, gizlenmeden, çekinmeden lambaya yürümeye başladım.

Lambanın ışıklarını yeni seçmeye başlamıştım ki beklediğim olay gerçekleşti. Işığın içinden üç adam çıkıp bana yaklaştı.

"Şato'ya nasıl gidebileceğimizi söyleyebilir misiniz?" diye sordu içlerinden biri.

Hiç bozuntuya vermedim.

"Adınız K. (3) mı?" dedim en az onunki kadar doğal bir tavırla.

Şaşırmıştı. Beni kuşkuyla süzdükten sonra,

"Nereden biliyorsunuz?" diye sordu.

"Ben Şato'dan geliyorum. Sizi oraya götürmekle görevliyim" dedim.

K.'nın yüzündeki şaşkınlık yerini sevince bıraktı. Ama yanındakilerin gözleri kuşkuyla kıslıdı.

"Siz kimsiniz?" diye sordular aynı anda.

Hiç kızmadım. Artık ben de oyuna katılmaya karar vermiştim.

"Kuralları bilmiyor musunuz?" dedim bütün ciddiyetle. "Ancak Şato'da çalışanlar soru sorabilir."

Sözlerim anında etkisini göstermişti.

"Affedersiniz" dediler saygıyla gülümseyerek, "biz, sizi sınamak istemiştik."

"Sınamak eylemi, sizin yetkinizin dışındadır" dedim kesin bir ifadeyle.

"Haklısınız efendim" diyerek boyunlarını büktüler.

"Hadi artık gidelim" dedim.

Dördümüz birlikte ilerdeki sokak lambasına yürümeye başladık. Niyetim, onları Şato diye Levent'teki gökdelenlerden birine götürmekti. Eğer bu bir şakaysa böylece açığa çıkacaktı. Yok, hayal gücüm bana bir oyun oynuyorsa öteki insanlarla karşılaşınca sona erecekti. Ama caddeye ulaşmadan bizi başka bir sürpriz bekliyordu. Caddeye yak-

laşırken ince uzun bir adam çıktı karşıma. Acaba bu, Kafka'nın hangi kahramanı diye düşünmeme kalmadan,

"Bunu yapmamalısınız" dedi sadece silüetini görebildiğim adam. Ben yanıtlayamamıştım ki, Bay K. daha önce davrandı.

"Özür dileriz efendim ama bu adam bizi Şato'ya götürmeye söz verdi."

Silüet yerinde kıpırdadı. Sonra başını sallayarak,

"Şato'ya gidemezsiniz" dedi. "Anlamıyor musunuz, romanın kurgusunu bozacaksınız."

Bay K. ve yanındakiler yanlışlarının farkına varan çocuklar gibi başları önde eğdiler. Ama benim geri çekilmeye hiç niyetim yoktu.

"Şato'ya gideceğiz" dedim, "romanın da kurgunun da canı cehennemde."

Üzerine yürüyünce silüet ürküdü, birkaç adım geriledi. Böylece yakındaki

lambanın ışığı yüzüne vurdu. Siyah saçları arkaya taranmıştı, kemerli bir burnu, mavi mi, gri mi olduklarını ayırd edemediğim açık renk gözleri vardı. Bu yüzü bir yerlerden hatırlıyordum. Biraz daha baksam çıkaracaktım. Silüet, duraksamamdan yararlanarak kendini toparladı.

"Siz ne hakla benim yapıtlarıma müdahale ediyorsunuz?" diye yeniden diklendi. İşte o anda tanıdım onu. Aman tanrım bu Kafka'ydı. Şaşkınlık içindeydim. Bu olanaksızdı. Olanaksızdı ama Kafka karşımda dikiliyordu işte.

"Size soruyorum" diye tekrarladı, "önce yapıtlarım hakkında yazılar yazdınız, şimdi de romanımın akışını mı değiştirmeye çalışıyorsunuz?"

Kekeleye sırası bana gelmişti.

"Yanlış anladınız" dedim cılız, yığın bir sesle.

"Hayır, sizi çok iyi anlıyorum. Kendi yazdıklarınızla yetinmek yerine, benden söz ederek ün kazanmak istiyorsunuz. Adımdan söz eden kim olursa olsun herkes dinliyor çünkü."

Kafam karışmıştı, korkmuştum ama onun böyle haksızca beni suçlaması kendime gelmemi sağladı.

"Tuhaf" dedim iğneliyici bir tavırla, "öldükten sonra kitaplarının yakılmasını isteyen bir yazar ünüyle ne kadar da ilgili."

"Ünümle ilgili olan sizsiniz" diye anında yapıştırdı yanıtı. Ama ben kendimi toparlamıştım.

"Niye açık yürekli olmuyoruz üstad" dedim.

Koyu renkli kaşlarının altındaki gözlerini kısarak beni izliyordu.

"Ünle ilgilenmediğiniz konusunda içten değilsiniz" diye sürdürdüm sözlerimi. "Kitaplarınızın yakılması konusunda da içten değildiniz. Eğer içten olsaydınız, bu işi kendiniz yapardınız."

"Ama Max Brod yakacağına söz vermişti" diye itiraz edecek oldu.

"Yapmayın üstad, Brod'un kitaplarınızı yakmayacağını çok iyi biliyordunuz."

Biraz düşündü, sonra gülümseyerek,

"İnsanın tanınması güzel ama inanır Brod'a kitaplarımı yak derken içtendim. Yalnızca tanrının cezası o ikircimden kurtaramamıştım kendimi."

"Hangi ikircimden?"

"Başarmayla başarısızlık, erk olmayla erk dışında kalmak, herkesin okuduğu bir yazar olmakla hiç tanınmayan bir yazar olmak kısacası var olmaya çalışmak ama aynı zamanda buna katlanamamak."

Onu anladığımı sanıyordum hatta biraz daha ötesi onun duygularını hissettiğimi sanıyordum.

"Belki de" dedim, "bu ikircimin sürmesi gerek. Belki de o ikircimli, belirsiz haliniz olmasaydı yazdıklarınız bu kadar çok okunmaz, yazın dünyasında bir çığır açamazdınız." Gözlerinin ışıldadığını fark ettim.

"Sahi, o kadar çok mu okunuyor?"

"Çok okunuyorsunuz ama daha önemlisi çok tartışılıyorsunuz. Shakespeare kadar çok tartışılıyorsunuz."

Yüzüne mutlu bir ifade yayılmıştı.

"Ben" dedi utangaç bir gülümsemeyle, "Gothe'yle kıyaslanmak isterdim."

"Ne yaparsınız üstad, insanın her istediği olmuyor."

"Haklısınız" dedi usulca başını sallayarak, "sonra gözlerini yeniden yüzüme dikti. "Yerimde olmayı ister miydiniz" diye sordu.

"Yerinizde olmayı değil ama yazdıklarımın sizinkiler kadar tartışılmasını isterdim."

"Beni gerçekten de önemli buluyorsunuz."

"Evet," dedim, "sizde beni çeken yan, yapıtlarınızın kapatılmaması. Sonlarının açık kalması."

"Sistemi kapatmamak aslında bir tür kurnazlık."

"Kurnazlık mı? Ben harika bir buluş olduğunu düşünüyordum."

Sonra bana istediğim şu. Evrensel

gerçeklikleri anlatmaya çalışmak çok zor. Bu gerçeklik denen şey öyle kaypak ki, bugün geçerli olan yarın geçerli olmayabilir. Yani sen yaşarken işte şu doğrudur diye metni o gerçekliğin üzerine kuruyorsun ama yıllar sonra bir de bakmışsın senin o kadim sandığın gerçeklik yok oluvermiş. Bu yüzden belirsizliği anlatmak daha güvenli bir yoldur."

"Kendinize haksızlık ediyorsunuz" diye atıldım. "Hem belirsizlik de bir gerçeklik değil mi?"

"Belki ama ben pek metah bir iş yaptığımı sanmıyorum."

"Engingönüllü davranıyorsunuz; bulduğunuz semboller, imgeler günümüzde bile geçerliliğini koruyor."

Bana yaklaştı, adeta fısıldarcasına,

"Size bir sır vereyim mi?" dedi. Yanıtı beklemeden açıkladı. "Ben Çekoslovakya'da yaşayan bir Alman, Almanların içinde de bir Musevi olduğum için hiçbir zaman renkli bir dilim olmadı. Bu yüzden sembol ve imgelerle yazıyorum. Yani deha oluşumdan değil, zorunlu oluşumdan."

Bu defa ben sesli sesli güldüm. "Sanmıyorum. Siz usta bir yazar daha önemlisi büyük bir ozansınız."

Gözlerindeki ıslı iyice artmıştı.

"Öyle diyorsanız öyle olsun ama artık ben gitmek zorundayım."

Telaşlandım; hayal ya da gerçek böyle büyük bir yazarı bulmuşken, kaybedemedim.

"Ama daha hiçbir şey anlatmadınız" dedim düş kırıklığı içinde. "Hakkınızda öğrenmek istediğim o kadar çok şey var ki."

Gözlerinde gizemli bir bakış belirdi.

"Anlaşılan daha önce hayaletlerle konuşmamışsınız hiç. İnsan asla açık seçik bilgi sağlayamaz onlardan. Kem küm edip dururlar, kendi varlıkları konusunda bizden daha çok kuşku içindedirler. (4)"

"Ama işte karşımdasınız," diye itiraz edecek oldum."

"Sisin sayesinde. Bak rüzgâr çıkıyor. Az sonra sisi dağıtacak. Buradan hemen gitmek zorundayım."

"Buna inanacağımı mı sanıyorsunuz?" diye söyledim.

"Ne yazık ki inansanız da inanmasanız da gitmek zorundayım."

"Hiç değilse" diye yalvardım, "şu sohbeti tamamlasaydık."

"Üzgünüm ama gitmek zorundayım" diyerek elini uzattı, sıkmaya çalıştım ama elim boşlukta kaldı. Rüzgâr benden çabuk davranmış, sis dağılmış, Kafka gitmişti.

Yaşadıklarım düş müydü yoksa gerçek mi? Sis dağılıncaya kadar bunu düşündüm. Birçok yanıt buldum ama hiçbirini ikna edici değildi. Gökyüzü açılıp, yıldızlar parıldamaya başlayınca daha fazla düşünmenin yararsız olduğunu anladım. Düşüncelerimi, sorularımı, sokak lambasının altında bırakarak evimin yolunu tuttum. H

1) Karl Rosmann, Kafka'nın "Kayıp" adlı romanının kahramanı

2) Josef K. "Dava"nın kahramanı

3) K. "Şato'nun kahramanı

4) Kafka'nın "Mutsuz Olmak" adlı öyküsünden.

**Asıl sorması gereken belki de şuydu:
Öğrenmek istiyor muydu bunu?
Ölüm biçimini, ölüm zamanını bilerek
nasıl yaşayabilir insan? Yaşayabilir mi?
Öğrenme olanağı varken kitabın
sonuna bakmamayı başarabilir mi peki?
Hep bunu öğrenmeye
çalışmıyor mu insanoglu?**

Hayatım Roman

FEYZA HEPÇİLİNGİRLER

Ekimin son günlerinden başlayarak havalar soğuyunca, değil terasa, üst kata bile çıkmaz oldu. Evdeki yaşamının tümünü alt katta sürdürmeye başladı, öbür katlar, öbür odalarla ilişkisini sıfırladı. Katalitik bir sobayı mutfaktan odaya, odadan banyoya taşıyıp duruyor, ısıtması daha kolay olduğu için, küçük odadaki çekyatta yatmayı, kendisi için dayayıp döşediği yatak odasına çıkmaya yeğliyordu.

Bu pazar günü, biraz da can sıkıntısından, tavanarasını, oradaki kilitli odayı taktı kafasına. Ne yapıp yapıp açacaktı o kapıyı. Mademki evin tümünü kiralamıştı, o oda da onundu. İçini görmeye, içinde ne olduğunu bilmeye hakkı vardı.

Kurtlar tarafından kemirildiği için tahtaları koflaşmış, dimdik bir merdivenle çıkılıyordu tavanarasına. Tırabzanı iki yana sallanan merdivenin basamakları her adımda ağır bir hasta gibi inliyordu.

Kapı kollarından geçirilmiş zincir ucunda sallanan asma kilide dokunmasıyla birlikte kilit ve ucunda sallandığı zincir, demir şakırtısıyla yere döküldü. Daha sabit kilidi kontrol etmek için elini uzatırken, kapı neredeyse kendiliğinden açılıverdi. Sanki kapının arkasında tam bu anı bekleyen biri vardı. İçeri girmeden önce bir an duraladı; ama bunun nedeni, durumu garipsemesi falan değildi. Aylardan beri kilitli olduğuna yemin edebileceği kapının nasıl böyle kendiliğinden açılmış olduğu üstünde hiç kafa yormadı. Yaptığının etik olup olmadığını düşünmedi. Olmadığını düşündü yalnızca. Öyle ya, ev sahibinin kendisiyle paylaşmayı asla düşünmediği sırlarıyla karşılaşmak üzere olabiliirdi. Geri çekilmeyi, odaya girmemeyi bir an için aklından geçirdi; ama aynı anda bastıramadığı merakı gidermenin başka bir yolunun bulunmadığını da düşündü.

İçeriden fırlayacak bir “şey”in her an üzerine atlayabileceğini varsayarak ve buna karşı hazırlıklı olarak attı ilk adımlarını. Bir şey olmadı. Pencereler, koyu renkli ve kalın perdelerle örtülmüş olduğundan içerişi, karanlık denekce kadar loştu. Gözleri karanlığa alışınca buranın bir çalışma odası olduğunu hissetti.

varlar, tavana kadar kitaplıktı; raflarda üst üste konmuş, kaymış, düşmek üzere pek çok kitap, yığınlar halinde durmaktaydı.

Deminden beri içinde tuttuğu soluğu salıverdi önce. Korkulacak bir şey yoktu. Kitaplarla hep iyi olmuştu arası. Zaten kaptan nasıl bir kötülük gelebilirdi?

Kitaplıktakilere değil de sehpanın üstündeki bir kitaba uzandı. Az önce biri tarafından okunuyormuş da okuyan birkaç dakikalığına uzaklaşırken, okumayı nerede bıraktığını kolayca bulabilsin diye ters kapatılmış gibi duran bir kitaptı sehpanın üstündeki.

“Hayatım Roman” yazıyordu kitabın üstünde. Açık bırakılmış sayfaya göz atmak için pencerenin yanına sokulup perdeyi araladı.

"Beş ay önce taşındığı evde görmediği tek yer, eski ve daracık bir merdiverile çıkılan tavanarasındaki çift kilitli küçük odaydı. İş edinse çilingir çağırır, kilitleri açtırır; o da olmazsa bir çekiç, bir keser, bilemediği bir havaneli bulur, kırardı; ama iş edinmedi."

Okuduğu satırların anlamını algıladığı anda, sırtı buz gibi oldu. Ne demekti bu? Kitabın adında söylenen, yani roman olan hayat, kendi hayatı mıydı? Elinde tuttuğu bu tozlu kitap, onun yaşamını mı anlatıyordu? Böyle bir şey olabilir miydi? Sağmaydı bu, anlamsızdı. Az önce yaşadıklarını hiç kimse önceden bilip bu kitaba geçirmiş olamazdı.

Cesaretini toplayıp kapattığı kitabı yeniden açtı. Yalnızca bir rastlantıydı az önceki. Olamaz mı? Bütün kitaplar aynı sözcüklerle yazılıyor, hep aynı sözcüklerle yazılıyor. Bütün kitaplar aynı rastlantıyla kendisine de

uyan bir anlamı ortaya çıkarmış olabilirdi pekâla.

“Tavanarasına hiç mi hiç gereksinmesi yoktu aslında. Bu eski kâgir ev...”

Hemen kapattı kitabı. Rastlantı falan değildi bu. Nasıl olduğunu bilmiyordu; ama bu kitabın anlattığı kişi oydu.

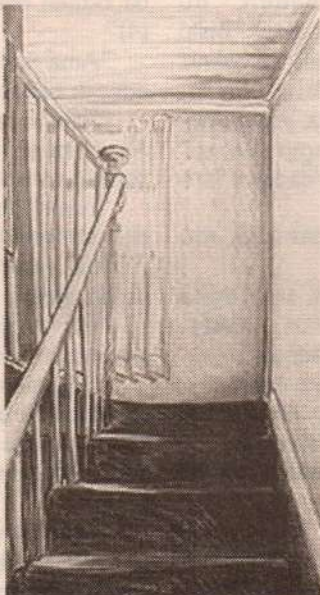
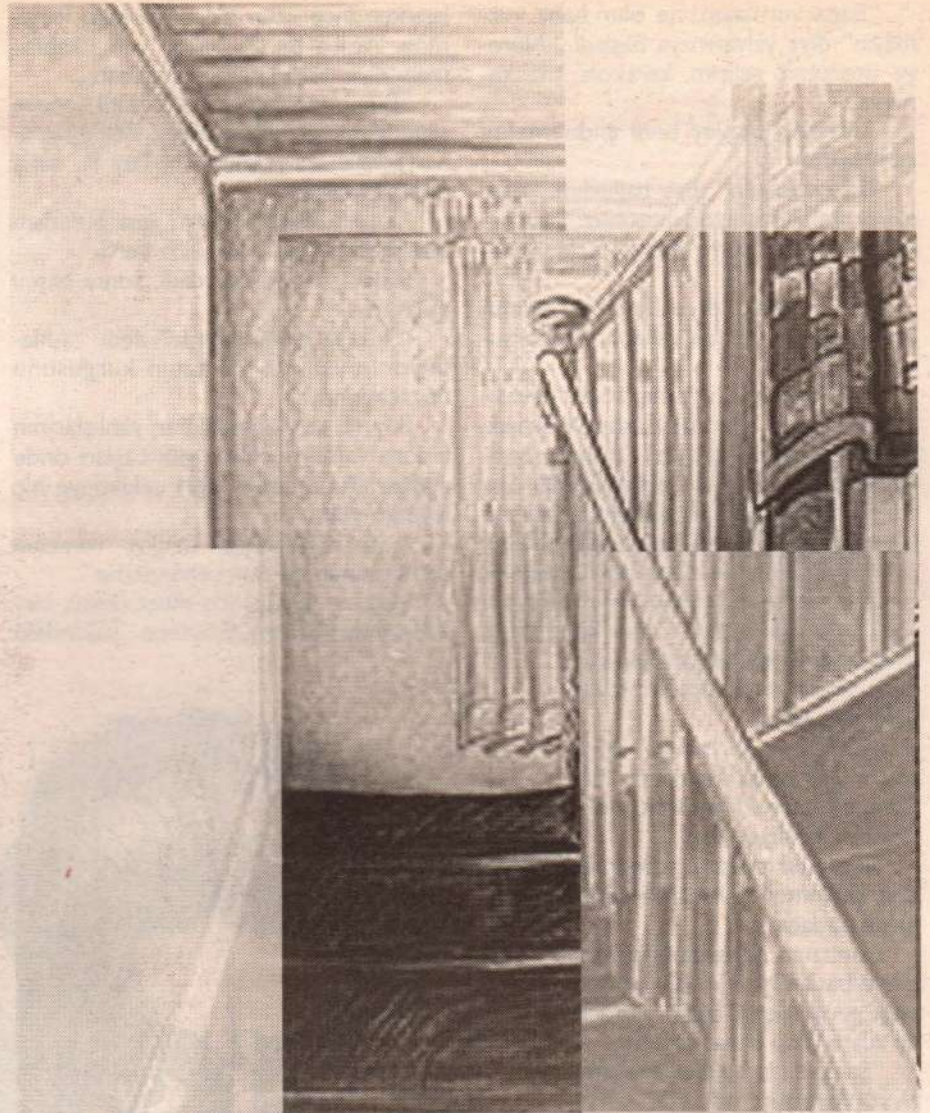
Bu eski, bu tozlu kitap onun yaşamını anlatıyordu.

Bütün yaşamını mı anlatıyordu? Bu yaşamın nasıl sona ereceği de yer alıyor muydu kitapta? Şimdi, hemen şimdi, kitabın sonuna baksa nasıl öleceğini öğrenebilir miydi?

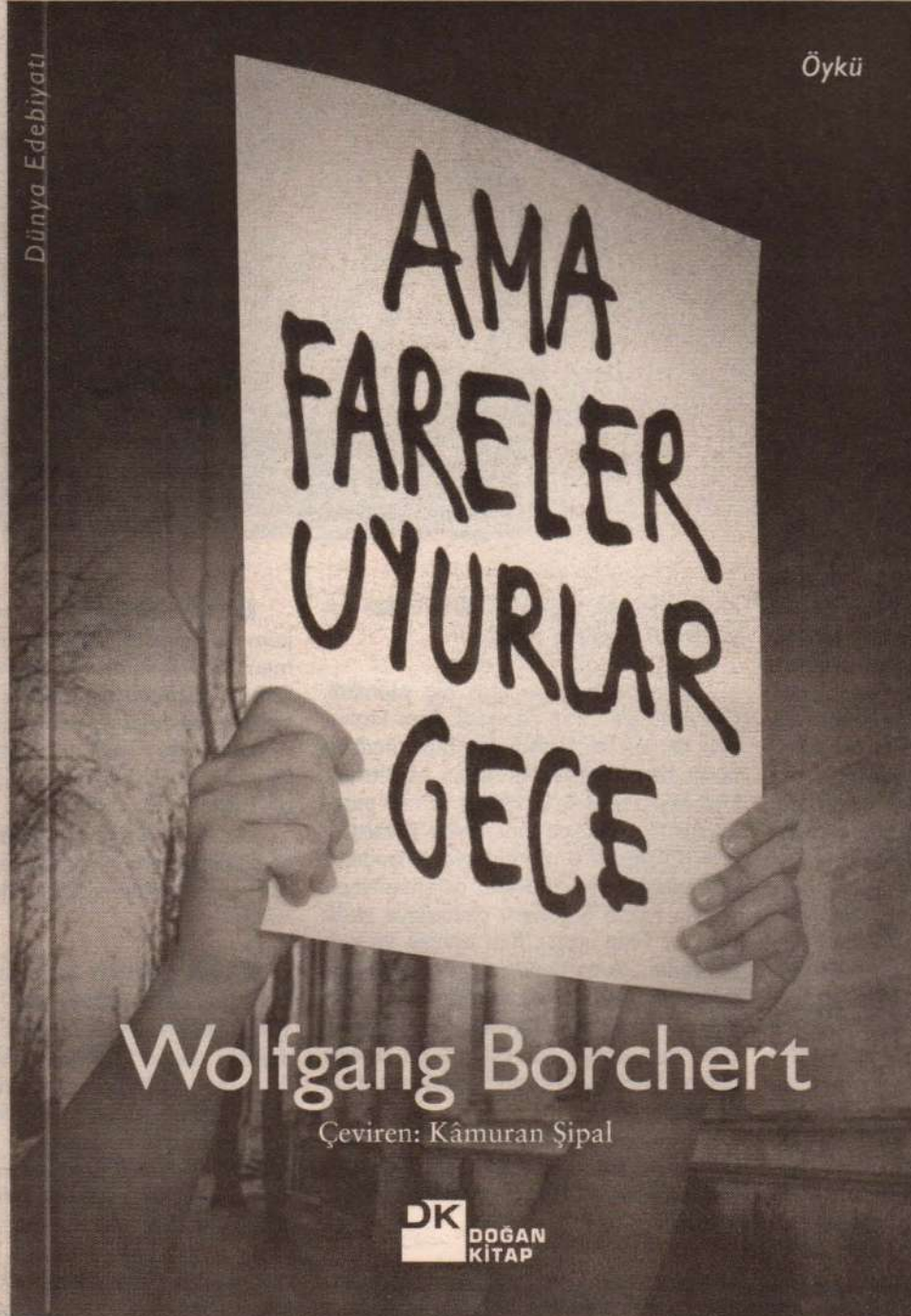
Asıl sorması gereken belki de şuydu: Öğrenmek istiyor muydu bunu? Ölüm biçimini, ölüm zamanını bilerek nasıl yaşayabilir insan? Yaşayabilir mi? Öğrenme olanağı varken kitabın sonuna bakmama-yı başarabilir mi peki? Hep bunu öğrenmeye çalışmıyor mu insanoğlu? Şimdi değil, yüzyıllardır; yıldızlara, kartlara, bakla-lara, kahve fincanlarına bakarak yaşamları-nın nasıl süreceğini, nasıl biteceğini öğ-renmeye çalışmıyor mu?

Yalnız elleri ayakları değil, bedeninin her noktası, iç organları dahil, bütün vücudu zangır zangır titriyordu. Cesaretini toplayıp kitabın en sonunu çevirdi. Şöyle yazıyordu orada:

"Bu odaya bakmakla hata ettiğini anladığı, ancak artık çok geçti. Yapılabilecek tek şey, bu odadan bir an önce çıkmaktır. Ama az sonra, titreyen bacaklarının birbirine dolandığı anda, yıllardır bu anı bekleyen tahta merdivenin bütün çivilerinden kopup çökerek onu üstünden atacağını ve beyin kanamasından, hemen, oracıkta öleceğini bile bile acele edebilir miydi insan?" H

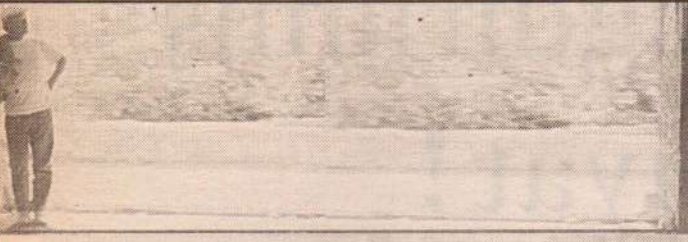

Kısacık bir hayata sığdırılmış büyük bir edebiyat!

Wolfgang Borchert, savaşın acımasızlığını yaşamış bir yazar. Bu kitaptaki öykülerin çoğunu da ona savaştan miras kalan hastalığıyla savaşıırken yazmış.

26 yaşında dünyaya veda eden bu büyük edebiyatçıyla bazen bir hücrede sıkışıp kalma duygusunu, bazen açlığı, bazen ölümün acımasızlığını yaşayacaksınız. Hep o yaşta, 26 yaşında kalmış bir ses gelecek kulaklarınıza, bir neslin sesi...

Doğum gününden yirmi yedi gün önce, evlenme yıldönümünün akşamında patlayan bir bombayla Yasemin Cebenoyan ile birlikte kaybettiğimiz Onat Kutlar'ı, eşi Filiz Kutlar anlattı.

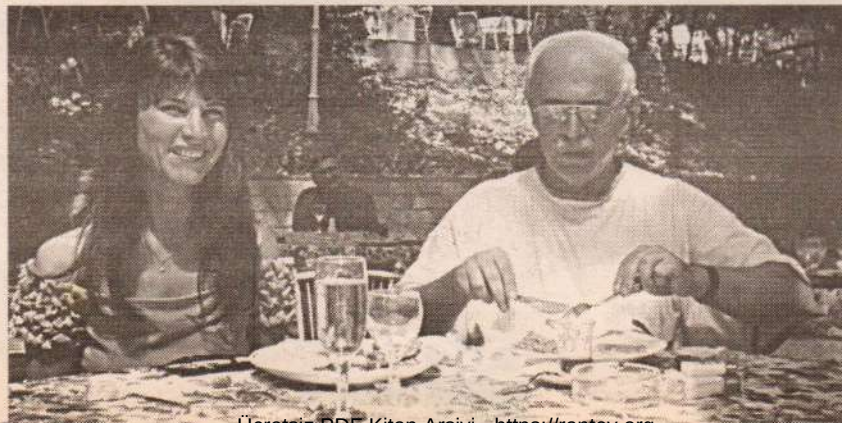
Hâlâ Burnumda Tütüyor Kahve Kokuları

YILDIZ BİLGİN BAYAZIT

Onat'ı yıllar öncesinden, Sinema-tek'ten tanıyordum... Arada sokakta karşılaşıyorduk ama ben, tanımaz, hatırlamaz diye selam vermiyordum. Yıllar geçti aradan. Aynı yerlere gidiyorduk. Ortak arkadaşlarımız vardı. Bir gün bir arkadaşım, Çiçek Bar'da otururken 'Onat Kutlar tanıyormuş seni, istersen gel, masamızda otur' dedi... Öylece bir ahbaplık, dostluk başladı. Zaten çok sıcak, yakın bir insandı... Oyunum olduğunda izler, yorum yapardı. Çiçekler yollardı. Çok nazikti. Zamanla benden hoşlandığını fark ettim. O güzel dostluk, aşka dönüştü. Arkadaşlığımız geliştikçe birbirimize çok bağlandık. Tanidikça derinliklerini görüyor insan birbirinin. Onat, tanidikça daha da sevicecek biriydi. Çok değerli olduğunu biliyordum. Güzel, çok güzel günler yaşadık. Zor günlerimiz de oldu tabii. Her ilişki böyledir zaten. Sınavlardan geçtik... O sınavlar bizi birbirimize bağladı. 1,5 sene sonra evlendik. Ben, evlenmek istedim. Çok yorucu, dolu bir hayatımız vardı. Aynı evlerde zorlanıyorduk. O bir evlilik geçirmiş daha önce. Hayatı boyunca evlenmeyi düşünmüyordu... Benimle evlenmeye de sıcak bakmadı başlangıçta. Sonra beni kaybetmek istemedi... Ablamın evinde, ailece, küçük bir kalabalıkla evlendik. Çok hoş oldu. Keyifli bir beraberlik oldu.

Hani evlilik aşkı öldürür derler ya, öyle olmadı... Daha çok şey paylaşmaya başladık. O da çok huzurluydu... Cep telefonları yaygın değildi bu kadar. Yaygınlaşmaya başladığında da biz de yoktu. Kullanmıyorduk. Yine de günde

birkaç defa arardık birbirimizi... Sesimi duymaktan çok mutlu olduğumu söylerdim... Son seneydi galiba öyle hatırlıyorum, Çiçek Bar'da buluştuk... Sanki günlerdir görüşmüyormuşuz gibi kalkıp ayakta karşıladı, kucakladı beni. Feyzi Tuna oradaydı. Şaşırdı. Şaşırdı insanlar. Heyecanımızı hiç kaybetmedik. Canan Gere, Onat'ı kaybettikten bir süre sonra söyledi; "bir evliliğin bu kadar güzel olacağını düşünemezdim" demiş Onat. Bunu duymak çok önemli. Böyle aniden kaybedince birini, hiç hazırlıksız, hiç beklemediğiniz bir anda, endişeleriniz oluyor. Pişmanlıklar, kırgınlıklar var mıydı soruları geliyor insanın aklına. Keşke yıllarca sürebilseydi. Çok değerli bir insandı. Benim için de çok büyük bir kayıp tabii. Ama Türkiye için de çok erken oldu onu kaybetmek. Gerçek bir entelektüeldi. Şimdi popüler kültürün yücelmesi için uğraşılıyor yayın organları. Asla çizgisinden sapmayan, hiçbir şey için ödün veremeyen biriydi. Gerçek bir düşünürdü.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kişiliği de çok sağlamdı. Birbirinden soyutlamak imkansız zaten.

Sevmediği bir şeyi hiç yapmadı. Çocuksu bir tarafı da vardı. Para kazanmak hiç önemli olmadı. Hiç büyümedi bu tarafı. İki çocuğunu okutmuş, büyütmüş, ama hep zorluklarla. Hiçbir zaman parasal olarak rahat etmedi. İstese kazanabilirdi. Olağanüstü mütevazıydı. Tanidikça hayranlığım arttı. "Portre" çalışması yapıyordu. Kudsi Ergüner'i dinlemeye gittik bir gün. Ney ustası. Ben izledim ve çok beğendim. Ama benim değerlendirmem duygusal. O, bilerek, tekniğine de vakıf olarak dinlerdi. Gençliğinde çalışmış. Çok da zormuş. Saz çalardı. En sevdiği besteci Bach'tı. O konuda deryaydı. Çok donanımlıydı.

Önce bir okur olarak tanımış Filiz hanım Onat Kutlar'ı. Tanıştıktan sonra kurulan dostluk, arkasından gelen aşk hiç korkutmamış onu.

Birdenbire ilişki olmadığı için korkum hiç olmadı. Onat bu duyguyu hemen kırardı zaten. Karşısındaki insanla arasına küçücük bir mesafe koyardı. İnsanlarla kurduğu ilişki son derece pozitifti. Bulunduğu masaya neşe saçardı. Yokluğunu çok hissediyordum. Gitti ve bıraktığı boşluk çok büyük.

Filiz Kutlar tiyatrocı, fotoğrafçı. Kendisine ait bir dünyası ve çalışmaları var. Bu yoğun tempo onları uzaklaştırmamış birbirlerinden.

Onat benim başka işlerim, arkadaşlarım olmasından çok memnundu. 'Ne güzel bir şey bu, bütün dünyanın ben değilim' derdi. Özellikle Türkiye'de hep öyle olur. Kadın daima adamın etrafında, yörüngesinde dolaşır. Bu farklılık sıradanlığı ortadan kaldırıyor.

Çok erken başlarmış güne Onat Kutlar. Biraz kitap okur, bütün evi kahve kokularıyla doldurmuş.

Sabah 4'te, 5'te kalkar, okurdu. Kahve çok severdi. Espresso. Benden alışı. Sabah kahve kokularıyla uyanırdım. Öyle detaylar ki bunlar. Hâlâ o kokuyu hisseder, özlerim. Uzun bir süre kahve içemedim. Eve de gelemedim. Serra Yılmaz'da kaldım. O beni anlıyordu. Benzer bir acı o da yaşamıştı. Bazı şeyleri herkesle paylaşamıyorsunuz. Başka bir boyut bu. Eskiden keyifsiz kalkardım yataktan. Kendimi çatık kaşlarla yakalardım. Onat bana bütün o keyifsiz kalkışları unutturdu. Birbirimize iyi geldik biz. Eskiden kalkınca büroya gidermiş. 'Evde olmak ne güzel bir şeymiş' derdi. Evin key-

fini çıkarmayı sevdi.

Beklenmedik kayıplar özellikle eşlerin hayatını değiştirir. Bazı dostlar kaybolur... Şaşırırsınız. Yenilerini daha zor kabullenirsiniz. Yalnızlıklar azar biraz.

Kaybolan çok arkadaşlarım oldu. Çok değişti arkadaş çevrem. Gerçek dostluklar hâlâ sürüyor. Özellikle ortak dostlarımızla ilişkimiz bitmedi. Böyle bir dönem gerçek bir sınav aslında herkes için. Hiç ummadığım insanlardan çok sıcak yakınlıklar gördüm.

Onu kaybettikten sonra aynı mekanda yaşamak zor gelmiş Filiz Kutlar'a... İzlerin üzerini örtmüş dikkatlice.

Evin neşesi kaçtı. Dayanabilmek için çok uğraştım. Eşyaların yerini değiştirdim. Koltukların yüzünü değiştirdim. Birçok şeyi yerinden oynattım. Ama ne yaparsam yapayım kalbimden çıkarmak zor. Zaten bunu istemem de. Her şey aynı kalsa insan dayanamaz.

Çok güzel yemek yaparmış Onat Kutlar. Tabii her şeyi Filiz Kutlar hazırlarmış. En favori yemeği Ali Nazik kebabı.

Her şeyi ben hazırlardım. Patlıcanları közler, yoğurdurdum. Biberleri hazırlardım, o yapardı. Sahiden çok lezzetli yapardı yemeği. 'Tadını vermek önemli' derdi. Elektrik, priz, anten gibi el becerileri olan işleri bilmezdi. O işleri ben yapardım. Çok güzel günlerdi. Desenler çizirdi. Küçük kağıtlardan kayıklar yapardı. Birini saklıyorum. Bozlak severdi. Özellikle Gaziantep yöresi. Sesi de çok güzeldi. Bazen söylerdi. Heyecanlı bir adamdı. Ona uymak yorardı beni.

Onat Kutlar'ı kaybetmemize neden olan o kötü bomba, evlenme yıldönümlerinin akşamında patlamış.

Bir film olsa, yok artık bu kadar da olur mu dersiniz... Gittim ona hediye aldım. Akşam üzeri nedense canım onu görmek istedi. 4.5 falandı. Gittim gördüm. Akşam kafede buluşmak üzere ayrıldık. Sigarayı bırakmıştı. O yüzden kafeye gidiyorduk son zamanlarda. Aslında hareketten rahatsız olmuş ve 'oraya gitmeyelim yılbaşına kadar' demiştim. İki gün önce söylemiştim. 'Doğru, tamam' demişti. O gün söyleyemedim. Dilim tutuldu sanki. Çok korkunç bir tesadüf. Doğum günü de 25 Ocak'tı. Eve gelirken ışığı göremeyince içim cız etti. Sanki hissettim. Geldim. Telefonda bir sürü mesaj. Dinleyemedim. Anladım. Çok ağır yaralandığını hissettim. Çok erkendi. Daha yaşanacak çok şey vardı. H

Mehmet Arif Onat Kutlar, Alanya'da 25 Ocak'ta doğdu. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, İ.Ü.Hukuk Fakültesi, Paris Üniversitesi Felsefe Bölümünde eğitim aldı. Hiç bir okulu bitirmedi. 30 Aralık 1994'te, bir pastanede otururken, teröristlerin bıraktığı bombanın patlaması üzerine hayatı sona erdi.

Eserleri:

Öykü : *Ishak*

Şiir : *Pera'lı Bir Aşk İçin Divan*

Unutulmuş Kent

Unutulmuş Kent ve çeviri şiirler

Deneme:

Yeter ki Kararmasın

Bahar İsyanıdır

Gündemdeki Sanatçı

Sinema Yazıları: Sinema Bir Şenliktir

Çeviri: Aklın Oyunu Gerçeküstücülük

Ödülleri: *Ishak* ile 1960 TOK Öykü Ödülü

Fransız Devleti Tarafından Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres nisanı

Polonya Tarafından Kültür nisanı

Senaryo: "Hazal" 1979

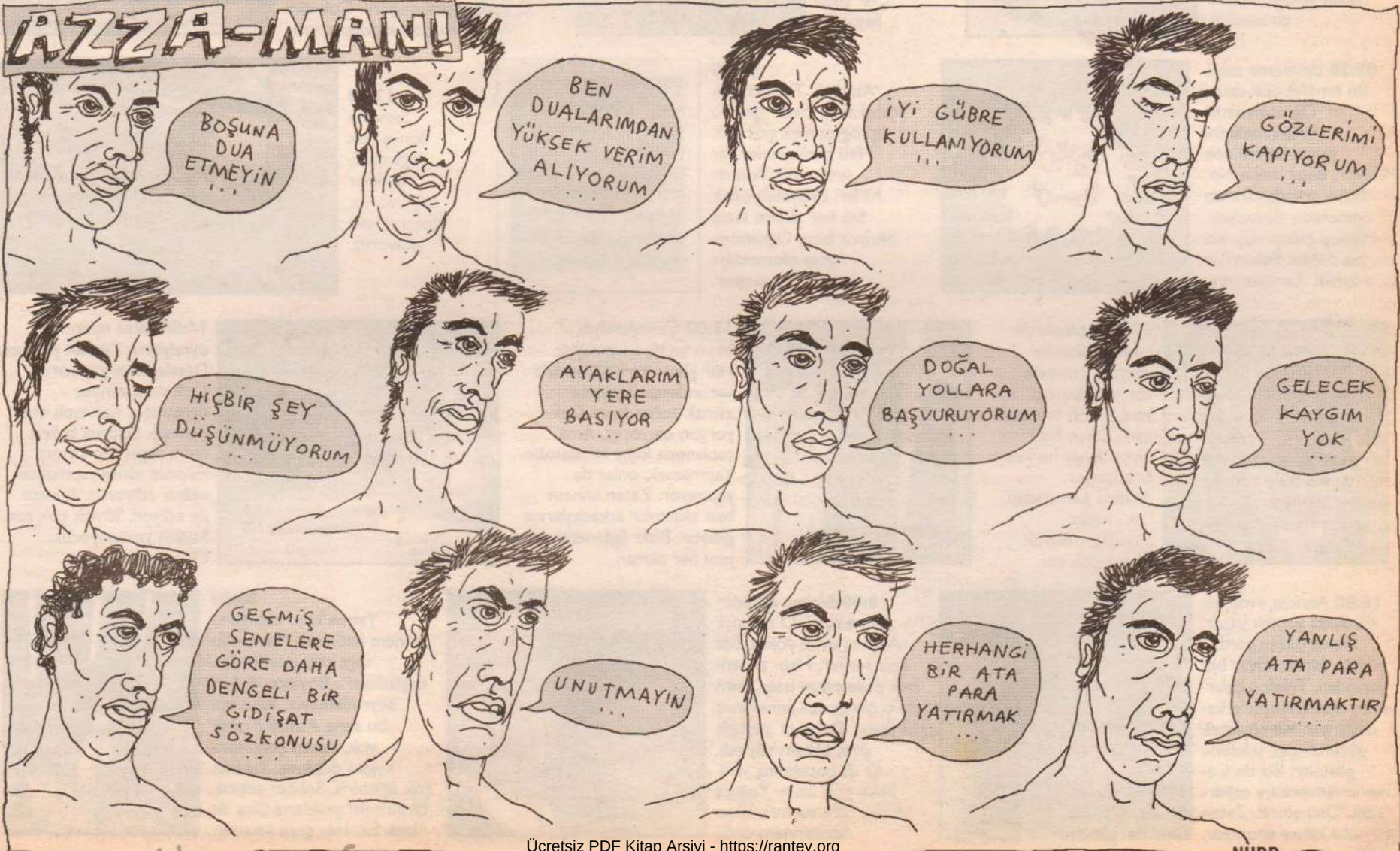
Yön: Ali Özgentürk

"Hakkari'de Bir Mevsim" 1982

Yön: Erden Kral

"Yusuf ile Kenan" 1979

Yön: Ömer Kavur

B i r G ü n ü n H i k a y e s i

Adımız Işık Deniz ve Işık Esen. İkimiz de yedi yaşındayız. Biz ikiziz. Bir ablamız var, adı Sıla.

06:20 Çok zor uyanıyoruz sabahları. Daha geceyken kaldırıyorlar bizi. Babam da, annem de kalkıyor mecburen. Bi keyif yapamıyoruz yatakta. Sabah sabah bir telaş evin içinde. Sabahçı olmak istemiyoruz.

06:25 Elimizi, yüzümüzü yıkıyoruz. Bunu hiç sevmiyoruz. Annem kızıyor, gözünüzü ıslatıp gelmeyin diye. Sıcak su varmış. Suyun sıcaklığı soğukluğu mu olur. Islanmak istemiyoruz gece vakti.

06:27 Uykumuz açılmıyor. Annem gene kızıyor. Akşam uyumuyormuşuz. Hepsi televizyon seyredip, kekler yiyorlar. Bizi erkenden yatırıyorlar...

06:45 Okuldan dönünce hemen uyumayı hayal ediyoruz. O zaman gece biraz oturabiliyoruz. Sıla da okula gidiyor ama, o hiç erken yatmıyor. Zaten bilgisayar da onun odasında. Kahvaltıya zaman yetmiyor. Annem hep kızıyor.

06:47 Off... Bağıcıklar çok sıkıcı...

06:53 Yetiştik işte...

06:55 Servis hiç gecikmez. Necdet amca "servis beklemez, talebe bekler" diyor. Biz talebe ne demek bilmiyorduk. Annem "Esas Necdet amca bilmiyor" dedi. Bizi aşağıya babam indiriyor. Babam çok dürüst biri.

07:30 Her Perşembe yazılı var. Biz hiç 'yıldızlı 5' almadık. Bir kere 'normal 5' aldık. Annem de babam da 2 alınca hiç kızmadılar. Bi keresinde Esen 1 aldı, ben 2 aldım. Olsun dediler. Dünyada okuma öğrenemeyen çocuk yokmuş, bunu da dediler.

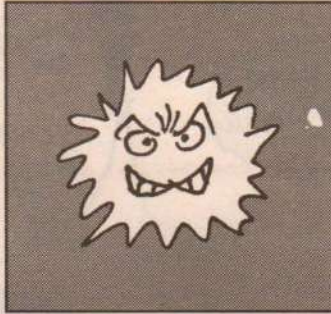
08:10 İlk tenefüs. Biz en çok tenefüsleri severiz. Esen büyüklere çok üzüldü. Onların hiç tenefüsleri yok diye. Çok sıkıcı hayatları.

08:20 2. ders. Ayrı yerlerde oturuyoruz. Deniz oğlanlara aşık olduğunu söylemiyor. Ayıpmış. Ama anneannem, "aşık olmadan yaşanmaz" dedi Meriç'in babaannesine. Duydum. O da duydu. Benim beğendiğim çocuk, bir başka kızı, hem de dudağından öpmüş. Deniz söyledi. "Ayıp yani!" dedi. Ben de "Korkma, ben öpmem!" dedim. O kadar aptal değilim. Çok işim var. Daha çocuk doğuramam.

09:20 Beslenme saati. Bu tenefüs çok uzun. Öğretmenimiz beslenmelerini yemeyenlere çok kızıyor. Biraz kızgın biri. Bizim arkadaşlarımızı öpmemize de kızıyor. Mikrop bulaşmış. Biz pis değiliz. Babam da söyledi. Temiziz yani.

09:40 'Atatürk, Türkler çok çalışkandır dedi.' İşte bu fişi öğrenmek çok zor. Hâlâ bilmeyenler var sınıfta. Biz Tonton Ali'leri okuyabiliyoruz. Sıla her akşam kitap okuyor bize. Öğretmen kitap okunmazsa kızıyor.

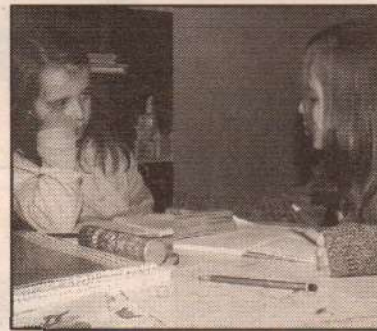
12:00 Serviste dönüş çok eğlenceli. Şarkılar söylüyoruz. Koşarak eve gidiyoruz.

12:30 Asansörde hep tuvaletimiz geliyor. Tuvalete zor yetiştiriyoruz yani. Deniz her şey için "Önce ben!" diyor. Evde herkes ona kızıyor. Aslında ben ondan "tık" kadar büyüğüm. Büyük olmak çok zor.

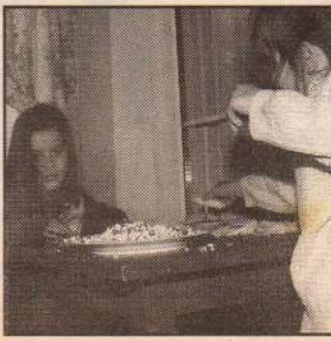

13:00 Çantalarımızı atıyoruz diye kızıyorlar. Her gün odaya götürmek zorundayız. Giysilerimizi asmak zorundayız. Çok yorgun oluyoruz. Ama toplantıda kağıt imzalatılır. Yapmazsak, onlar da yapmıyor. Zaten annem bazı akşamlar arkadaşlarına gidiyor. Bizle ilgilenemiyor, yani her zaman.

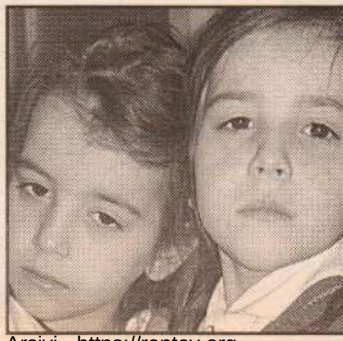

14:00 Biraz oyun oynuyoruz. Yemek yiyoruz. Derslerimizi yapıyoruz. Çok ders veriyor öğretmen. Kar tatili olsa, oynasak diyoruz bazen. Ders yaparken kırmızı kalemle yanlış yapmaktan nefret ediyoruz. Annem de ediyor. Silmek çok zor. Sayfayı yırtamıyoruz. Öğretmen kızıyor.

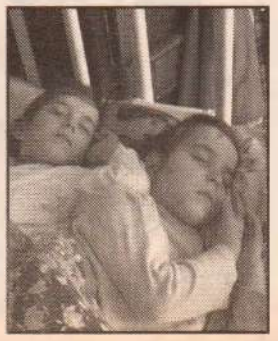
16:00 Annem evdeyse, mutfakta yemek yapar. Biz de bazen yardım ederiz. Sıkılır, kovar bizi yanından. Telefon çalarsa iki saat konuşur arkadaşlarıyla. Ne söylesek gözünü açıp, telefonu gösterir. Biz de Ceren'in numarasını ezberledik. Onu ararız. Zaten bizi kimse aramıyor.

18:00 Sıla'nın okuldan gelme saati. O öğlenci. Annem evde yoksa, Sıla çok sevinir. Hem annem hep evde olsun ister, hem de o olmayınca annememiş gibi yapar. Daha 11 yaşında ama, babam söyledi. O da çocukmuş yani. Boyu çok uzun. Yoğurt yemiştir. Bize vermemişler. Anneannem dedi.

20:00 Yatma saati olduğunu annem hatırlatır. "Uykudan sağa sola devrilmeye başladınız!". Böylece dizileri seyredebeyiz. Allah'tan bu sene Asmalı Konak yok. Zaten çocuklara uygun değilmiş. Yatakta çok eğleniriz. Sohbet ederiz. Birbirimizi gıdıklarız Ona da kızarlar. Her şeye kızarlar.

“Ölümsüz Antikite” Hakkında

HIKMET TEMEL AKARSU

Maraton sözcüğünün nereden kaynaklandığını sanırım bilmeyen yoktur. Eğer bilmeyen birkaç kişi kaldıysa onlar için tekrarlayalım: **Ariston** adlı bir Atinalı vatandaş, Yunanlılar'ın İ.Ö. 490 yılında Atina'nın 40 km uzağındaki Maraton Ovası'nda Persler'le yaptıkları savaşı kazandıklarını kente kadar koşarak haber vermiş. Haberi verir vermez de yorgunluktan düşüp ölmüş.

Maraton çok zorlu bir koşudur. Dayanıklılık, sabır, azim, yürek ve güç ister.

O yüzden bu ölüm vakası bana inandırıcı gelmektedir. Hatta kimi zaman bir insanın başına daha da kötüsü gelebilir. met üst'ün bana yaptığı gibisi mesela... Mesela, böyle bir haberi vermek için 42 km koşuyorum ve kral bana dönüp: "Emin misin? Git bir daha bak bakalım!" diyor... Ölü müsün öldürür müsün?

Doğrusu, Ölümsüz Antikite'nin üçüncü cildi **Casus Belli** ya da **Helena**'yı bitirip yayınladıktan sonra kendimi bu maraton koşusunu tamamlamış adam kadar bezgin hissediyordum. Oysa kitabı eline alan met üst'ün sorusu Atina kralınınkinden daha korkunçtu: "Aziz dostum, bu garip romanlar serisinde ne yapmaya çalıştığınızı bize anlatır mısın?" Düşüp ölmem için adeta... "Perslerin yenildiğinden emin misin git bak bakalım bir daha!" dercesine... Sanki sekiz yüz sayfayı ben yazmamışım gibi...

İtiraf etmeliyim ki sevgili dostuma küfürbaz bir "hayır!" yanıtı vermek isterdim ama ömrümden dört yıl vererek yazdığım Ölümsüz Antikite'nin üçüncü cildi **Casus Belli** ya da **Helena**'ya sadece 259 sipariş gelince ortaya çıkıp "**arıza olmak**" adına bu teklife uzlaşmacı bir tarzda yaklaşmaya karar verdim. Açık söyleyeyim, tezgahçılık yapmaya hala niyetim yok. Çünkü Ölümsüz Antikite gibi "**cins**" bir adı taşıyan bu seri için ne yaparsam yapayım sonuç pek fazla değişmez. Ağzımla kuş tutsam bile bu serinin satış adedi en fazla sekiz on tane daha artar. Tüm bunları Ölümsüz Antikite'ye başlarken de biliyordum zaten ve buna rağmen vazgeçmemiştim. O yüzden de bu kitapları yayınlarken batmasın diye yayıncıma bir senedir bedava editörlük yapıyorum... Yani bedava değil de, pay kuponu, şiir kitabı, loto koçanı, Süper'de bira filan gibi şeyler karşılığında. Maksat piyasayı düşürmeyelim...

Anyway... Sadede gelelim. Girizgah biraz uzun oldu ama telafi ederiz. Asıl konu-

yu fenni sünnetçi gibi bir çırpıda geçeceğiz... Nasıl olduğunu anlamayacaksınız bile... Cumartesi sünnet, pazartesi rnektep hesabı...

Asıl konuyu neden hızla geçiyoruz... Çünkü yukarıdaki girişi okuduktan sonra ne de olsa yazdıklarıma inanmayacaksınız... Zaten '**derin edebiyat**' sözkonusu olduğunda revire çıkmak için her fırsat aralığını değerlendiren aziz Türk okuruna altı antik tragedya kahramanı kadını günümüz konseptlerine taşıyarak anlatmaya çalıştığım romanlar serisi Ölümsüz Antikite'nin birinci cildi **Aseksüel Koloni** ya da **Antiope**'de feminist bir ütopya yazdığımı, ikinci cilt **Siber Tragedya** ya da **Iphigeneia**'da "**cyberpunk**" alanına giriş yaptığımı, üçüncü cilt "**Casus Belli** ya da **Helena**"da fütüristik bir kara roman yazdığımı yani disütopya girdiğimi, hacker, breaker, cracker, siber terörist ve şifre kırıcıların romanını yazdığımı, dördüncü cilt **Yazgıya Direnmek** ya da **Cassandra**'da lanetli Illion seferini yani Ilyada'yı "**cyberpunk**" söyleme taşıyıp 500 sayfalık bir metal ballad yazmaya giriştiğimi söylesem ne anlayacak ki?... Bu ülkenin okuru benim edebiyatımı sevmiyor... Benim de yazdıklarımı hala neden yayınladığımı ciddi olarak düşünmem gerekiyor... Çünkü korkarım ben de onların sevdiği edebiyatı sevmiyorum... Bu yazdıklarımı "pr"ın kaşarlaşmış yöntemlerinden biri olarak görecektir okuru da suçlamam. Çünkü bu numaraları pek çokları böyle yapıyor... Ama o tezgaha ait olmadığımı bilenler iyi bilir... Edebiyatı edebiyat için yapar ve iyi becerdiğimde uçarım... Benim defom, yayınlama konusunda gösterdiğim gereksiz heves ve sefillik... Üstelik bu toplumun bana hiçbir şey yedirmeyeceğinden adım gibi emin olduğum halde...

Çok çocukça... Çektğim üzüntü de cabası... H

Çıkan Ciltler:

Ölümsüz Antikite: 1 *Aseksüel Koloni ya da Antiope - Roman - 268 Sayfa (Telos Yayıncılık)*
Ölümsüz Antikite: 2 *Siber Tragedya ya da Iphigeneia - Roman - 217 Sayfa (Telos Yayıncılık)*
Ölümsüz Antikite: 3 *Casus Belli ya da Helena - Roman - 315 Sayfa (Telos Yayıncılık)*

Çıkacak Cilt:

Ölümsüz Antikite: 4 *Yazgıya Direnmek ya da Cassandra - Nazımsal Roman - 217 Sayfa (Telos Yayıncılık)*

Kelimeler Delidirler I

MİNE SÖĞÜT

Kelime bir başına: Tuhaf
Kelime cümle içinde: Meşeler
yapraklanınca bir tuhaf olurlar işte
Ece Ayhan

Bana bir kelime seç deseler ve onla başlayan bir hayat yaşamamı isteseler... "Tuhaf" kelimesini seçerdim. Tuhafın içinde her şey vardır. Tuhaf kelimesi hayata deliler gibi yakışır; tuhafıye dükkânı o yüzden bir metafor kuyusudur. Süs için renkli kurdeleler, hiç kopmasın diye yapılmış ince ama güçlü naylon sicimler, kesmeye yarayan makaslar, dikmeye yarayan iğneler, bükümlü küçüklü düğmeler, açılmış / açılmamış ilikler, koptu kopacak durmayı marifet sayan kopçalar, inatçı çıt çıtlar, adalet timsali fermuarlar...

Tuhafiyeciler de tuhaf insanlardır. Çoğu erkek halleriyle tıpkı kuaförler, aşçılar ve terziler gibi kadına ait bir dünyaya açılan kocaman kapıları sıkı sıkı tutarlar ve "tuhaf" sıfatına yakışır bir alçakgönüllülükle karmakarışık bir düzenin krallığını yaparlar.

Tuhaf sıfatını yaşama yakıştırırken, cehaletle gölgelenmiş ama kadim olduğu için ışığı bilinçaltından arsızca sızan bir bilgiye yaslandığımı bir gün evdeki yeşil bez cildi o sevgili eski Osmanlıca sözlüğü karıştırırken fark ettim. Tuhaf, "tuhfe" kelimesinin çoğuluydu ve "hediyeler, ufak tefek ince şeyler" anlamına geliyordu. Türkçe'ye lastikli bir sıfat olarak göç etmeden önce kendi halinde bir isimdi ve "iyi bir şeyler" söylemekle yükümlüydü. Sevgili yeşil sözlükte "tuhaf" kelimesinin hemen ardında kurum kurum kurularak yer alan "tuhfe" kelimesinin anlamı da yine "armagan ve yeni çıkma, görülmemiş güzel şey" olarak veriliyordu.

Kelimelerin serüvenlerini bilmek bazen iyidir bazen kötü. Artık ben o çok sevdiğim "tuhaf" kelimesine daha temkinli yaklaşıyorum. "Tuhaf" sıfatını şüpheli durumlara değil de daha çok büyümlü duygulara yakıştırıyorum... "Tuhaf bir insan" dediğimde sadece anlaşılabilir bir kişilik değil, etkileyici ve ulaşılmaz bir üstünlük sezilsin; "Tuhaf bir gündü" derken sesim serzenişli değil hülyalı olsun istiyorum...

Tuhaf kelimesine olumsuzluk benekleri ne zaman atıldı bilmek isterdim. İnsanların "görülmemiş güzel şeylerden" işkillenmeye başladıkları o an "kaybetmeye" başladıkları anla birbirine yakın olmalı.

Kelime bir başına: Cazibe

Kelime cümle içinde: Sizi
bir cazibe almış gibidir pençesine
Tevfik Fikret

Bana, akıl çelen ve biraz da hafif-meşrep bir kelime bul deseler, hiç düşünmeden "cazibe" derim. Cazibe bir kadın ismi olsun isterim. Cesur, aşırte ve kurnaz bir kadın. Cazibe kelimesini severim ama bilirim cazibe tuzaklarla doludur. Meczip kelimesini doğuran kadın odur.

Kelime bir başına: Meczip
Kelime cümle içinde: Tekkelerin gayesi halkı meczip ve aptal yapmaktır
Atatürk

Bana ağlamak için kendine bir mantra bul deseler "meczip" derim hemen. Meczip der ve her dediğimde ağladım. Deliden deli, kimsesizden kimsesiz, yoksuldan yoksul, yalnızdan yalnız biçare bir ruh çırpınır o kelimenin anlam hapishanesinde. Bu şehirde her sokakta, her adımda, her bakışta bir meczipba takılır gözüm. Gündüzleri yanlarından onlar yokmuş gibi geçip giderim. Geceleri hepsi teker teker rüyama girer ve beni üzer. Gündüzleri ben yine onlar yokmuş gibi yanlarından geçip giderim. Hepimiz aynı sokaklarda aynı hayatlar yaşarız, bunu bilirim. Ama geceleri aynı

rüyalarda dolaşırız. Onlar teker teker benim ve diğerlerinin rüyalarına girer beni ve diğerlerini saygıyla üzerler.

Yeşil kumaş kaplı eski sözlük "meczip"un kendine doğru çekilmiş, tanrı sevgisine tutulmuş; divane olmuş anlamına geldiğini yazar; meczipu cazibenin boynuna dolar.

Kelime bir başına: Selam
Kelime cümle içinde: Selam verdim, rüşvet değildir deyu almadılar.
Fuzuli

Bana içinde iyi niyet bulunan bir kelime söyle deseler "selam" derim hemen. Kimse cinayet işlemeyen önce selam vermez; ya da yumruk atmadan, ya da soğun yapmadan, ya da küfür etmeden... İyi niyet selamla kendine ruhlar arası yol bulur. Tıpkı kuyruk sallayan köpek gibi, selam veren insan korkutmaz... Arapça selam barış ve rahatlık demektir. Cennetin diğer adıdır... İbranice "barış" anlamına gelen "şalom"un harfleri selamdan türeyen "İslam" kelimesinin harfleriyle aynı geçmişi ve ne tuhaftır ki bambaşka bir geleceği paylaşır. H

minesogut@hotmail.com

Karagümrükspor çok önceleri başladı aslında 1. Türkiye Ligi yürüyüşüne. Sonra unutulup gitti. 1960'ların efsane takımlarından biriydi Kırmızı-Siyahlı ekip. 1980'lerde bir göründü bir kayboldu. Şimdilerde 2. Lig B Grubu'nda şampiyonluk mücadelesi veriyor. Kulübün başkanı eski bir futbolcu ve bir Karagümrük sevdalısı olarak tanıdığımız Cem Duruakan aynı zamanda Kyoto firmasının sahibi. Güney Kore'de çekik gözlü ortakları da var. Cem Duruakan'la Karagümrük için konuştuk. Söyledikleri ilginç ve bir o kadar da düşündürücü.

Batı Yakasının Hikayesi

HAKAN DİLEK

Başlarken futbolla ilginizi sormak istiyorum. Karagümrükspor başkanı olma fikri nereden doğdu?

- Öncelikle futbolun içinde bir insan olduğumu belirtmek isterim. Yaşamımı futbolla kazanıyordum ama bir sakatlık dolayısıyla daha doğrusu sakatlığımın süreklilik arz etmesi dolayısıyla futbolu bıraktım. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunuyum. Siyaset sosyolojisi dalında yüksek lisans yaptım. Kaldı ki futbol bir sevgi işidir. Oynadım ve yöneticilik de yaptım. Serdar Bilgili'nin başkan seçildiği sene Nevzat Demir'in listesinde bulunuyordum.

Yani bu tür şeyler Karagümrükspor'da yönetici olma düşüncenizi pekiştirdi...

- Kyoto'nun buradaki temsilcisiyim ben. Güney Koreliler'le konuşuyorduk zaten burada bir takımın sponsorluğunu üstlenelim diye. Öncelikle kuruluşu 1920'li yıllara dayanan Hasköy'de böyle bir uygulamaya gidebilir miyiz diye düşündük. Sonra bir gün Karagümrük takımının zor durumda olduğunu, futbolcularının parasız pulsuz top oynadığını, bu köklü kulübe sahip çıkmak gerektiğini belirten bir telefon aldım. Ben de Karagümrük'ü tanıdığım için mahallenin o görünen yüzünden korkmadım. Arka tarafından zaten korkmadım çünkü halkın yapısının neye denk düştüğünü biliyordum. Karagümrük vefakar ve davasına bağlı insanların yaşadığı bir yerdi. Aslında ürkütücü yanında duran insanların da birer insan olduğunu onların da Karagümrükspor'un başarısını isteyebileceklerini düşündüm.

Ve Karagümrük macerası başladı...

- Bakın ben futbolun bir emek futbolcunun da bir emekçi olduğunu düşünüyorum. Futbolcunun bütün organlarıyla, beyniyle, ayaklarıyla sahada bir gösteri yaptığını ve bunu yaparken de ekmeğini kazandığını savlıyorum. Ben futbolun içinden geldiğim için iliklerime kadar duyumsadım bunu. Ve bu aşamada nasıl bir yardımım olur diye düşündüm. Ahmet Çevik ve Çetin Soysal çok zor durumda kalmışlardı yönetici olarak. Takımın menajeri kulübün yetkilerini ele alıp satmaya kalkmış. Tam bir trajedi yaşanmış. Güney Koreliler ellerinden gelen yardımı yapabileceklerini eğer

takım iyi giderse bir üst kategoriye çıkarsak Güney Kore'de Buşon'da kamp yapabileceğimiz belirttiler... Hatta bunu bir yatırım olarak görseler bile iyi bir öneri getirdiler birinci lige çıkarsak beş Güney Koreli futbolcu takımda yer alacaktı. Trabzon'da Lee Yong'un gördüğü ilgi onları da mutlu etmişti...

Köklü takımların geçmişlerini bağlılıkları dolayısıyla sponsorlara mesafeli olduğunu biliyoruz. Bir dönem formalara reklam alınması bile yadırganmıştı...

- Evet ama bu ekibin bunu kıldığını düşünüyoruz. Sponsoru da taraftarı da iyi idare edeceksin. Örneğin Karagümrükspor'u Anonim Şirket haline getirmeyi düşünüyorum. Ama önce tesisleşmek lazım. Ben gitsem de burada bir sistem bırakmak istiyorum. Kalıcı olmanın yolunun bundan geçtiğini biliyorum. Bunu da Karagümrük'teki futbol sevgisinin üst düzeyde oluşuna güvenerek söylüyorum. Bunun da her ne kadar eleştirilse bile taraftarlara bağlı olduğunu hissediyor, yaşıyorum. Çünkü ne olursa olsun bu bir show işi. Taraftar olmak ve o showu izlemek zorunda. Surların öte yakasına kadar yaşayan 1 milyon insanı bu stadyuma yıkmak, bu takımın etrafına toplamak istiyorum.

Siz yönetici olarak tanınıyorsunuz. Bu ilgi nereden doğdu ve kimler sizi buna motive etti?

- Öncelikle Süleyman Seba'yı izledim ve Beşiktaş'ta görev almak istedim. Celal Doğan ve İlhan Cavcav'ı izledim ya kından.

Neden bu iki isim?

- İki takımın da geçmişini ve bugün geldikleri yeri biliyorum. Bu sistemi kurabilmek, alt yapıdan futbolcu yetiştirebilmek hiç de kolay değildir. Onları bu sistemi kurabilmeyi başarmış insanlar olarak görüyorum. Bir sistemin ne denli sağlam olduğunu ne denli çağcıl olduğunu gösteriyor tüm yaptıkları. Kaldı ki 'süreklilik ve kalıcı' olmak önemlidir bu tür şeylerde. Öncelikle vizyonla ilgilidir bunlar. Beşiktaş'ta Süleyman Seba'yla başlamıştı bu Gençlerbirliği'nde İlhan Cavcav, Gaziantep'te de Celal Doğan vardı.

vam ediyor...

Gelinen nokta çok önemli yani...

- Elbette. Bir kere ikisi de kendileri olmasa bile tıkr tıkr işleyecek bir sistematiki kurdular. Borçsuz ve gençliğe hizmet veren bir kulüp yapısı oluşturdular. Dolayısıyla da ülke futboluna yararlı oldular. Nereden buraya geldiklerine bir bakın.

Bir anlamda beğendiğiniz bu uygulamalar Karagümrük için de geçerli olacak diyebilir miyiz?

- Evet, aynen Karagümrük'te de yapmak istediğim şeyler bunlar. Öncelikle kökleri çok önceye dayanan, sağlam kökleri bulunan bir kulüp Karagümrük. **Ama çehresinin verdiği izlenim çok farklı...**

- Tamam öyle görünüyor olabilir. Daha değişik durumlarla anılıyor ama burada yaşayan insanlar gönülleri bol ve kaliteli bir geçmişe sahipler...

Görünen o ki projeleriniz ileriye yönelik yatırımları da içeriyor...

- Tabi ki, ben ileri vadeli ve tüm Fatih'i ilgilendirecek bir proje olarak bakıyorum olaya. Fatih'in takımıdır Karagümrük. Aydın'dan daha büyük aynı Malatya'da gibi bir bölgeyiz. Gizli bir gücü var Karagümrük'ün. Nüfusu fazla, futbol la son derece ilgili geniş bir kitlesi bulunuyor. Bunu Fatih'e yayarsanız, bunu başarabilirsiniz ambiyansı yüksek bir takım yaratabilirsiniz.

Yani Karagümrükspor'u bir show malzemesi olarak değil bütün Fatih'in kendini gerçekleştirebileceği, kendini ifade edebileceği bir olgu olmasını düşünüyorsunuz...

- Evet. Ben idealist yaklaşıyorum olaya. Benim reklama ve showa ihtiyacım yok. Kalıcı şeyler yapılmasını sağlamak istiyorum. Bakın Türkiye'deki en büyük Beşiktaşlılardan birinin Nevzat Demir olduğunu düşünüyorum. Sadece tesis açıdan değil alt yapıya da büyük katkılarının bulunduğunu biliyorum Nevzat Demir'in. Bunu yakalamaya çalışıyorum. İlle de benim adım söylensin demiyorum. Fatih'in de çok üst düzey insanları var. Biz başarıları yakalayıp yürüyüşümüzü bir üst tarafa taşıdıkça o insanların da kendilerini ortaya koyacaklarını

düşünüyorum.

Belli ki sizin için -ve aslında da böyle- Karagümrükspor ilçenin turnusol kağıdı gibi. Takımla özdeşleşiyor her şey...

- Elbette ki, tulumbacılardan, papyonlu beyefendilere, Sulukule'den, bitirime kadar herkes bu takımla özdeşleşmiş, bir biçimde değmiş. Karagümrük bütün bunların toplamı. Fatih, geçmişle çok iyi bir semt olduğunu gösteriyor ama son dönemlerde kimse ilgilenmemiş. Bütün ülkeye yayılmış takımlar kadar olacağını düşünüyorum. Tamam biraz maço bir yapımız var.

Maço dayımız bile var değil mi?

-gülüyor- Evet biz Türkiye'nin Keşanlı Ali Destanı'yız. Üfürüyoruz biraz ama arkasında hiçbir kötülük yok bu semtin. **İstanbul'da bir çok mahalle takımı bugün ya yok oldu ya da farklılaştı. Ama Karagümrüklüler takım tutma biçimi açısından futbol takımlarına, mahallede yaşayanlar da bilinen tarihlerine ve köklerine sahip çıkıyor görünüyorlar.**

- Evet, doğru tespit. Bu mahallenin bir de görünmeyen yüzü var.

Biraz Batı Yakasının Hikayesi gibi mi? Çünkü görünen yüzü taraftarın da davranışlarını belirliyor. Olaylar dinmiyor, dışarıdan gelen takımlarda bir korku var...

- Bakın aynı zamanda buraya başkan olmamın arkasında bunu dönüşüme uğratma mücadelesi yatıyor. Ben buraya gelmeden önce bu kadar sıcak ve iyi karşılanacağımı bilmiyordum.

Bu ana kadar konuştuklarımızın vadesi hep uzun. Siz yaşamınızda da mı böyle vadeli projeler üzerine yoğunlaşırsınız?

- Evet hep uzun vadeli düşünürüm. **Peki kısa vadede Karagümrükspor için neler düşünüyorsunuz?**

- Karagümrükspor kısa vadede şampiyon olmayı hedefliyor. Ne yazık ki Türkiye'de her şey başarıya endekslili olduğu ve Türkiye'de de başarılı olmayana hiç kimse bir kaşık su vermeyeceği için bu sene başarı gelmek zorunda. Başarı gelirse diğer yolları çok kolay yürüyeceğimize inanıyorum.

Peki durum böyleyken yerel yönetim hiç mi ilgilenmemiş kulüple...

- Hiç ilgilenmemiş. Yerel yönetimler kaldırım döşemeyi ve asfalt dökmeyi hizmetin sınırının bittiği yer olarak görüyorlar. Halbuki yerel yönetim bana göre sağlık sorunundan eğitime, spora kadar o bölgedeki bütün kurumlarla ilgilenmeli. Tuvaletteki mikrobik sorun bile ilgilenilmeli yerel yönetimi. Hatta ben ileride acaba siyasete oynasam mı kulübe zarar verir miyim diye düşünmeye başladım.

Hiç fena olmaz herhalde... Peki ileriye dönük başka projeleriniz var mı?

- Önce tesisleşme, ardından Karagümrükspor A.Ş., aynı bünyede bir atletizm ve voleybol takımı oluşturmak istiyorum. Voleybol takımı için de gider Karagümrük seyircisi maça. Futbolda başarıyı yakalarsak diğer branşlarda da faaliyet göstermek istiyorum.

Karagümrüklü çocuklar ve gençlerin de yüzü gülecek böylece...

- Çocuklar geldiklerinde burayı termetiz bulmalılar. Geleceğe yatırım yapmalısınız. Bu da bir hizmet çünkü. Birçok iş adamı bu tür yatırımları yapmıyor Türkiye'de. Çünkü bir çok iş adamının dini imanı para. Kendi sosyal hayatlarında da renk yok bu insanların. Çünkü her şeyleri paraya dayanıyor.

Sadece olay çıkaran, karanlık ilişkilerin bölgesi olarak anılmaktan da böylece kurtulacak gibi Karagümrük. Ama yine de suçu ilan edilen taraf hem Karagümrük...

- Burada bir perspektif çiziyim. Bu yörenin insanı bu zamana kadar hep horlanmış. Bunu sadece futbola açıklayamazsınız. Sosyoekonomik temelleri var bu sorunun. Ahmet Çevik kulübü ve bayrağı bize devretmiş bir dönem sonra. Takım geldiğimizde küme düşmek üzereydi. Şimdi şampiyonluğa oynuyor. Varoşlardan geliyor bu çocuklar. Onlar kazanırsak varolacağız diye düşünüyorlar. Ve o doksan dakika içinde varlar ve o maçın sonunda bütün o zenginlikleri varoluşlarını gösteren ritüel bitiyor, perde kapanıyor. İşte son on dakikaya sıkışan bütün gerginlikler ceplerinde olamayan paraların, evlerine ekmek götürmemenin, marka giymemenin sıkıntısıdır. Maçın ardından kağıt oynarken mahallede takılırken konuşulacak o üç gün çok önemli ya da... İşte bütün rahatsızlık burada o kaybetme korkusunda yatıyor. Stadyumlarda özellikle karşı karşıya geldikleri polisler de bugün eğitim alsalar bile varoş kökenli arkadaşlarımız. Birbirlerini iyi tanıyorlar aslında. Ama gücü elinde bulunduran taraf onlar. Ve o arkadaşlarımız 'bu adamları beklemeye tatil günlerimizde, soğukta karda bunların tiyatrosunu izlemeye geliyoruz', bunların zevki için mi buradayız diye çelişki yaşıyorlar ve çatışmaya başlıyorlar.

Peki çözüm nedir sizce?

- Bir kere Karagümrük seyircisinin kimseye kini yok, kan davası gütmüyor. Bu insanların üzerine insan gibi gidilse, rehabilite edilmeleri düşünülse o insanlar değişir ve kazanılır kesinlikle.

Şöyle bir dilekle noktalayalım mı; Yeni bir dünya kurulsun ve Karagümrük de bu dünyadaki yeni yerini alsın...

- Evet. O dünyada polis de, taraftar da, farklı düşüneni, farklı dini, farklı ulusu olanlar da yer bulsun...

ÇENGELİ İĞNE

İnsan bazen, hayatında garip dönemlere girebilir. Mesela bir anda yaşadığın her şeyin çok anlamsız olduğunu fark edersin..

Her sabah aynı şeyleri yapıyorsundur ve hiçbir şey değişmiyordur

Olağan olan şeyler, bir anda sinirlerini bozmaya başlar.. Minibüsteki müzik, insanlar...

Arkadaşlarınla iletişimin de kopmuştur artık. Herkes bir garipleşmiştir...

Kendini yalnız ve zavallı hissediyosundur. Mesela bir kedin bile yoktur... Anlıyor musun?...

Artık pes edersin ve kendini hayatın akışına bırakırsın. Mutsuzluk alışık bir durum olmaya başlar ve anlamsız şeyler düşünürsün. Hava da soğuktur zaten...

Telefonun kalması ilginç bir olay haline gelir.

Sağların bitirilmiş şekle girmez. Bir gırkinleşmişindir hatta.. Evden çıkmak istemezsin..

Duygusal patlamalar yaşarsın. Her şeye aşırı tepkiler verirsin...

İşte böyle zamanlarda aslında yapılacak tek şey vardır: Galışmak!.. Manyak gibi galışmak...

Üstelik böyle durumlarda ortaya çıkan işler her zaman çok iyidir. Çünkü, hayatının bütününe yaydığın enerjiyi, bir tek şey üstüne odaklarsın.. Ve o da güzel olur tabiri ki..

Türk sineması üzerine bir uzman.
Bir zamanlar banka şube müdürlüğü de yapan **Giovanni Scognamillo**, halen bir üniversitede sinema dersleri veriyor. Scognamillo, Beyoğlu'nu, çocukluğunu, Yılmaz Güney'i, Cüneyt Arkın'ı, erotik Türk filmlerinin hikayelerini ve anılarını Hayvan'a anlattı.

Dünyanın Gidişatı Hiç İyi Değil

Bir İtalyan ailesinin çocuğu olarak 1929 yılında İstanbul'da doğdum. Öğrenimimi İtalyan okullarında yaptım. Okulu bitirdikten sonra kitapçılık yaptım, bir İtalyan kitabevini yönettim. Mobilya dekorasyon şirketinde dekoratör yardımcılığı yaptım. 15 yıl bir bankada çalıştım. Ayrıldığımda şube müdürüydüm. Sonradan 60'lı yıllarda sinemada Türkiye'de çekilen yabancı filmlerde çalıştım; prodüksiyonda ve 2. yönetmen yardımcısı olarak. Bir reklam filmlerinin dağıtımını yaptım. 1961'de Akşam gazetesine eleştirmen olarak girdim. 70'li yılların sonlarında Erler Film'de çalışmaya başladım. Erler Film'de ve Ulusal videoda yaklaşık bir on yıl çalıştım. Sonra emekli oldum.

Ben tek çocuktum. Babam sinemacı ve filmciydi. Dünyaya geldiğimde babamın film şirketi vardı. Annem ev kadınıydı. Çocukluğumda gariban, normal bir çocuktum. Yaramaz değildim. Benim çocukluğum okulun dışında daha çok kitaplar ve sinemayla geçti diyebilirim. Sinemaya gitmek bir eğlencenin ötesinde, bir çeşit zorunluluktur. Nerdeyse bütün çıkan filmleri seyrederdik. Ben ilk filmimi 4 yaşında seyrettim. İlk film galiba Kayıp Ruhlar Vadisi'ydi. Ya da Dr. Moore'un Adası. İkincisi de King Kong'tu.

Evimiz ilkin Asmalımescit sokağında idi. Okula başladığımda Kallavi sokağına taşındık. Evin arkasında küçük bir bahçe vardı. O bahçede bulunan duvardan atlayarak Elhamra Sineması'nın prodüksiyon odasına veya sinemaya girerdim. Her çocuk gibi benim de oyuncuklarım vardı. Arabaları, oyuncak askerleri, silahları, tabancaları severdim. Ama en çok kitapları severdim. Okumayı öğrenmediğim zamanda bile çizgi romanları, resimli kitapları karıştırırdım.

gibi kalabalık değildi, daha düzenliydi. Sanki çok daha temizdi, bir keşmekeş içinde değildi. Tabi hayat şartları bugünden daha kolaydı. Ekonomik krizin içinde bulunmayan bir Beyoğlu'ydü. Savaş yılları zor geçti. Her şey karneye bağlıydı. Çayda şeker yerine kuru üzüm kullanırdık. Pasta, tatlı almak çoğu ailenin bütçelerine uygun değildi, daha çok tahin pekmez olurdu. Et, zaman zaman gelirdi eve.

6-7 Eylül olayları Beyoğlu'nun tarihinde kara bir lekedir. Sadece Beyoğlu'nun ekonomisi sarsılmadı. Bütün İstanbul'un, Türkiye'nin ekonomisi sarsıldı. Düşünülemeyecek bir talan oldu. Bize saldırı olmadı. Bizim evin altında bir terlikçi vardı, dindar bir abimiz. O iskemlesini evin önüne çekti ve oturdu. Gelenlere "Bunlar bizimkiler" dedi. Karşımızda Yunanlıların oturduğu bir ev vardı. O abimiz sabaha kadar oturdu ve o iki evi korudu, askerler gelene kadar. Tecavüz olayları oldu. Bir Rum Papazını sünnet ettiler. Mezarlıklara girip, mezarları açtılar. Ertesi sabah çıktığımda İstiklal Caddesi Galatasaray'dan Tünel'e kadar kumaşla kaplıydı. Bütün kumaşçı dükkanlarından kumaşları alıp, yerlere saçmışlardı. Çok korkunç bir olaydı.

Bir kere evlendim, 1960 yılıydı. İki çocuğum oldu. Oğlum Milano'da ahçıbaşı, kızım Atina'da ev kadını ve çevirmenlik yapıyor. Bir daha evlenmedim. Gençliğimde aşka çok romantik bakardım. Sık sık aşık olurdum. Bazen karşılıklı oluyordu, bazen olmuyordu. Fazla duygusaldım eskiden. Yaşlandıkça duygusallık gidiyor, insanlara reel bir perspektif içinde bakmaya başlıyorsun. İnsanları olduğu gibi kabul ediyorsun ve ona göre davranmayı öğreniyorsun. Galiba, ben evliliğe uygun bir tip değildim. Çünkü fazla bireyciydim. Fazla bencildim. Özgürlüğüme bağlıydım. Bir evlilik özgürlüğü ne demekti? Kızlar

Hem evli hem özgür olunmaz. Evlendiğim dönemde sinema yazarlığını sürdürüyordum, benim dışarı çıkmam gerekiyordu, filmlerin galalarına gitmem gerekiyordu. Eşimle ilk kavgamız bir film galası yüzünden oldu. Memduh Ün'ün yönettiği Fatma Girik'in oynadığı bir filmin eski Şan Sineması'nda galası vardı. Galaya gittim. Locadayken Halit Refiğ, eşi ve Fatma Girik'le birlikte resimlerimiz çekildi. Resimler bir hafta sonra Artist dergisinde basıldı. Artist dergisi eve girince tabi olay koptu. "Ne işin var senin oyuncularla" filan, tartıştık.

Yeşilçam bütün derinliklerine rağmen bir sinema endüstrisine az buçuk yakın bir şeyler oluşturabili. Filmler çevriliyor, o filmleri dağıtanlar var, gösteren sinemalar var. O basit bir sistemdir. Ama sinema o sistemin dışında zor yaşar. Yeşilçam yıkıldığında o sistemde yıkıldı. Yıkılışı televizyonun yaygınlaşmasıyla oldu, seks filmleri furysı Yeşilçam'ı kurtaramadı. Seks furysı 70'li yıllarda sadece Türkiye'de yoktu. İtalya'da, Almanya'da, Fransa'da da aynı olay var. Ameri-

kan sineması ne yaptı. Büyük perdelere sığındı. Televizyonun veremediği bir şeyi verdi seyirciye. Amerikan sineması kadar endüstriyel olarak donanımlı olmayan Avrupa sineması bunu beceremedi. 70'li yıllarda Avrupa Sineması'nda sadece erotik sinema yok, korku filmleri furysı da var. Televizyon seyircisine seks, korku, kan, şiddet veremezsin. Televizyonunun vermediklerini sinemalar verdi. Ama tüm bunlar sinemayı kurtaramadı. Artı, Türk sinemasını besleyen seyirci aileydi. Seks filmleri furysı aileyi sinemadan uzaklaştırdı ve eve bağladı. 1979'da bittiğinde bu furya o seyirci artık kayıp seyirciydi.

Seks sineması da, porno sineması da bir ihtiyaçtır. Hiç kimseyi de porno seyrettiği için suçlayamazsın. Ben sansür komisyonunda çevirmenlik yaptığım dönemde komisyondakilerle iki de bir birbirimize giriyorduk. "Bu sahneyi atın" diyorlar. "Niye atıyorsun, insanlar sevişmiyor mu?" Ben porno film seyretmek istersem beni kimse engelleyemez. Herhalde 7-8 yaşında bir çocuğa seyrettirmem. O benim özgürlüğümdür, terci-

Yeşilçam Sokağı'nın saklı portrelerinden biriydi. Yani, kıyıda köşede kalmış, emektar bir sinema oyuncusuydu. O bir **Ziya Güçlü**'ydü. Soyadı "Güçlü"ydü ama, bir dönemin ünlü jönlerinden Uğur Güçlü ile de herhangi bir akrabalığı, bir göbek bağı yoktu. Sinemada da bir Nubar Terziyan gibi, küçük rollerin oyuncusu olarak da yaygın bir şöhreti yoktu.

“Yeşilçam'ın Sağlık Bakanı” Pilot Ziya

AGAH ÖZGÜÇ

F laş TV'nin haber spikeri **Gülgün Feyman**, söyleşi yaptığı konuşunu şu sözlerle takdim ediyordu:

“Yeşilçam'ın Sağlık Bakanı Pilot Ziya...”

Haber programını izleyenlerden O'nu tanıyanlar bu takdim biçimine tatlı tatlı gülümsüyor, O'nu tanımayanlar ise “Kim bu adam?” diye birbirlerine soruyorlardı.

Gerçekten, O'nu tanımayanlara göre kimdi bu Pilot Ziya?

Yeşilçam Sokağı'nın saklı portrelerinden biriydi. Yani kıyıda köşede kalmış, emektar bir sinema oyuncusuydu. Ama, unutulmuş bu isme hiçbir sinema ansiklopedisinde rastlamak mümkün değildi. Maddelerin ve kitapların dışladığı marjinal bir oyuncuydu. Ama o, asla hayatı ve sinemayı dışlamamış, ayakta kalabilmek için gücünün yettiği sürece kendi içinde ve soyadına yakışır bir biçimde savaşlar vermişti. O bir **Ziya Güçlü**'ydü. Soyadı “Güçlü”ydü ama, bir dönemin ünlü jönlerinden Uğur Güçlü ile de herhangi bir akrabalığı, bir göbek bağı yoktu. Sinemada da bir **Nubar Terziyan** gibi, küçük rollerin oyuncusu olarak da yaygın bir şöhreti yoktu. Kendi kabuğu içinde yaşamının getirdiği sıradanlık ve de dış görünüşüyle sokaktaki adamlardan biri olmak ona yetiyor, ancak böyle mutlu

olabiliyordu.

Ziya Güçlü, 1936 yılında Kayseri'ye bağlı Develi'de doğmuştu. Çocukluk yıllarını da bu yörede geçiren Güçlü, askerliğini Babaeski'de yapar. Tank çavuşudur ama o tokatçı ve kuralcı çavuşlardan biri değildir. Eli kalkmaz, durumu idare eder. Böylesine hoşgörülü olmasına karşılık, gerektiği yerde koğu disiplinini elden bırakmaz. Her şeyin yeri ve zamanı ayırır. Affetmesini de bilir, ceza vermesini de.

İkinci adı olan “Pilot” yakıştırması da Babaeski'deki askerlik günlerinde bir olay nedeniyle ortaya çıkar. Ve o günden sonra adı “**Pilot Ziya**” olarak kalır. Pilot Ziya yukarı, Pilot Ziya aşağı. Ve Ziya Güçlü, bu olayı şöyle anlatır:

“O gün alayın meydanında takımımızdaki erlerle sohbet ediyorduk. Birden pistin kenarında duran küçük bir uçak gözüme çarptı. Nasıl olduysa ani bir hareketle uçağa atladım ve motoru çalıştırmaya başladım. Arkadaşların şaşkın bakışları arasında uçak, yavaş yavaş pistin üzerinde yükselmeye başladı. Havada bir iki tur attıktan sonra uçağı yere indirdim. Böylece adım Pilot Ziya olarak kaldı. Hem benim, hem de beni izleyen arkadaşlarım için inanılmaz bir olaydı bu. Sanki gizli bir kuvvet beni böyle bir uçuşa yönlendirmişti. O günü hatırlıyorum da, şimdi bana bir masal gibi geliyor. Bu nasıl

Pilot Ziya, Selda Alkor ve Oğlu Cengiz Güçlü

bir cesaretti, hala anlamış değilim...”

İşte Ziya Güçlü'nün “**pilotluk**” öyküsü. Bir garip mucize. Ve dediği gibi de insanüstü gizli bir gücün yönlendirmesiyle bir anda gerçekleşmiş bu olay. Oysa Ziya Güçlü'nün askerdeki görevi pilotluk değil ki. O bir tankçı. Siz ister inanın, ister inanmayın. Olan olmuş bir kere.

Pilot Ziya, Babaeski'deki birliğinden terhis olunca İstanbul'da kalır. Özgürlüğüne kavuşmuştur ama İstanbul gibi bir büyük kentte karnını nasıl doyuracaktır? Pilot Ziya da hiç aç kalacak göz var mı? Her şeyden önce o bir Kayserili... Ekmeğini taştan çıkartır evelallah. Ve ekmeğin kavgası onu, kısa bir süre sonra Yeşilçam mutfağına sürükleyecektir.

Yıl 1962. Pilot Ziya, o yıllarda 27 yaşındadır. **Yavuz Yalınkılıç**'in yönetmenliğini yaptığı ve **Turgut Özatay**'la **Muhterem Nur**'un başrollerini paylaştığı “**Genç Osman**” adlı filmde kamera karşısına çıkar. Oyunculuk yaşamı bu filmle başlamıştır. O artık bir artisttir. Bu arada bazı filmlerde de prodüksiyon amiri yardımcılığı yapar. Askerlik ocağından sonra Yeşilçam, film setleri onun için ikinci bir okuldur.

Aradan yıllar geçer. Pilot Ziya evlenir, çocuk sahibi olur. Ancak oğullar, gelinler, torunlar derken Güçlü ailesi giderek büyüyecek ve yaşam daha da zorlaşacaktır. Bu nedenle daha verimli ve yeni bir iş alanı gerekmektedir.

1980 yılında Güçlü adıyla küçük bir büfe açar. Samatya SSK Hastanesinin tam karşı sırasındadır. Ve zamanla bu mütevazı küçük büfe büyüyecek kısa bir sürede bir kafeteryaya dönüşecektir. Ziya Güçlü adım adım ilerler. Büfenin çevresindeki arsayı da satın almıştır. Yazlık ve kışlık olmak üzere mevsime göre hizmet verip, geniş bir alana yayılan aile şirketi kafeteryanın başlıca müşterileri, karşı hastanedeki doktorlar ve hemşirelerdir. Özellikle de öğlen vakitleri kafeterya dolup dolup boşalır. Artık o, Yeşilçam'ın değil, Samatya SSK Hastanesi doktorlarının ve hemşirelerinin de “Pilot Ziya”sıdır.

Oğullarından biri kasada dururken,

diğer oğlu ve babası gibi filmlerde, dizilerde oynayan Cengiz Güçlü'yü de müşterilerine servis yaparken görebilirsiniz. Tüm ailenin işçi gibi çalıştığı kafeterya, Yeşilçam ünlülerinin de uğrak yeridir. Karşısındaki hastaneye muayene olup ilaç almak için gelenlere yardım elini uzatır Pilot Ziya. Doktorlardan randevu alır, sıraya girip işkence çekmemeleri için ilaçlarını temin eder. Yardımseverliği uğruna saçları dökülen, bıyıklarına aklar düşen 67 yaşındaki baba Güçlü'nün, espiyriyle karışık bir adının da “**Yeşilçam'ın sağlık bakanı**”na çıkması bu özellikleri sayesinde.

Bunca işi arasında sinema ile ilgili etkinliklere katılmayı ihmal etmez. Bir bakarsınız Antalya Festivali'ndedir. Bir bakarsınız sinemamızın 89. yaş kutlamalarının, yürüyüşlerin ön saflarında yerini almıştır. Zaman zaman Yeşilçam'ı ve bu sokağın ünlülerini biraraya getirmek için Sirkeci Gar Restoran'da oğlu Cengiz'le birlikte toplantılar düzenler. **Selda Alkor, Sezer Sezin, Mine Solay, Safa Önal, Yılmaz Atadeniz, Sırrı Gültekin** hep oradadır. Alman usulü yenilir içilir, anılar tazelenir, yitirdiğimiz sinema dostları anılır.

Sıradan ve dikkati çekmeyen ufak tefek yapısıyla, dış görünüşüyle “sokaktaki adam”lardan biridir “Pilot Ziya”. Ama “adam”dır... H

Meğer daha önce babaları Veli Kanık Beyi de oraya gömdüklerini söyleyince şaşkınlığım bir kat daha arttı. 'Peki, sen ölünce ne olacak' diye sorunca, 'ben de oraya gömüleceğim' demesi üzerine: "Biraz dedim sıkışacaksınız."

Adnan Veli Kanık'a İlişkin

ARİF DAMAR

Orhan Veli'nin kardeşi Adnan Veli (1916-1972) unutuldu. Oysa cezaevinden yazdığı yazılar önce Vatan gazetesinde yayınlanmış, sonra da **"Mapushane Çeşmesi"** adıyla kitaplaşmış ve Adnan Veli ünlüler arasına katılmıştı. "Mapushane Çeşmesi"nin birkaç basımı da yapılmıştı yaşarken. Uzun yıllar gazetecilik yapmış, Vatan'ın birinci sayfasında yayımlanan küçük fıkralarla da ününü sürdürmüştü. Bu fıkraların ilk ünlüsü **Şinasi Nihat Berker**'dir. D.P. döneminde **Adnan Menderes**'e hakaretten hapsi de boylamıştı. Sonra **Çetin Altan** yanılmıyorsa **"LaF"** başlığıyla bu mizahi fıkraları uzun bir zaman sürdürmüş, Adnan Veli hiç bırakmamıştır. Adnan'ın İstanbul'un iki ünlü Hanımından biri olan **Fatma Tatari** ile evleneceği basın çevrelerinde işitilince kimin yazdığını anımsamıyorum: **"Adnan Veli bu evliliği gerçekleştirirse, hayatının en büyük esprisini yapmış olacaktır."** diye söz etmişti. Bu konuya, benim de tanık olduğum bu evliliğe daha sonra değineceğim.

Orhan Veli'nin anıt mezarı bilindiği gibi Rumelihisarı'ndadır. Çizimini **Abidin Dino**, yapımını da heykeltıraş **Nusret Suman** gerçekleştirmiştir. Kare şeklinde olup -ölçmedim ama- yaklaşık beş metre karedir. Karenin enleri yaklaşık bir metre ve granit taşındandır. Yukarısında yani kuzeyinde yine taştan karenin dışında boyu üç, eni yani yüksekliği bir buçuk-iki metre bir dikdörtgenin tam ortasında **Orhan Veli** hemen altında 1914-1950 yazılıdır. Eskiden mezarlığın en yukarısında sınırdıydı. Beş-altı yıl önce gittiğimde (bir de fotoğraf çektim) mezarlık yukarıya doğru genişletilmiş. Sol üstte **Edip Cansever**'in görkemli ama güzellikten yoksun mezarı yükselmiş.

Değerli öykücü, yazar **Necati Güngör** belki de on yıl kadar önce ünlülerin mezarlarını arıyor, araştırıyor ve Adnan Veli'nin mezarını bulamadığını yazıyordu. 60'lı yılların başında Orhan'ın, Adnan'ın ve kız kardeşleri Firuzan Hanımın anneleri vefat etmişti. Adnan'dan, müteveffa annelerini Orhan Veli'nin mezarına gömdüklerini öğrenince biraz şaşırdım. Meğer daha önce babaları Veli Kanık Beyi de oraya gömdüklerini söyleyince şaşkın-

lığım bir kat daha arttı. 'Peki, sen ölünce ne olacak' diye sorunca, 'ben de oraya gömüleceğim' demesi üzerine: "Biraz dedim sıkışacaksınız."

Geliyorum Fatma Tatari Hanımla evlenmesine. Benim bildiğim 50'li ve 60'lı yıllarda iki ünlü Hanım'dan öteki ünlü Benli Belkız'dı. Benli Belkız aristokrat bir ailedendi. Paşa kızı ya da torunuydu. İkisini de tanıdım. Benli Belkız birkaç yabancı dil bilen "alafranga" bir güzeller güzeliydi. Daha çok yabancılarla arkadaşlık eder açık renk gözlü, ince, zarif, alabilirdiğine şık bir hanımefendi. Kendisini Boğazın Rumeli yakasında, sanırım Tarabyada, çok lüks bir lokantada bir Amerikalıyla birlikte baş başa gördüm. Bir süre sonra kendisine büyük bir nezaketle bir dans sunması rica edildi. Benli ve açık güzel sırtında kırmızı bir şal vardı. İspanyolların hani kastanyetlerle icra ettikleri flamenko dansını belki Carmen'den bile güzel bir sundu ki herkesin ağzı açık kaldı. 60'lı yılların başında kendisini bir kez daha Topağacı'nda gördüm, bir hayli yaş almıştı. Ama yine güzel, çok güzeldi. Şimdi aklıma **Aliye Berger** geldi. Narmanlı Han'da onu Bedri Rahmi'nin atölyesinde çok gördüm, konuştum. Yaşı yetmiş geçmişti. Ama yine çok şıktı, ince makyajıyla çok güzeldi.

Evet Adnan Veli, Fatma Tatari ilişkisine dönüyorum. Önceleri o sırada manifatura tüccarı Hasan Tatari'yle evli olan Fatma Tatari kocasına aldırmadan Adnan'ı evlerine çağırıyor, yemeğe alı koyuyor, sevgilisi olduğunu ilan etmekten çekinmiyor. Adnan bunları bize bir anlatırdı. Bir gün Hasan Bey: **"Adnan Veli Bey, çok kibar, çok kültürlü, çok efendi ama benim hanımla fazla laubali!.."** diyor. Neyse sonra ayrılıyorlar, ve evlenecekler. Fatma Hanım o sırada Gümüşsuyu'nda geniş bir apartman katında oturuyor. Nikah evde, büyük salonda kılılacak. Salonunun içi 16.yy. stil koltuklar, antika mobilyalar, her taraf kristal nesnelerle dolu, tavanda yine kristal avizeler. Her yan tıklım tıklım. **Melih Cevdet**'le birlikte tiktik. O, nikah şahidi olacaktı. Ve oldu. Ama uzun, çok uzun zaman öteki davetliler birlikte bekledik, durduk. Adnan beklemekten sıkıldığını anladı ve konuştu: "Biraz fazla saat oldu"

olacak!"

Çok kısa bir süre önce **Menderes, Zorlu ve Polatkan**'ın İmralı Adası'nda idamlarının "infaz" edildiğini bilmeyenler için bu espriyi kavramak bir hayli güçtür.

Bitirmeden Benli Belkız hakkında biraz bilgi vermem gereklidir, diye düşünüyorum. Belkız Hanım ilk evliliğini (Son evliliği) 40'lı 50'li yılların en zenginlerinden Tütüncü İhsan diye maruf İhsan Doruk'la 16 yaşında yapar. İhsan Bey işlerini rahat yürütmek için Belkız Hanımı kimi nüfuzlu kişilere peşkeş çeker. Belkız Hanım bir süre buna katlanır ve sonunda işyan ederek Doruk'tan ayrılır: "Bu işi niçin kendi hesabıma yürütmeyeyim" diye düşünür ve İhsan Bey'e allahısmarladık'ı çeker. İhsan Doruk'un sonraları adlarını yazmak istemiyorum, bilenler bilmeyenlere söylesin yine çok güzel, çok ünlü hanımlarla evlenir.

Fatma Tatari alaturka bir güzeldi. Etlı butlu bir hanımdı. D.P.nin bakanlarından Mükerrrem Sarol'la da uzun arkadaşlığı olduğu biliniyordu. Pekiyi Adnan Veli nasıl Fatma Tatari'ye ulaşmıştı. Kendisinden öğrendiğine göre gazeteci Özcan Ergüder yol gösteriyor. Sabuncakış'ten çok pahalı, çok güzel bir demet çiçek gönderilecek kartını ilâştirerek. Bir gün sonra da telefon ederek görüşme önerisinde bulunulacak. Adnan Veli de böyle yapıyor ve amacına ulaşıyor.

Nikah kıyıldıktan sonra bütün konuklarla birlikte Boğaz'da lüks bir restoranta gidildi. Yenildi içildi. İçki içerken hanı sağlığa, mutluluğa, şerefe kadeh kaldırırlar ya, o gün ilk kez Ermeni olduğunu sandığım bir konuk "Hadi allahısmarladık!..." diye kadeh kaldırdı.

Akşam, yani yemekten sonra Fatma Hanımın kızı Ayfer Tatari'nin Taksim'deki evine gidildi. Ayfer Tatari yirmili yaşlarda ince harika bir kadındı. Oturduğu evin salonu bir basketbol salonu gibi genişti. Göze batacak kadar fazla eşya yoktu. Yine genç bir tüccarla birlikte yaşıyordu. Bir ara kendisine lütfen bana bir mısra (dize) söylemesini istedim. Söyledi: "Yaş otuz beş yolun yarısı eder!" Ben o sırada tam 37 yaşındaydım.

Rivayettir ki aslında Adnan Veli Ayfer Tatari'ye hayrandır. Ona ulaşmak için anı-

Cahit Tanyol

Hoca Kadri Efendi'nin Parlamentosu

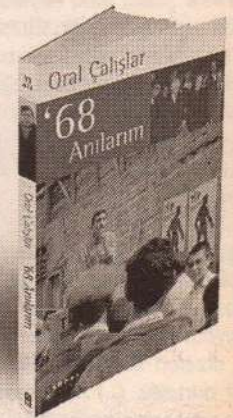

Kitabın birinci bölümünde önemli ama unutulmuş bir Türk aydınını; Hoca Kadri Efendi'yi tanıtıyor Tanyol. Cumhuriyet kurulmadan yıllar önce devrimleri hayal etmiş bir düşünürü...

İkinci bölümde ise nefis bir anlatı var: **Atatürk'le Ahirette Mülakat**. Bu fantastik anlatı bir rüyayı konu edinir. Tanzimat'tan bu yana tüm politik simalar rüyada yerlerini alır. Sohbetin konusu Türkiye ve geleceğidir...

Oral Çalışlar

'68 Anılarım

"... 68 olaylarının üzerinden tam otuz beş yıl geçmiş. Bu anılar artık temelli tarih oldu. Bu anılar, bir kuşağın ruh halini, dünyayla ilişkisini yansıtmaları bakımından iyi bir değerlendirme sayılabilir. On beş yıl sonra ben de yeniden bu anılan gözden geçirince, hafıza iyice silinmeden geri kalan anıları yazmak gereğini hissettim. Tüm 68 kuşağının kahramanlarını sevgi ve özlemlerle anıyorum..."

“Ölüm alışsın artık bize
Bir dans gibi bahçemize gelsin
Gelsin otursun ılık minderimize” diyordu
Gencölmek kitabında sevgili
Ergin Günçe. Gencöldü,
ölüm hiç de alıştıra alıştıra gelmedi ona.
Aksine Esenboğa Hava Alanı'nda
sisli bir günde büyük bir
gümbürtüyle geldi.

Ergin Günçe 'Kırık Bir Verlaine'

İHSAN TEVFIK

Bir Yaz Ölümüne Hazırlık

Her sıkıya karşı şiir direnecektir
Uyaklı, gür sesli, kekeme, ürkek
Her yönetime karşı başkaldırır aslında
Elemlerin sanatı, genç ölenlerin
- Oğlum Ergin!
- Buyur Usta!
- Korkma sakın!
- Yok Usta!
- Bak şu yana
- Baktım Usta!
- Yaz geliyor...

Ölürken görünmesin diye
Yumar sınıksız gözlerini
Öper kendi dudaklarından

Ölüm Alışmadı Sana Ergin Abi!

1938 Şubat'ında hayata gözlerini Giresun'da açan şair Ergin Günçe, Ankara Siyasal'ı bitirdikten sonra yurtdışında ekonomi ve planlama alanlarında eğitim görür. Kısa bir süre Başbakanlık Danışmanlığı da yapan Günçe, ODTÜ'deki görevini sürdürürken 16 Ocak 1983'te Esenboğa'ya düşen uçakta can verir.

Uğur Mumcu, Günçe'nin ölümünden üç gün sonra (19 Ocak 1983) Cumhuriyet'te şöyle yazar: “Günçe, öğretim üyesiydi. Konusu ekonomiydi, ama bütün tutkunluğu edebiyata ve şiireydi. Şiirler yazar, yazdığı şiirlerin dizeleri ile duygu dünyasının evreninde koşar dururdu. (...) Matematikle şiirin, ekonomi ile edebiyatın kesiştiği bir nokta varsa eğer, Günçe işte o noktadaydı. Ve bu noktaya, edebiyat dünyasındaki kır çiçeklerini devşire devşire gelmişti.”

“Ölüm alışsın artık bize/Bir dans gibi bahçemize gelsin/Gelsin otursun ılık minderimize” diyordu Gencölmek kitabında sevgili Günçe. Gencöldü, ölüm hiç de alıştıra alıştıra gelmedi ona. Aksine Esenboğa Hava Alanı'nda sisli bir günde büyük bir gümbürtüyle geldi. Hiç de 'ılık' ve hoş değildi ölüm. Vakitsiz ve büyük bir acıydı. Sevenlerinin yüreğine acısı, sinsi bir yılan gibi çöreklenirdi.

Bilmem Ergin Abi, ölürken gözlerini sınıksız yumabildi mi görünmesin diye, bilmem öpebildi mi dudaklarından. Ama gencölmek'teki şiirlerin, daima sevenlerinin

dudaklarından öpüyor. Müsterih ol şairim!

Yüzü Kocaman Bir Çocuk Şimdi Kavaklarda

“Anı” şiirinde: Odama ilk giren ışığa/ Kanım kaynıyor, diyordu Günçe; ama yaşama sevincinin, yaşamın ışıklarının hemen yanına daha şiir bitmeden acılar düşüyordu: Acıları başlıyor arkadaşların/Sanki daha dün ölmüş.

Ergin Günçe, o kadar -çocuk ruhlu değil- çocukşair'dir ki; “Geri Dönen Uzun Yaz” şiirinde şöyle diyordu: Ben yeni bir çocuk oldum elmalar asılı her yerimde. Günçe, zengin ve derinliği olan imgelerle kurulmuş bir çocukluğu yaşıyordu daim ve yaşıyordu. Bilinci bile-isteye zorlayan dizeleleri var Günçe'nin. Bunların çoğunun ucu

Özlem

Sokak lambalarını tanık gösterebilirim
Yalan söyleyemem zaten keyfim de yok
Unuttuğum şeylerin adlan
Saymakla tükenmez

İşıkları örtme gelinim
Ay buluta sığmaz olur
Bulutlar yağmura sığmaz olur
Bir gün çıkar gelirim

Çamların ve çobanların
Kurtları dağdan bıraktığı gün
Ben de bu dünyadan çıkmış olurum

Bir yangın başladı bayram gecesi
Çocuklar çalın eğleniyordu
Akşamlara kadar düşündüm
Aklim adıma gelmiyordu

Güneş uzun günlerden öylesine yoruldu ki
Öylesine yoruldu ki hayata karşı sevgi
Çılgınlığı unuttu bütün çocuklar
Kapılar ardına dek kapanverdi

Sokak lambalarını tanık gösterebilirim
Yalan söyleyemem zaten keyfim de yok
Özlediğim şeylerin adlan
Saymakla tükenmez

çocukluğa çıkmaktadır ve bilinçaltında nesnel bir karşılığı vardır. “İhlamur Korusu” şiirinden ilginç bir örnek: Berbere gelince, berber amcam / Asma balkondur dükkanının yukarısı / Olanları anlatıyor şimdi amcama / İhlamur dallarına asılı kanaryası.

Çocukluk başlangıçtır; ama son olan ihtiyarlık değildir. Çocukluk bir yaşam boyu peşimdedir, bir tavidir o artık, daima geliştirilen. Çocukluk, Günçe'de geriye dönüş değildir, yaşanan ana aittir. Zaten içinden hiç çıkılmamıştır ki! Her an bizimledir, ölürken bile. “Sarışın Ağrı” şiirinde şöyle demektedir: O kadar çocuktu ki ölürken çemberi peşinde /...O kadar çocuktu ki ölürken bir şarkıya başları.

Çocukluğa ait ilginç anımsamalar var ve bunların dile getiriliş tarzı şaşırtıcı ve güzel. Sözcük kadrosunu da buna göre kuruyor Günçe: “Söğüt düdüklüleri, atlı karıncalar, çingiraklar, aşı boyalı evler, gelinböceği, kebek defter, halıdan su içen ge-yikler, nar ağacı, kara köpek, ölü horoz, gümüş paralar, ay dede, ekmek ufalanan kırmızı balıklar, kurşunkalem kokusu, kınalı nine ve masalları, bayram yerleri, kırmızı saçlı bir çocukluk” Rahatlıkla çoğaltılabilecek bu naif söz kadrosu, onun Gencölmek'teki şiirlerinin genel karakterini de açıklaması bakımından kayda değerdir. Bütün bu sözcükler bizi geçmişin içinde yaşırtırken, bugünün yanbaşında da devamlı yer alırlar. Kısacası yukarıdaki ve benzer sözcüklerle oluşturulan şiirler bugünün kuruluşunda görev alırlar: Yüzün kocaman bir çocuk şimdi kavaklarda.

Cemal Süreya, 1961'de ilk Papi-rüs'leri beraber çıkardığı (4 sayı) Ergin Günçe'nin şiiri için -özellikle Gencölmek'le ilgili olarak- şunları söylüyor: “...Gencölmek'tekiler İkinci Yeni dönemi-nin ortak çizgilerini taşıyor. Çocukluk-ölüm duygusu temaları yan yana, hatta iç içe. Kimi zaman adamakıllı uçlara, sınırlara götürülen dil deformasyonları bile bu temalarla lekesiz (chaste) bir durum kazanıyor. Ruh temizliğinin kitabıdır ‘Gencölmek’. Düşünce orada na-ifleşiyor, humor haline geliyor.” Sezai Karakoç'a göre ise; “Kırık bir Verlaine”dir, Günçe.

Yokuş Kasabalar

Geçenlerde sevgili Ahmet Erhan ve eşiyle sohbet ederken Ergin Günçe'nin en sevdiği şiirlerinden birinin “Yokuş Kasaba” olduğunu söylemişlerdi. Hatta sevgili Hacer, şiiri bize okudu. Ben de kasabalı hem de yokuş kasabalı bir çocuk olarak çok sevdim o şiiri. Biz kasabamızda yokuşun aşağısında oturduğumuz için kimse mahallenin adını söylemezdi. Yokuşun aşağısı, aşağı mahalle; yukarısı, yukarı mahalleydi.

Şimdi 12 yıldır mekan edindiğimiz eski Silivri'ye, oranın kalesine de bir yokuştan çıkılıyor. Oranın adı; Boyacıbayırı. Orada eskiden Rumlar otururken küçük meyhaneler varmış. Lavtacı Hristo'nun çocukları

Ergin Günçe

1938 Şubat'ında Giresun'da doğdu. İlk ve ortaokulu anne ve babası öğretmen olduğu için Anadolu'nun çeşitli yerlerinde okur. İstanbul Erkek Lisesi'ni, Siyasal Bilimler Fakültesi'ni bitirir. ODTÜ'ye asistan olarak girer. Londra'da iktisat alanında master yapar. Sorbonne Üniversitesi'nde başladığı doktora eğitimini, bir müddet aradan sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde tamamlar. 1979-80'de Başbakanlığa bağlı olarak danışmanlık yapar. Son görevi çok sevdiği ODTÜ'de öğretim üyeliğidir. 16 Ocak 1983'te Esenboğa'da bir uçak kazasında yitirdiğimiz Günçe'nin branşıyla ilgili kitapları hâlâ ODTÜ'de öğrencilere kaynak kitap olarak okutulmaktadır.

1960'dan itibaren şiirleri Değişim, Dost, Yelken, Papi-rüs gibi dergilerde yayımlandı. Gencölmek'teki şiirleri II. Yeni'nin karakteristik özelliklerini gösterir. Daha sonraki şiirlerinde toplumsal sorunlara ağırlık verdi. Toplumsal, siyasal mücadelesini şiir yoluyla da sürdürmeyi tercih etti. Şiir kitapları: Gencölmek, Dost, 1964; Türkiye Kadar Bir Çiçek, Can, 1988

Şapkamda Yağmur

Şapkamda yağmur içli bir şarkı söylüyor
Nasıl da söylüyor dudaklarıyla
O zenci gökyüzünün yıldızları ötmüyor
İşimiz artık ıslanmış horozlarla

Küçük adımlarla inmiş şehrin batı kapısından

Şaşırtmış annemizi kocaman gözleriyle
Uykusundan etmiş keçileri, oğlakları
Yollarda uygunsuz açık saçık yatan

Ben bir gün bu kasabadan giderim
Yağmur da benimle gelir mi bilmiyorum
Şapkamda yağmur içli bir şarkı söylüyor
Oturmuş şapkamda şarkıyı dinliyorum

Gencölmek'ten

Türk Sanat Müziğine emek vermiş Bacanos kardeşler ud, lavta çalarlarmış. Yorgo ve Aleko Bacanos kardeşlerden söz ediyorum. Oradan kaleden denize doğru dolunay çıktığında fasıl yaparmış Silviyalılar. (Silivri) “Belki hâlâ o besteler çalınır /gemiler geçmeyen bir ummanda” diyorum Yahya Kemal gibi.

Ben küçükken zannederdim ki; herkesin bir kasabası vardır; hala da kasabalı mantığıyla öyle düşündüğüm olur. İşte Günce'nin Yokuş Kasaba'sından ömre zarar dizeler: *Orda silah atılır tutulan oya /Çingeneler geçer, dağ köyleri/Çökelek indirir, yağağı kavurma/Ve dişli kar, o uzun ova yazlarına... Sokaklarda akan rakıli duman /Akşam olsa ararlar mı/Koşup bahçelere saklansam. Gel de Ahmet Erhan'ın dizelerini anma: "Ben hangi şehre insem akşam/Önüme mavi rakılar uzatıyor"*

Ülke ve biz ne kadar benzeşiyoruz değil mi Ahmet Abi! Belli ki anne ve babasıyla diyar diyar gezerken Günçe de kasabaların bağrından şöyle vurmuş geçmiş. “Kırmızı Saçlı Çocuklar”da ne güzel anlatır içindeki kasabayı Günçe: *Nar çiçekleriyle aydınlanan bir eylül /Kasabanın kırmızı saçlı çocuklarından /Bir ılık göğe resimler çiziyor/Kuşlar konuyor dudaklarıma. “Şapkamda Yağmur”da ise kasabadan ayrılışı hüznülen anlatır: Ben bir gün bu kasabadan gideyim/Yağmur da benimle gelir mi bilmiyorum.*

'Türkiye Kadar Bir Çiçek'

Ergin Günçe

Şairin iki ayrı kitabı, iki ayrı şiir evresini gösteriyor. Gencölmek'teki yer yer -her ne kadar kendi eleştirse de- 40 şiirinden de -bazı şiirlerinde- el alan ama kesinlikle İl. Yeni'ye bağlanabilecek şiir anlayışı, gitgide daha sert, başkaldıran, sorgulayan bir tutuma dönüşüyor. Bu noktada Cemal Süreya'nın tespiti doğru. Bu şiirlerde 'düşünce' ve 'siyasal tavır' ağır basmakta.

Her ne kadar Türkiye Kadar Bir Çiçek'in başında: "Soğuk suda çarpa çarpa yıkadım/Yüzümün niyeti bir aşk şiiri" yazsa da asıl niyeti artık aşk şiiri değildir şairin. Adeta yüzünü çarpa çarpa yıkaması onu aylıtmış, devrin siyasal, çalkantılı koşulları içinde Günçe'yi daha başka bir şiiri koyultmaya itmıştır. Sadece Günçe şiiri için değil, dönemin diğer şiirleri için de üç aşağı beş yukarı geçerlidir bu. Ve aldırılmaz başına geleceklere, kendini mücadeleye çoktan hazırlamıştır: Benim poliste kaydım varmış hohha/Poliste kaydı olmanın çiçeği... Amerikan polisinde bile fotoğrafım var, hah/Hangi hırslının polisi, hani ev sahibi

Günçe, adeta şiirindeki ikinci dönemin bildirisini oluşturan bu şiirin devamında tavrını açıkça ortaya koyar: *lyisin sevgilim,*

acelecı ve sabırlı/Belki de barışa bir savaşla
varılır/Çünkü işleten sevgiyi öfkenin kurucu
meclisidir/Tarihi hızlandıranın çiçeği. Ve
bunları demekle kalmaz herkesi mücadeleye
şu sözlerle çağırır: Senin de bir kaydın
bulunmalı loy/İysin, demek ki iyisin, sabırlı ve
acelecı. Böyle adeta başkaldırının simgesi
olabilecek bir şiir için ilk başta çelişki gibi
duran dize de sonda değişir: Yüzünün niyeti
bir aşk çiçeği/Bir kalkışma yüreğindeki çiçek!..

Diğer şiirlerinde d  iyice keskinleştirir tavrını. Artık naif sözcük kadrosunun yerini başka sözcükler evreni almıştır: “*şir tabanca oldu artuk/Bir tarih düşelim şuraya/Kelimeden ve ustadan kurtuldum/Aşk gitti, başka kaleler kaldı geriye... şiir de barut kokmalıdır son günlere geldi.*” O günkü koşullar gereği de söylenmiş olsa bu tavrın her şiirde daha da çoğaltılmasının uzun süreçte şiirin lehine olamayacağı açıktır. Ben, onun asıl şiirini, Cemal Süreya’nın: “*Ruh temizliğinin kitabıdır.*” dediği ‘ c lmek’te bulurum. Keşke baştaki şiirini daha fazla dokuyacak koşullar olsaydı Türkiye’de ve ‘ c lenin’ de biraz ömrü olsaydı!..

Bu arada eski şiirle de hesabını görür
Günçe. Eski şiiri, “Nagant bir tabancası yok-
tur ve hiç almayacak/Ucuz bir kalemtıraş...
Jandarmadan korkar ve köylere giremez/Kar-
şamaz bir türlü halkımız arasına/..Hele park-
larda dolaşması ve avareliği/Bana büsbütün
saçma geliyor.” diyerek suçlar ve ‘naylon,
üretimi, üleşimi, dirliği bilmez bir şiir’ ola-
rak tanımlar. Oysa “Özlem, Adsız, Basır-
Dede, Yokuş Kasaba, Kırmızı Saçlı Çocuk-
lar” gibi şiirlerinde alttan alta biraz Dıra-
nas, biraz Cumalı gözükür.

Bir Dostu Ölü Götürmek

Boş bulunup gülersen
Bir ölünü görünce
Ocağa tütsü atarsın
Pencerene sürme çek

Ölünün babasıyla
Uzunca bir rakı iç
Anmadan eski günleri
Bırak biraz ay doğsun

Dört arkadaş bir olup
Tahta kutu içinde
Ölünüzü götürün
İncirlerin altına

Dönersen ılık çalarsın
Yol uzun, su karanlık
Otur bir çardak altına
Bırak biraz yağmur yağsın

Türkiye Kadar Bir Çiçek'ten

Şairim Ömrün Doluya Düştü!

Söz uzun da sütunlar kısa. Yoksa kolay mı Günçe'yi bitirmek? şiirliÇIKIN'da Mayıs 2001 tarihli 14. sayıda onun için "doluşür" yayımlamıştım, onunla bitirmek istiyorum:

“en güzel şiirler hiç yazılmamıştır/ bek-
ler bir ömür sesini ruh-ten /çırpınır /kuyu-
lara salınır/dâra çekilir/sürer de yüzünü
gömleğine yusuful/unçar gözünü ten-ruh/
şiir-ömür, gerisi safсата/ hay hay /yaz-
mak çoğaltmaktadır bir yanını hep /eksilt-
mektedir kendini boş geçen günden/

çekiverir altından sandalyeyi /doluya
düşer 'gencömür'

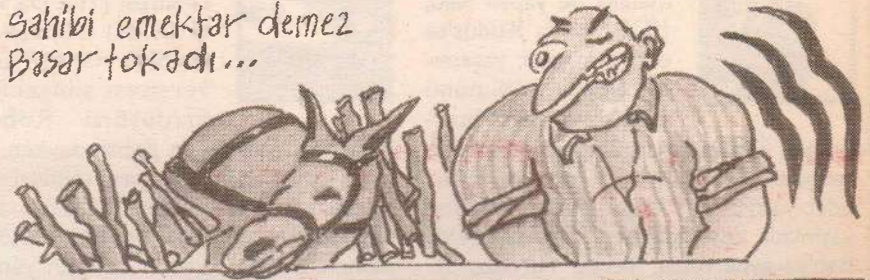
Beklenti

KEMAL SIYAHHAN

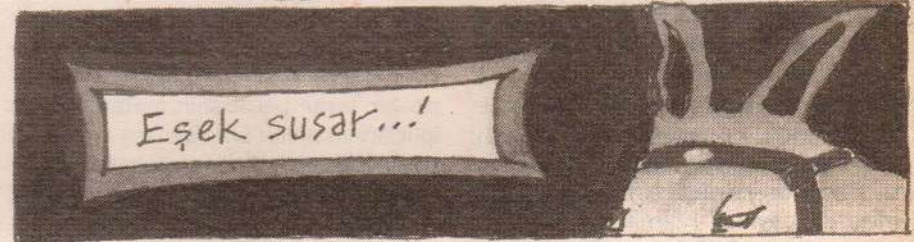
Bir eşek, Zayıf...
Çük elinden biçare...
O Eşek bir gün...

Sahibi emektar demez
Basar tokadı...

Eşek susar...

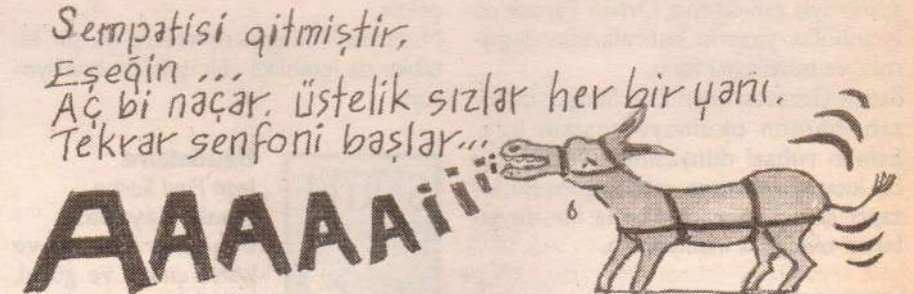
Zaman geçer,
Durmaz sızısı. Basar avazı çıktığınca...

Yine biter.
Bana mısın demeden
Getirdiği odunları paralar
Zavallının başında...

Sempatisi qitmiştir,
Eşeqin
Aç bi naçar, üstelik sizler her bir yarı.
Tekrar senfoni başlar...

Bu sefer çok fena gelir sahibi,
Oysa Eşegin beklentisi kalmamıştır...

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Yersiz Yurtsuz

Edward W. Said
İletişim Yayınları
Edebi metin eleştir-
menliği de yapan Said,
1935 yılında Kudüs'te
dünyaya geldi; yaşamı-
nın büyük bölümünü
ABD'de geçirdi. Eser-

lerinde Filistin davasını ateşli bir şekilde savunan Said, kültür, müzik ve İngiliz edebiyatıyla ilgili konularda da kitaplar yayınladı. Edward Said, Doğu'dan geldi, Batı'ya ayna tuttu. Yersiz Yurtsuz, Said'in otobiyografisinden bir kesit. Çocukluk ve ilköğretim yıllarının muhasebesi. Kanser olduğunu öğrendiği 1991'de yazmaya başladığı anıların arka planında, dünyamızın bir dönemi resmi geçit yapıyor: İkinci Dünya Savaşı, Filistin'in yitirilişi, İsrail'in kuruluşu, Mısır'daki krallık rejiminin sona erışı, Nasır yılları, 1967 Savaşı, Filistin hareketinin doğuşu, Lübnan İç Savaşı ve Oslo barış süreci... Ölen Edward Said mi yoksa entelektüel camiada yalnız kalan Filistinli çocuklar mı?

İstanbul Hatıralar ve Şehir

Orhan Pamuk
Yapı Kredi Yayınları
Çocukluğunu, gençliği-
ni, ailesini İstanbul'un
ruhundan geçirerek
anlatan Orhan Pamuk

bize dünyanın en güzel birkaç şehrin-
den birinin dünyasında bıraktığı izleri
anlatıyor. Ahmet Hamdi Tanpınar'dan
Yahya Kemal'e, Nerval'den Gautier'ye
birçok yazarın durağı, yuvası, rüyası ve
tutkusu olmuş olan şehir İstanbul üstü-
ne yepyeni bir kitap. Dünyaca ünlü ro-
manlarıyla tanıdığımız Orhan Pamuk'un
İstanbul'u, yazarın hatıralarının değiş-
mez ve büyüleyici fonu.

Sabah Gazetesi'nden Esin Sungur bu ki-
tabı hemen okumaya başladı bile.
Esin'in ruhsal dünyasının oluşumunu
bu kitapla anlamaya çalışacağım. Bu ki-
tapla Esin Sungur arasında bir duygu
birliği olduğuna inanıyorum.

Deli Düş

Kırac
Nokta Yayınları

Kırac'ın ilk albümü-
nün adını taşıyan ki-
tayı, Nokta Yayınları ta-
rafından yayınlandı. Bu
kitapta Kırac'ın hayatı
yer alıyor. Kırac'ın ço-
cukluğunu, ilk gençlik yıllarını, müziğe,
aşka ve tüm hayata dair düşüncelerini
bu kitaptan öğrenebiliriz. Kırac'ı bu ki-
tapta daha fazla tanıyabiliriz. Vatan Ga-
zetesi'nin magazin müdürü Müge Anlı,
kitabı bir saat içinde okudu. Umarım kı-
raç okurları da bu kitaba kavuşur.

Da Vinci Şifresi

Dan Brown
Altın Yayınlar
Dan Brown'ın Da Vin-
ci Şifresi (The Da Vin-
ci Code) dilimize de
çevrildi. Harvard Üni-
versitesi simgebilim
profesörü Robert

Kangdon, Paris'te iş gezisindeyken bir
gece yarısı, Louvre'un yaşlı müdürünün
müzede ölü bulunduğu haberini alır.
Langdon ve yetenekli Fransız kriptoloji
uzmanı Sophie Neveu cesedin yanına
ulaştıklarında anlaşılmaz birtakım izlerin
varlığını tespit ederler. Söz konusu izle-
rin ne anlama geldiğini araştırırken ga-
rip bir esrar perdesinin aralandığını ve
ipuçlarının onları Da Vinci'nin tablosuna
götürdüğünü keşfedip şaşkına dönerler.
Büyük usta sırrını herkesin görebileceği
bir yere, ünlü bir eserin içine gizle-
miştir. Polisiye sevenlere duyurulur.

Timsah Sokak Şiirleri

Murathan Mungan
Metis Yayınları
Ülkemizde en çok
okunan yazarlardan
biri olan Murathan
Mungan yeni bir şiir
kitabı yayınladı.

Murathan Mungan şiirlerine güzeldir
demek yerine hislidir demek geliyor
içimden. Daha yazılacak çok güzel aşk
şiirleri vardır.

Kuşkusuz, şiirin özü kadar yazılışı, söze
dönüştürülmesindeki içtenlik, yakınlık,
ses ve anlam bakımından şiirin göster-
diği ustalık da önemlidir. Ancak Murat-
han Mungan'ın, gücünü, içindeki değişik
imge ve tasarımlardan aldığı da bir ger-
çektir.

Murathan Mungan sevenlere bu şiir ki-
tabını da içtenlikli bir şekilde öneriyor-
rum.

Baudelaire

Jean Paul Sartre
İthaki Yayınları

Baudelaire'de iyi ve
kötü, çirkin ve güzel,
doğru ve yanlış birle-
şip tek bir bütün ol-
muş gibidir. Kendi içi-
ne daldıkça bütün
dehşetiyle cemiyetin buhranlarını du-
yar, kalabalıklara karışıkça iç yalnızlığı
büyür; kaçarken bağlanma ihtiyacı du-
yup, bağlanırken kaçmanın yollarını ta-
sarlar. Ne cehennemi terkedebilir, ne
cennetten vazgeçer. "Cehennem başka-
sıdır." Gözleri melek beklerken, elleri
"şeytana övgüler" düzer.

Baudelaire kendi insanlık durumunu en
derin biçimde duyup da, en tutkulu bi-
çimde bunu kendinden saklamaya çalı-
şan adamdır.

İthaki Yayınları'ndan çıkan ve yayınevinin
"Futbol Kültürü Kitapları" dizisinin beşinci
kitabı olan "Futbol ve Sinema-Meşin
Yuvarlağın Beyazperdede Serüveni"nde içinde
futbol geçen 15 kategori
de 150'yi aşan filmi
değerlendirip künye
bilgilerini çıkardı.
Böylece Türkiye'de
ilk kez futbol filmleri
ya da içinde futbolun
geçtiği filmler bir
kitapta toplandı.
Bu kitap üzerine
Tunca Arslan
ile konuştum.

"Futbol ve Sinema - Meşin Yuvarlağın Beyazperdede Serüveni"

**Futbolla sanatçı ilişkisinden bahse-
der misiniz?**

- Camus'nün, Handke'nin, Nabokov'un, Eco'nun, Kubrick'in çok hoş, çok ilginç sözleri, yazıları var futbola dair. Galeano'nun 'Gölgede ve Güneşte Futbol'u büyüleyici bir kitaptır örneğin. Ressam Nicolas de Staël'in ya da "Tanrım, dünyaya bir daha gelirsem, lütfen bir tesadüf ya da şansa beni kurban etme, yine Fenerbahçe'li olmamı sağla" diyen Bedri Baykam'ın, 1966 Dünya Kupası'nın belgeselini çeken Abidin Dino'nun, okuduğum en güzel futbol öykülerinden biri olan 'Transfer Ahmet'in yazarı Fikret Arı'nın, futbol üzerine enfes bir oyun sahneleyen Ahmet Leventoglu'nun ve kitabımda söz ettiğim filmlerin yaratıcısı sinemacıların futbola yaklaşımları, bu işin anlamını ve özünü gerçekten kavradıklarını ve yeni pencereler açtıklarını gösteriyor.

Futbol oynadınız mı daha önce? Futbolculuktan daha mı zor sinema eleştirmenliği?

- İzmir'de geçen çocukluğum ve ilk gençliğim sırasında, bol bol sokak, arsa ve apartman önü futbolu oynadım. Lise'de de sınıf takımındaydım. Okul turnuvasında çeyrek finale kadar yükselmistik ve ben hâlâ dilden dile dolaşan bir gol atmıştım! (Bu arada, İzmir Atatürk Lisesi'nin halen gerçek bir futbol sahasına sahip, ülkemizdeki tek lise olduğunu da belirtiyim.)

İstanbul'da da yakın zamana kadar basın turnuvalarında vb. halı sahada top koştururdum. Ama artık nefesim yetmiyor... Futbolculuk, sinema eleştirmenliğinden tabii ki çok daha zor bir iş. Biz en azından yağmur altında, karda, tipide, çamur içinde film seyretmek zorunda değiliz. Ayrıca futbolcular kadar para kazanmıyoruz belki ama onlar kadar küfür de yemiyoruz.

Futbolu, sinemaya tercih eder misiniz? Futbolun 20. yüzyıla damgasını vurmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Etmem... İnsan hiç yemek yemeden 50-60 gün, su içmeden ise en fazla dört beş gün yaşayabiliyor. Futbol bir şeyler yemek, film seyretmek ise su içmek gibi

bir şey benim için. Ama yalnızca su içerek de yaşamıyor doğal olarak.

Futbol 21. yüzyıla da aynı damgayı vuracak. Çünkü dünyanın her yanında aynı duyguları uyandırabiliyor ve oynamak için ille de pota, file, gıcır gıcır bir top vb. ek bir araç gerektirmiyor. İki taş bir heves yeter futbol için...

Bir insan niçin futbolcu olur sizce? İktidar-futbol ilişkileri hakkında neler düşünüyorsunuz?

- Sanırım artık öncelikle para kazanma, şöhret olma, kadınlara kolay ulaşma, askerliği kolay yapma yollarından biri olduğu için futbolcu olmak isteniyor.

İktidar-futbol ilişkileri hakkında ise Ankara'ya, Kenan Evren'in emriyle 1. Lig'e çıkarıldığından beri bir şey düşünmemeye çalışıyorum ama şu kadarını söyleyeyim: Frikik atılırken baraj kuran oyunculara dikkat edin; kafalarını ya da kalplerini değil, içgüdüsel biçimde "İktidarlarını" korumaya çalışırlar!

Spor Basını hakkında neler düşünüyorsunuz? Türkiye'de hangi spor eleştirmenlerini beğeniyorsunuz?

- Futbol basını demek istiyorsunuz herhalde... Eski futbolcuların yüzde 90'ı dahil, Türkiye'deki futbol medyasının, bilingli ve özel olarak, futbol cahili insanlardan oluşturulduğunu düşünüyorum. Cehaletleriyle, futbol gibi güzel, önemli bir oyuna hiç yakışmıyorlar, dahası ihanet içindeler. Bir de, sırf "yükselen değer" ve moda olduğu için futbola da bulaşan, "yüksek fikirlerini beyan etme" sevdasında olanlar var ki onlara tahammül bile edemiyorum.

İstisna olarak Hincal Uluç-Haşmet Babaoğlu-Kenan Onuk'un yaptıkları "90 Dakika"yı verebilirim. Şansal Büyüka-Erman Toroğlu'nun programından da büyük keyif alıyorum, kaçırmamaya çalışıyorum.

Yazarlardan ise Uğur Vardan, Barış Tut ve Tanıl Bora'yı kendime çok yakın bulduğumu, üçünün de bu işe gerçekten emek verdiklerini, futbolun vicdanını başa-
rıyla temsil ettiklerini söyleyebilirim. H

**Yeni bir yıla girerken bütün umudun insanda olduğuna inanmalıyız.
İnsanın yaratıcı gücüdür bizi kurtaracak olan.
Bir tren istasyonunda yolcu beklerken, bir iskelede vapura yetişmeye çalışırken,
bir kahvede çayınızı yudumlarken, çevrenizdeki insanları tanımaya çalışın.
Yorgun, telaşlı, içi sevinç dolu, içi üzgün, öfkeli, hoşgörülü binlerce insan...**

Bütün Umut İnsanda

MUSTAFA ŞERİF ONARAN

Yeni bir güne yeni umutlarla başlamak isteriz. Hele o yeni gün, yeni yılın aydınlık yüzü olunca içimize bir sevinç dolar. Her şeye yeniden başlamanın sevincidir bu!

Nice yenilgilerden geçmişizdir. Olun. Acıda pişmek, çeliğe çifte su vermek anlamına gelir. İnsan dediğin düşe kalka yürür. Ama düştüğü yerde öylece kalmaz. Düştüğü yerden şöyle bir doğrulur, biraz soluklanır. Yolunu aydınlatan bir titrek ışık görür. Umuttur o titrek ışık. İşte oraya doğru yürür.

Umudumuzu diri tutan o ışığı yitirmeyelim. İnsanoğlunun savaşımçı kişiliğinden, yenilgilerden ders almasını bildiği direncinden gelen bir ışıktır o!

Ne öncesini biliyoruz zamanın, ne sonrasını. Zamanın neresinde olduğumuzun da ayırımında değiliz. Bunun pek önemi var mı? Nerde olursak olalım, yaşamasını bilmektir görevimiz.

Yaşamasını bilmek!

Daha bir birikimle, yeni bir güçle, ölüme inanmadan, kendinde yeni bir insan yaratarak yaşamak!

Kendimizden yola çıkalım.

Yeni bir güne nasıl hazırlanacağız? Kendimize çeki düzen vermemiz gerekemeyecek mi? Yapılacak işler, yürünecek yollar, konuşacak insanlar var. Günlerin tortusu kalıcı bir şeyler bırakmalı. Yarın bir başka insan olmalıyız.

Peygamber Hadis-i Şerifinde soruyor:

"Bugün Allah için ne yaptın?"

İnsanlığın kurtuluşu için yapılan bütün işler Tanrı için yapılmış sayılır. Çünkü aklımızın sınırlarını aşan o **"Sonsuz Güç"**, kendimize daha iyi bir dünya hazırlamamızı ister. İnsanın sınırlı gücü buna yeter.

Daha iyi bir dünya için yaşamayı kolaylaştırmak gerekir. Zamanı ince dilimlere bölüp çoğaltırsanız, dar zamana geniş zamanlar sığdırmasını bilerseniz, yaşamaya uyum sağlamanız kolaylaşır.

Kendimizi kurtarmış olmamız, tuzu kuru bir kişi sayılmamıza yetmez. **"Benden sonra tufan anlayışı"**, zor durumda kalan insana duyarsız oluşumuz, umut ışığını gölgeler.

Tek bir dünya özlemi çekiyoruz. **"Küreselleşme"** diyoruz bunun adına. Sömürü düzeni egemen olacaksa, insanların mutsuzluk içinde bırakıldığı tek bir dünya neye yarar!

İnanmış insanın en güçlü silah olduğu söylenir. Umutsuzluğa düşmenin getirdiği karamsarlık insanı güçlü bir silah haline getiriyorsa, ölüme aldırmanın o insandan korkulur.

Yeni bir yıla girerken bütün umudun insanda olduğuna inanmalıyız. İnsanın yaratıcı gücüdür bizi kurtaracak olan.

için çalışan insanlardan biridir. İçimizden biri bir ozandır, acıyı bal eyleyen ozanlardan biri. Unutulmuş bir dize içimizdeki kilitli kapıları açmaya yarar. Yeni bir yol uzar önümüzde; bizi mutluluğa götüren bir yol.

İçimizden biri, bir hekimdir; onun usta, sevecen eli, içimizdeki uru, yağdan kıl çeker gibi çıkarır. Boşuna çekiyormuşuz o sancıyı!

Bize görmeyi öğreten bir öğretmendir. Bir pencere açar çevremize, uzakları yakın eder. Yaşama sevincini bir yudum suya dönüştürür.

rumak bize güç vermeli.

Kötülüklerle kuşatılmış bu dünyada yaşamının tadını çıkarmak gerekir. Kutsal olan bir serüvendir yaşamak. Yaşamının önemi bir insanı tanımaktan başlar.

Bu yüzden insanda bütün umut.

Yahya Kemal Beyatlı,

"Gel, kurtul o dar varlığının hendesinden" diyor. Boşuna söylemiyor bu sözü. Bizi kendimizden çekip çıkaracak olan da, gene insandır.

Kendimizden kurtulduğumuz zaman yaşamının gizlerini anlamaya başlayacağız. Ama kolay mı kendimizden çıkmak! Tutkularımız bağlıyor bizi. Tutkularımız yüzünden bencilliğimizden kurtulamıyoruz.

O dar varlığımızın kalıplarını kırdığımız zaman insanlığın kurtuluşuna tanık olacağız. Artık alışkın olmadığımız bir başka dünyadır bu!

Yani bir yılın eşliğinde iyimser olmak gerekir.

"Gök masmavi bu sabah

Güzel şeyler düşünelim diye" diyordu **Cahit Sıtkı Tarancı.**

Dünyamızın iyiye gideceğine inanmasak yaşamının anlamı kalmaz. Yani bir yılın eşliğinde umutsuz olmak insana yakışmaz. Ne acımasız doğa yok edebilir insanı, ne dost bildiklerimizin bizi yalnız koyması.

Gene de bütün umut insanda.

Bizi güneşli yarınlara çıkaracak olan dayanışmanın gücüdür. İçimizdeki umudun diri kalmasıdır.

O hiç tanımadığımız içimizden birine güvenmeliyiz. Belki de beklediğimiz insan bir ayakkabı boyacıdır. Kendine göre bir felsefesi vardır. Yaşamının içinden gelmiştir. Bizi kaygılandıran gerçekleri çoktan aşmıştır.

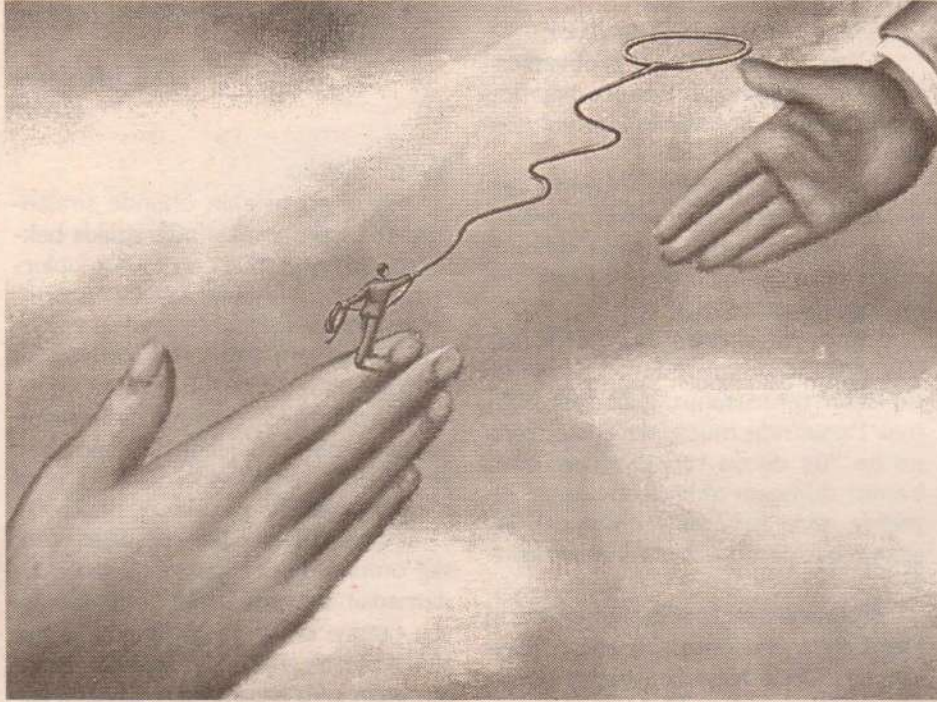
Gene de bütün umut insanda.

Şeyh Galip diyor ki;

"Hoşça bak zatına kim, zübde-i âlemin sen!"

İnsanın, evrenin özü olduğuna inanmamız gerekir. Şu sınırsız evren insanın düşlem gücünde küçülüyorsa, sıradan, herhangi biri bile, seçilmiş insan sayılır.

Bu yüzden içimizden birinin özel bir önemi var. Hepimiz kendimizde bir gizli güç olduğuna inanmalı, o gücü insanlığın yararına kullanmalıyız...

Bir tren istasyonunda yolcu beklerken, bir iskelede vapura yetişmeye çalışırken, bir kahvede çayınızı yudumlarken, çevrenizdeki insanları tanımaya çalışın. Yorgun, telaşlı, içi sevinç dolu, içi üzgün, öfkeli, hoşgörülü binlerce insan...

Sonra çocuklar...

Güncel sıkıntılardan habersiz, boynuna soru soran, her şeyi anlamak isteyen, yaşamayı oyun sanan, o cıvıltılı kalabalık...

Güneşli yarınları onlar için hazırlamalıyız. O zaman, yaşamının yükünü çekmenin bir anlamı olduğuna inanılır.

İçimizden biri, bize daha iyi, daha aydınlık yarınlarda yaşamayı sağlamak

Bir küçük memurdur. Belli saatlerde yollarda, masa başında, öğle dinlenmesindedir. Sürüncemede kalan bir işi kolayca çözüme kavuşturur. İşinin çabucak bitmesine inanamazsınız.

Bir öğrencidir; can kulağıyla dinler dersi. Dersini iyi yapmanın huzuru içindedir.

Toplumu oluşturan şu insan ormanında kendi işinin coşkusuna kapılmış yüzlerce insan var. Bir din adamı, kalemini kıran bir yargıç, kalemini yüreğine batıran bir yazar, sevi dediğimiz o olağanüstü duyarlılıkta büyülenip kalmışlığımız, bir ezgiyi dinler gibi, içimizin sesine kulak verişiniz...

Onları tanımak, duyarlılığımızı ko-

HAYVANARTBAHÇESİ

İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 Kat:4 Daire:7 / 80800 Beyoğlu - İstanbul

Genç yazar **Yücel Balku**'yu 15 Aralık 2003 günü henüz 34 yaşındayken yitirdik. İnkılap 2000 Öykü Ödülü'ne değer görülen "Sükût Ayyuka Çıkar" adlı ilk kitabından sonra 2004 Şubat'ında Doğan Kitapçılık tarafından "Goncanın Üçüncü Günü" adlı ikinci kitabı yayınlanacak olan yazarın ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

HAYVAN

Benim İnsanlarım

Bir tanksavar edinebilme hayali kurdular yıllarca
Yaş daha yedi iken henüz bir mavi görmemişken
Sevmeleri hep zulalarda saklı
Cavlak duygular koşuşturdular peşlerinden
Zaviyeden zaviyeye
Yaşlar seylap olur gider
Karanlık, daha doğrusu aydınlığa ne vakit ulaşılacağı bilinmeyen kör yolculuk kente çökende
Taflan ya da bir bitmeyen yetişmedi o topraklarda
Ama yayla çanı vardı kentlerin birinde
Anlatıcısı olamam ki oraüllerin
Arsız bir sanat sevicinden ne farkım olur o vakit
Evet, anlatıcısı olamam fakat sevebilirim
Ve özleyebilirim
Kaypak gecelerden sonra
Yaşlarım seylap olur
Küçük ömrüm kavgacısı olur
Anlatıcısı olamadığı o sınık, bahtsız, cânım kentlerin!

Yonca Taş
İzmir

Yıl: 1979... Yer: Mersin

Yaşat İşhanı'nın 7. katı; Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği... Bizler, Mersin'de Liseliler Birliği'ni kurmaya çalışan lise son sınıf öğrencileri; dernekte eğitim çalışmaları yaptığımız sırada, tartışmanın en ateşli yerinde, kıvrık saçlı, cin gibi bir ortaokul öğrencisi içeri giriyor:

- Oh be... Sonunda gazeteleri sattık... Şehriban Abla nerede?... Gazete paralarını teslim edeceğim de...

Belli ki örgütün yayın organı olan Halkın Kurtuluşu gazetelerini satmış ve paralarını teslim etmeye gelmiş...

Kendi kendine bir şeyler mırıldanıyor:

- Neymiş de "Kahrolsun Faşizm"miş! Böyle slogan mı olur?! Abicim, ne kahrolması; biz dinci miyiz?! İyi; oldu olacak "Allah Kahretsin Faşizmi" diyelim bari!.. Bu sloganlar bize uymaz; anlayışımıza ters abicim. Mesele "Faşizmi Yıkacağız" ya da "Faşizmi Ezeceğiz" gibi sloganlar atmalyız... Bu cümleleri kuran ortaokul öğrencisi uyarılıyor:

- Toplantı yapıyoruz, git dışarıda konuş, ya da sesini kes ve dinle! Kıvrık saçlı çocuk susuyor ve masanın başındaki, öğretmen okulundaki abimiz, konuya Çin, Sovyet ve Arnavutluk Devrimi'nden örnekler vererek devam ediyor... En az elli kişi var toplantıda... Kıvrık saçlı çocuk, bütün arsızlığını takınarak el kaldırıp söz hakkı istiyor ve söz hakkını alıyor:

- Yaa hocam, yaa! Dünyadaki bütün problemlerden bahsettik, konuştuk; ama asıl problemlerden bahsetmiyoruz... Kürsüdeki konuşmacı haliyle soruyor:

- Ne problemi hocam; hangi problemlerden bahsetmedik?

- Çocuk, heyecanla şöyle diyor:

- Yaa, hocam... Cinsel problemlerimiz var... Bunun için kimlere başvuracağız, bize bu konularda kim yol gösterecek?..

Toplantı karışıyor ve o kıvrık saçlı ortaokul öğrencisi, toplantıyı provoke ettiği gerekçesiyle, karga tulumba dışarı çıkarılıyor... Dışarı çıkarılırken de bağırma başlıyor:

- Hani özgürlükler? Hani daha çağdaş eğitimden bahsedenler? Madem bu kadar tutucusunuz, gidin Milli Selamet Partisi'nde mücadele edin!.. Bana ne be "üç dünya teorisi"nden; bana benim dünyamı anlatın; benim dünyamda garip garip şeyler oluyor!.. Bir şeyler biliyorsanız, bana bunları anlatın!..

Bu kıvrık saçlı, ortaokul öğrencisi kim biliyor musunuz: Şu anda "Hayvan"da "Öteki Hayatlar" başlığı altında röportajlar yapan Mehmet Duru... Aradan tamitamina 24 yıl geçmiş olmasına karşın, bu kıvrık saçlı uslanmaz çocuk, cinsellik üstüne araştırmalarını ve çalışmalarını hâlâ sürdürüyor... Ben, eski "Öküz", yeni "Hayvan" okuru bir avukatım... Mehmet Duru'yu da aranızda görmek, sizlerin bu işi ne denli inanarak yaptığınızı ortaya koyuyor; iş olsun diye yapmadığınız da, işi işin ehline vermenizden belli... Ben, hakikaten Mehmet Duru'yu tanımamış olsaydım, o röportajlara bäsit bir iş olarak bakardım, fakat tanıdığım-dan olsa gerek, röportajların daha samimi yapıldığını inandım...

Haa; bu arada, Mehmet Duru beni tanımaz... Biz onların, o dönemki "siyasal abileri"ydik... Ben, onu başka ya-

yınlardan da bildiğim için bu kadar emin yazdım...

Hüseyin Boztepe
İstanbul

Hediyem

İlk aldığım hediye
Kırmızı kaplı bir kitap
Bana bu kitabı almakla
Annem ne iyi yaptı
Çeşit çeşit insanlar
Renkli ülkeler tanıdım
Bütün bu bilgileri
Ben bu kitaptan aldım.

Dilay Kayış - (Yaş: 7)
Çorum

Özlü Söz Söyledim!

İnsan düşünmeyi bir yana bırakıp, iç güdüye yönelen hayvandır.

İnsanoğluna bir ricam olacak, deneme yanılma yöntemini barış için uygulasanız.

Bugünkü konuşma hakkımı da düşünme ile takas ettim.

Tanrı bizden bir şey bekleseydi, tüketici sınıftan olmazdık.

Dünyada en çok evrim geçiren canlı; SAVAŞ.

Ali Ulubay
İzmir

Yeşil Palto

Büyük gri binanın önünde sıralanmışlardı. İçeri girmeyi sabırsızlıkla bekleyen Adile'nin elleri soğuktan kıpkırmızı olmuştu. Üşüyen ayakları üzerinde zıplarken, siyah çantasının sert askıları omuzlarını daha çok kesiyordu. Nihayet taş binanın demir kapısı önündeydi ve onlarca çocuğun arkasından yavaş yavaş içeri girdi. Sıcacık her yer. Elleri ayakları, yüzü sıcaktan eridi sanki. Ne güzeldi okulun içi, sıcaklığı.

Merdivenlerde bir sıkışıklık oldu; sağ omuzu duvara çarptı. O buna aldırmadan tatlı tatlı ısındı. Sırtındaki siyah çantayı ısınan ve güçlenen ellerine aldı. Koşarak gidenlerin ardından acele etmeden çıktı basamakları. Sağdaki karanlık koridora doğru yürüdü. Öğretmeni seslendiğinde sınıfın kapısında idi. "Adile yavrum" Ne ince, ne kırılğan bir seslenişti bu! "Efendim öğretmenim", "Yanıma gel" Ağır çantası sağ kolundan aşağı boşaldı, kolu koptu sandı. Ayakkabılarını sürüyerek gitti beklenen yere. Uzun, esmer, zayıf kadın uzun parmaklarını sallayarak incecik konuştu; "Bu şey korumaz seni" üzerindeki kahverengi hırkayı gösteren parmağı takıldı gözleri. Çok utanmıştı. Sıcak daha çok ısıttı ama bu defa huzur içinde değildi. O'na okuması için öykü kitapları verenin gözlerine bakmadı. Sanki gizlediği her şey herkesin önünde açıklanıyordu. Öğretmenine, "Haklısınız, koruyamıyor. Çok üşüyorum" demedi. Adile sustu; zayıf, uzun, esmer kadın devam etti yine aynı kırılğan, ince sesle; "Yavrum, yarın ayaz artacakmış. Eğer bir palton, yoksa..." Sıcak artık ısıtmıyor, yakıyordu. Susamadı hatta sözünü kesti öğretmenine; "Yemin ederim var paltom. Ama çok büyük" Bir iki sözü daha vardı diyemedi. Çünkü bu defa da aynı telaşla O'nun sözü kesildi; "Olsun. Büyük olması iyi. Ne güzel ısıtır. Yarın giymeden gelme olur mu?" Sesini kısarak, "Olur" dedi. Öğretmeninden bir daha öykü alamayacağını düşündü sınıfın kapısında. Keşke, "Hem büyük, hem de yemyeşil" diyebilseydi. "Paltom yemyeşil; düğmeleri, kemeri, her yeri yeşil".

Küskündü sırasına oturduğunda. "Üşürüm ama yine de giymem" diye konuştu kendi kendine. İlk ders bitti, zil çaldı. Tüm çocuklar koşarak boşaltılar sınıfı. Adile hiç kalkmadı yerinden. "Yarın giyeceğim." İkinci ders bitti, zil çaldı ve O yine sırasında oturdu. Pencerenin dibindeki buzlara dikti gözlerini. Sonra uzun uzun esnedi, canı sıkıldı. Ayağa kalktı, buzların çok ötesindeki bahçeye uzattı kafasını. İki çocuk bembeyaz karda yuvarlanıyor, birbirlerini itiyor, bahçenin bir tarafından diğer tarafına koşuyordu. "Acaba üşüyorlar mı?"

Çocuklar bağırarak, sıraları iterek doluştular her yere. Adile oturdu, çenesini avuçlarının içine alıp oradan oraya koşuşturanları seyretti. Küstü, önündeki kirli defteri düşürdü. Öyle çok durmadı; sınıfın arkasındaki askılara üst üste asılmış paltolara baktı. Hepsisi siyahtı, hepsi küçüktü, hepsi güzeldi. Sırasının altındaki kahverengi hırkasına gitti eli. "Bununla üşüyorum." Hem öğretmeni de sevmemişti, "Bu korumaz seni" dememişti miydi?

Ertesi sabah Adile ayakkabılarını giydikten sonra paltoyu istedi. Günlerce yalvaran annesi şaşkın ve mutluydu. "Kemerini de bağla" dedi sevinçle. "Yok bağlamam" Cevap sanki duyulmadı, sevinç sürdü gitti. "Düğmelerini ilikle. Demek bu kadar küçüktüm ben de. Ne zamanlardı! Biraz ağırdır olsun. Çok sıcak tutar..." "Düğmelerini ilikle-mem" dedi hızlı hızlı.

Yeşil paltolu Adile okuldandı. Sonra sokağın yeşil paltolu kızı oluverdi. Artık her yerde yeşil paltoluydu. Bir sabah yataktan çıkmadı. "Bugün okula gitmeyeceğim". "Hasta mısın yavrum, bir yerin mi ağrıyor?" Hasta değildi. Yine de gitmedi okula. Öğleye kadar hiç konuşmadan ılık sobanın yanında oturdu. Annesinin verdiği bol şekerli çayı içmedi, kardeşlerinin çıkardığı gürültüyü duymadı, uyuşan ayağı acı vermedi. Akşama doğru kalktı. Önce siyah çantasını hazırladı. Öykü kitabını çantanın en gizli yerine koydu. Sonra

paltoyu aldı, sedirin üzerindeki büyük yün yatağın altına serdi. O gece keyifle uyudu bu yatakta. Sabah kahverengi hırkasını giydi. Artık kimse Adile'yi görmeyecek, O da sessizce, huzur içinde üşüyecekti.

Miyase Aytac
İstanbul

Merhaba,

Kardeşıme rica ettim: "Lütfen bana bulabildiğin, akşamları yalnızlığı paylaşıcağım birkaç dergi gönderir misin" dedim. Bir sürü dergi arasında Hayvan diye bir dergi çıktı karşıma. Bu ne dedim. Karıştırmaya başladım. Her sayfasından büyük bir keyif alarak okumaya başladım. Ta ki "En Uzun Gece"ye gelene kadar. Hiç ağlamadım ben... Ağladım... Güldal Kızıldemir ve Reha Mağden'in yazılarını okuduktan sonra. Amerika'ya gelmeden önce annem ve babamla hiç geçine-mezdim. Son bir senedir, onları görmüyorum. Ama çok özledim. Artık onların kıymetini çok daha fazla biliyorum ve onları daha çok seviyorum. Onları hiç üzmicem. Umarım hiçbir evlat annesini ve babasını üzmez. Güldal Hanım'a ve Reha Bey'e çok teşekkürler. Ben yazar değilim. Umarım hissettiklerimi yansıtabilmişimdir. Yayın hayatınızda başarılar dilerim. Sevgiler.

Hakan Saral
Amerika

Eskici

Ben kör bir eskiciyim
Aşk alır, aşk satarım
Hem fark etmez
Sevginin uzunluğu kısalığı
Aşk aşktır, bende onların toplayıcısı
Kısa sevgiler tercihimdir her zaman
Uzun ilişkiler almaya razı olmaz yüreğim
Belki o sevgi
Bir anda kopamaz insan
Gün gelir de eskir sevdalar
O zaman ben alırım onları
Bir dilenciye sadaka veririm
Sevinir, bin kat daha büyür yüreği
Yoğurur onları
Hünerli elleriyle tekrar yaratır.
Ve yine bana getirir
Saf ve temiz
Sonra yine size sunarım
Ben kör bir eskiciyim
Aşk alır, aşk satarım

Rumuz: Siyah
Tekirdağ

Yağmur

Katı emridir şehirlerin,
Neyin üstünde durduklarını bilir zirâ;
Ve apaçık

Ve eksiksiz olarak gördükten sonra
bunu da
Hiçbir şeyin
Benim yağmurda ıslanmış
ellerim kadar
Aziz olmadığını gördükten sonra
Aklımı derhal
Köpeklere teslim edip
Ve bildiğim bütün duaları unutarak
Ve gelip alması için beni
Boynumu adayarak yağmura
Bekliyorum
Ölü bir dil konuşuyoruz aramızda
Kanla diriltmek için
Şehrin tapınaklarını
Akla zorlananların görülecek
hesapları.

Deniz Ayhan
Nazilli

Kaan İnce'ye İnce Sorular

Canına kıymadan önce
Düşündükçe bunaldın mı
Kaç yaşındaydı zulüm
- Bir yaz sabah sabah güze
hazırlanırken
Peki canına kıyarken
Düşünebildin mi
Kaç yaşındaydı ölüm
- bir kız sabah sabah söze
hazırlanırken
Şimdi istesen de düşünemezsin
Hasretlik kaç yaşında
Ya haksızlık, ya hüzn
- Bir giz sabah sabah bize
hazırlanırken...

Bünyamin Duralı
İstanbul

Fanzindan

L'absurdifé du monde'yi
Sancıyla beatrip geliyorum Kafka
Kaosum geldi
Sen varsan acı vardır
- Acele etme yoksun belki -
Ne doğum ne ölüm
Ne yaşamak olur sancısız
Kafesimin yanından geçerken dünya
Her gece başka sancıyla
Yeniden başlamaya yattım
Oysa belki
Ne hedef var şimdi ne yol
Dünya başka bir gezegenin cehenne-
miymiş
- Bad dünya bat-
Ya alkol olmasaydı
Hikmetin temeli akarsuda değil
Suyun kendisindedir
Sincerely L.C
Tükendi hem cephe hem umut
Gözleri getirmeyin gözleri
İzin vermedi yalnızlık mevsimi
(tayfa?)

Yunus Öztürk
Ankara

Maillerinizi
www.hayvanat.com'a
bekliyoruz.

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

..... Haz: MEVLÜT GÜLVEREN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

Soldan Sağa 1- Hülya Koçyiğit'in bir inek memesini emdiği, Erol Taş'ın iştahla izlediği, Türk sinema tarihinin en erotik filmlerinden sayılan 'Susuz Yaz' filminin yönetmeni. / Çık'manın tersi (emir kipiyle) **2-** İlgili / N. Bilge Ceylan filmi. **3-** Ünsal soyadlı şarkıcı / Mandaya da denir. / ... Cüsseli. **4-** Sonuna 'lak' eklenirse kel olur / Vekaleten'in karşıtı / Mazur görme, bağışlama **5-** Ona çiçek yolladım ... açarken. / İtalya'da kent / Olumsuzluk ön eki. **6-** Sözü'nün kıyası, doğrusu / Afrika'da bir kabile / Ailesini geçindiren. **7-** Ehil, usta / Derin muhabbet. / Çölgeçen soyadlı yönetmen. **8-** Yurdî / Tersinden 'sur' olur. / Eski dilde dudak **9-** Kars'ta bir ören yeri. / Ovalamaktan gelir. / Tek parça, bütün. **10-** Kore halkından olan. / Lanetlenmiş. **11-** Bir element / Bir yerde oturan, eğleşen. / Bir hitap sözü. **12-** Onsuz PTT kabul etmez. / Sar'ın olumsuz söylenişi. / Arif ön adlı müzisyen. **13-** Manganejin simgesi. / Doğuda bir ilimiz. / Santraçta özel hamle. **14-** Güzel koku. / Bir çalgı. / Avustralya'ya özgü uçamayan kuş. **15-...** Connery (okunduğu gibi lütfen). / Doğuda ırmak. / Elektronik bir oyun.

Yukarıdan Aşağıya 1- yavrusunu sinek kapmış gördün mü. **2-** Soyadı yeniçerilerin kaldırdığı mutfak aleti olan yönetmen. / Talaştan yapılmış tahta. **3-** Jane'in manitası. / Cüzi, kısmı. / İnininin'in kısa yazılışı. **4-** Verme, ödeme. / Yüz, çehre. / Argoda esrar. / Tersî tanrı. **5-** Argoda yok. / Yağmurluk. **6-** Tersî bağlaçtır, ayrı yazılır. / Tersî iskambilde birli. / Kanetti soyadlı yazar. / lyice yanmış odun parçası. **7-** Hindistan'da mihracenin karısı / Futbolcuların çekilir. / Bir renk. / Ziya Osman ... **8-** Shakespeare'in bir oyunu. / Antik Yunandan bir tanrı. **9-** Beyoğlu'nda bir bar. / Riayet et anlamında emir. / Yapı alanı. **10-** Atların alındaki beyaz leke. / Bir Osmanlı padişahı (III.) **11-** Cilveli. / Gemi görevlisi. **12-** Nikelin simgesi / 3.14 sayısı. **13-** Eşek nidası. / Shwayk. **14-** Arap yarımadasından bir halka ait olanlar. / Kaba bir seslenme ünlemi. / Bir nota. **15-** Kasım sayımızda dokuzuncu sayfadaki fotoğrafını gördüğünüz belediye başkanının adı ve soyadı.

**Bir dergi gibi
benim hayatım.**

**Bu yüzden ölmem;
batarım.**

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
CEMAL SÜREYA